

Te dni je bilo izgovorjenih mnogo spominskih besed o tistem znamenitem dogodku pred 30 leti, s katerim se je začelo novo zgodovinsko razdobje slovenskega naroda. Zato se mi ne zdi potrebno obnavljati podatkov, kako in zakaj je bila ustanovljena OF. Danes imamo namreč možnost, da že iz zgodovinske razdalje razmislimo o nekaterih dejstvih, ki bodo ostala kot trajna vrednost.

Naš osvobodilni boj ima toliko posebnosti in originalnosti, da pomeni izredno izkušnjo za nas in za druge tudi v sedanjem in prihodnjem času.

Prvo, kar zasluži posebno pozornost, je čas, ko je zgodovinska odločitev padla. V desetih dneh vojne je stara Jugoslavija kapitulirala, država je bila zasedena in razbita, slovenskemu narodu pa namenjena težka usoda, da bo razseljen s svoje zemlje in izbrisan iz zgodovine. V tistih dneh, ko je slovenska meščanska politika mrzlično iskala za Slovence vsaj takšno usodo, kot jo je Hitler namenil npr. Srbiji, kjer je v pomoč svoji okupaciji poklicala na pomoč Nedića in vso drugo reakcijo, so slovenski politiki za vsako ceno skušali nagovoriti tako nemške kot italijanske okupatorje, naj slovensko ozemlje zasede samo en okupator ter tu ustvari svojo vazalsko državo — v teh dneh je KPS zbrala predstavnike krščanskih socialistov, Sokolov in kulturnih delavcev, ki so sklenili ubrati povsem drugo pot: boj za osvoboditev. Danes nas lahko preseneča hitrica in takojšnje reagiranje na nastalo brezupno situacijo. KP ni oklevala, ampak je s Kidričem na čelu takoj in brez odloga napravila tvegan korak. Partija si ni poiskala za to veliko tveganje zaveznikov med nekdanjimi političnimi strankami, tudi med tistimi ne, s katerimi je imela zveze za časa Ljudske fronte. Obrnila se je na tiste, od katerih je pričakovala, da ne bodo omahovali v težjih preizkušnjah, ki so nas čakale, in ki bodo omogočili množičnost novega osvobodilnega gibanja. Okoli tega jedra so se potem začele zbirati slovenske množice, v katerih je zrasla in se razširila po vsem slovenskem ozemlju tako učinkovita in edinstvena osvobodilna organizacija. Iz te množice z enotno osvobodilno idejo povezanih slovenskih delavcev, kmetov in tudi drugih slojev je potem zrasel in se razvil oboroženi partizanski boj. OF je zagotovila temu oboroženemu boju začetek in rast, pritek neprestano novih borecev, zagotovila mu je bazo v vsakem kraju, v centrlih in na podeželju, omogočila oskrbovanje partizanske vojske in preprečila, da bi bilo kdaj koli potrebno zapuščati našim partizanom slovensko zemljo in jo prepuščati za dalj časa okupatorjem in beli gardi. Ta množična OF je preprečila, da bi se na Slovenskem kdajkoli zgodilo kaj takega, kot je bilo v Srbiji in Črni gori, kjer so se morali partizani konec leta 1941 za mesece in leta umakniti iz celih dežel ter se vrniti šele proti koncu, ko je bila okupatorska moč že pred porazom.

V tej luči lahko danes ocenjujemo tudi očitke, ki so jih slišali predstavniki KPS na posvetovanju v Stolicah, češ da bi se morali predvsem lotiti (že 1941) takojšnjega osvobajanja večjih predelov slovenskega ozemlja, ne pa se orientirati na ustvarjanje množične baze v OF. Danes je zgodovinsko potrjeno, da so bila takšna stališča utopistična in bi lahko v primeru realizacije povzročila katastrofo osvobodilnega boja v Sloveniji. Okupator bi uničil vse, kar bi se mu kakorkoli upiralo ter počistil tudi s pomočjo domačih izdajalcev slovenski teren. Lahko sklepamo, da bi bila na ta način Slovenija v veliki nevarnosti, da bi izpadla iz nove Jugoslavije. Spomnimo se samo špekulacije narodnih izdajalcev, da odpro maja 1945 pot v Slovenijo zapadnim vojskam, katerim bi se pridružili domobranci kot kraljeva vojska, da bi na ta način odrgali Slovenijo od nove Jugoslavije. Spomnimo se tudi na dogovor »fifti-fifti« v Jalti, ki bi lahko omogočil tak izid vojne v Sloveniji. Da se kaj takega ni zgodilo, je preprečila prav naša množična OF.

Se nekaj dejstev, ki so vredna pozornosti: Takoj 22. junija 1941, na dan napada Hitlerja na Sovjetsko zvezo, je bilo ustanovljeno Glavno poveljstvo slovenskih narodnoosvobodilnih partizanskih čet, 14 dni kasneje — 4. julija, ki ga danes praznujemo kot dan borca — je CK KPJ v Beogradu sklenil takojšen oborožen upor. KP v Sloveniji ni oklevala, ampak je takoj in neposredno reagirala, ne čakajoč na direktive od KPJ ali celo od Kominterne. Odločala je samostojno in v skladu z revolucionarno teorijo in podkrovana tudi z izkušnjami svojega dolgoletnega ilegalnega delovanja. Vsa štiri leta je slovensko ljudstvo pod vodstvom OF in KPS vodilo svoj osvobodilni boj samo, brez pomoči, razen v zaključnih vojaških operacijah spomladi 1945, ko sta prišli v pomoč dve armadi, ena po dravski dolini, druga pa skozi Istro proti Trstu. Tudi to dejstvo, da v Sloveniji ni bilo velikih partizanskih porazov in evakuacij, da smo imeli vseskozi od pomladi 1942 večja in manjša osvobodena ozemlja, je treba pripisati OF, njeni razširjenosti in širini med ljudmi vseh prepričanij in slojev, pa tudi taktiki, ki jo je tako uspešno vodilo politično in vojaško vodstvo v Sloveniji.

O vseh teh slovenskih posebnostih bi lahko razpredali z navajanjem še več prepričljivih primerkov, tako npr. o tem, da se je CK KPS odločno upri preselitvi glavnine slovenske partizanske vojske leta 1944 v Bosno ali pa poskusom načelnika Vrhovnega štaba Arse Jovanovića, da bi postavil našim brigadam za komandante svoje rojake, češ da Slovenci nimamo sposobnih vojaških voditeljev (tudi Tempo je bil konec 1942 takega mnenja, kakor piše v svojih spominih).

Se na eno važno dejstvo je treba danes opozoriti:

OF je nastala kot odgovor na brezupen položaj, v katerem so je znašel naš narod z okupacijo. Prvi njen cilj je bil osvoboditev vsega naroda in njegova združitev. Toda že v zgodnji jeseni 1941 je OF v svojem programu jasno povedala tudi stališče do skupnosti jugoslovanskih narodov. Nismo priznali razkosanja Jugoslavije (čeprav njena predvojna ureditev ni bila nič prida in je bilo ljudstvo nad njo popolnoma razočarano). Davno pred Avnojem je OF postavila med svoje cilje obnovitev jugoslovanske državne skupnosti na načelih enakopravnosti vseh narodov in njihove državnosti. Pri tem je jasno rekla, da »bo po svoji narodni osvoboditvi o notranji ureditvi združene Slovenije in o svojih zunanjih odnosih odločal slovenski narod sam«. To programsko stališče OF je posebno pomembno danes, ko skušamo urediti jugoslovansko državno skupnost prav na teh načelih, ki jih je proklamirala OF že na začetku svojega boja kot enega svojih osnovnih ciljev. Ta načela je sprejel leta 1943 AVNOJ, toda po osvoboditvi niso prišla do polne veljave. Unitaristična ureditev države ni bila dosledna tem sklepom OF in Avnoja, toda zdaj, po 30 letih je le dozorel čas njihove uresničitve.

Poleg ustanovitve OF imamo še en važen mejnik v našem osvobodilnem boju: to je tako imenovana »dolomitska izjava«, v kateri so se osnovne skupine sporazumele o popolnoma enotni, ne več delno koalicijski organizaciji OF. S tem je bila vnaprej onemogočena možnost cepljenja slovenskih osvobodilnih sil, tako da je v skladu s temeljnimi točkami OF po osvoboditvi lahko prevzela oblast v Sloveniji Osvobodilna fronta kot celota. Zgodovinsko gledano smo v slovenski OF vnaprej zavestno preprečili taka dogajanja, ki so jih utrpela mnoga zelo uspešna osvobodilna gibanja, da so namreč po zelo herojskem in uspešnem boju po zmagi šla narazen, se razbila v klike ter se med seboj začela tolči za oblast. Najbolj vidne take primere lahko vidimo v Alžiru, delno v Italiji, Franciji itd.

Našel sem le nekaj pomembnosti, ki dokazujejo izredno vrednost vsebine in delovanja slovenske OF, za kar ji gre posebno mesto tako po originalnosti kakor tudi uspešnosti med vsemi osvobodilnimi gibanji tako v Jugoslaviji kot tudi v svetu.

JESENICE

● V četrtek, 29. aprila, bo v prostorih družbenopolitičnih organizacij na Jesenicah posvet vseh tistih družbenopolitičnih delavcev, ki so sodelovali na javnih razpravah o ustavnih spremembah po raznih krajih jeseniške občine. Pogovorili se bodo o obisku in uspehu javnih razprav in izdelali analize. D. S.

● V sredo, 28. aprila, je bil v prostorih družbenopolitičnih organizacij jeseniške občine posvet, ki ga je pripravil občinski odbor ZZB NOV Jesenice. Pogovarjali so se o akciji za izgradnjo in postavitev spomenika NOB v Mostah pri Zirovnici, ki naj bi simboliziral splošni odpor prebivalstva gornjega dela Gorenjske. V akciji sodeluje tudi znani kipar Drago Tršar in domačin Zoran Kržišnik, ravnatelj Moderne galerije v Ljubljani. D. S.

● Pri občinskem odboru ZZB NOV Jesenice si že dalj časa prizadevajo, da bi uspeli z akcijo o ustanovitvi muzeja NOB na Jesenicah. Prostor v tehniškem muzeju železarne so postali pretesni, zato predvidevajo ustanovitev muzeja v stari Kosovi graščini. Akcijo so podprle že vse jeseniške družbenopolitične organizacije, o njej pa bodo razpravljali tudi na prvi prihodnji seji jeseniške občinske skupščine. D. S.

RADOVLJICA

● V prostorih Park hotela na Bledu bodo danes končali s preurejanjem prodajnega prostora. Trgovsko podjetje Murka Lesce bo preurejeno poslovalnico (prodajalno tekstilnih izdelkov) odprlo jutri.

TRZIC

● Ob visoki udeležbi volivcev na nedeljskih nadomestnih volitvah v 28. volilni enoti trziške občine v Lešah je bil za odbornika občinskega zbora izvoljen Cveto Bohinc. Zanj je glasovalo 69 % vseh občanov te volilne enote, ki so se volitev udeležili. -ok

Naši zbori za 30 - letnico OF

V petek, 23. aprila, je bila v dvorani amaterskega gledališča Tome Cufar na Jesenicah tradicionalna prirediteljska srečanja jeseniških pevskih zborov. Na prireditvi, ki je potekala pod geslom Naši zbori za 30-letnico OF slovenskega naroda, je sodelovalo 12 pevskih zborov iz jeseniške občine. Nastopilo je več kot 600 pevcev. Na srečanju so podelili tudi letošnja občinska priznanja OF.

Seдем pevskih zborov jeseniških osnovnih šol, otroški zbor vzgojno varstvene ustanove Angelce Ocepkeve, mladinski zbor ŽIC, moški zbor Jeklar, mešani zbor Jesenice in mladinski pevski zbor Blaž Arnič so na prireditvi zapeli po tri pesmi. Letošnje srečanje pevskih zborov, ki je bilo posvečeno 30-letnici OF slovenskega naroda, je ob prepotni dvorani gledališča zelo lepo uspelo. D. Sedej

Mladina Osvobodilni fronti

Ob 30. obletnici osvobodilne fronte je bila v torek ob 11. uri dopoldne v dvorani Tivoli v Ljubljani osrednja proslava pod geslom Mladina Osvobodilni fronti. Velika dvorana je bila kmalu premajhna, da bi lahko sprejela vse, ki so se želeli udeležiti proslave. Udeležili so se je tudi nekdanji ustanovitelji Osvobodilne fronte, nekdanji člani izvršnega odbora in SNOS, najvišji predstavniki družbenopolitičnega življenja, JLA in gostje iz zamejstva.

Slavnostni govor je imel predsednik republiške konference zveze mladine Slovenije Živko Pregl. Orisal je tridesetletno obdobje od ustanovitve OF do danes. Rekel je, da nas je tridesetletnica »zatekla v uvodnih trenutkih našega razvoja. Čeprav vsa veriga zadnjih tridesetih let ni skoparila s pomembnimi razpotji, so aktualne spremembe ustave SFRJ zahtevna preizkušnja in to ne zgolj

spričo tega, ker nas z njimi ne seznanja zgodovina, temveč jih neizprosno narekuje sedanost... Spremembe ustave se nismo lotili, ker bi se komur koli zahotelo novih ustavnih formulacij. Porodila so se kot neizogibna potreba našega nadaljnjega družbenega in gospodarskega razvoja, ki je v prejšnjih ustavnih okvirih zašel v nerazrešljive zagate, s katerimi se ubadamo še danes...»

Nazadnje je v govoru poudaril, da postaja odnos družbe do revolucionarnega akta ustanovitve OF vse bolj odnos mladih ljudi do te prelopnice.

V skrbno pripravljenem programu so sodelovali veliki orkester RTV pod vodstvom dirigenta Sama Hubada, Partizanski invalidski pevski zbor Tone Tomšič, otroški pevski zbor, pionirji ljubljanskih šol in kot recitatorji mladi slovenski dramski igralci.

Izobrazbena struktura prebivalstva

Ob zbranih podatkih in rezultatih slehernega popisa prebivalstva delamo najrazličnejše analize in primerjave. Pri tem je verjetno najbolj zahtevna in težavna obdelava podatkov za izobrazbeno strukturo prebivalstva. Najbrž tudi po letošnjem popisu prebivalstva takih podatkov, ki bi govorili o naši izobrazbeni strukturi, zaradi izredno zamudnega dela še nekaj časa ne bomo dobili, zato si pogledimo rezultate našega zadnjega popisa iz leta 1961.

Tedaj je bilo v naši državi 3 milijone nepismenih, kar je predstavljalo 19,7 odstotka vsega prebivalstva. Največ nepismenih je bilo v Bosni in na Kosovu, kjer je zelo veliko starejših analfabetov in tudi zelo velik odstotek nepismene mladine. Po tem lahko sklepamo, da je tu še vedno močno prisotna miselnost, da mladini ni potrebno obiskovati šol in se izobraževati. Kljub obveznemu osemletnemu šolanju mladi izostajajo od pouka. V Sloveniji je bilo tedaj še najmanj nepismenih, vendar tudi pri nas število ni majhno. Popisovalci so našli 23.000 nepismenih, od tega 2408 mladine v starosti od 10 do 19 let.

Vemo, da nepismenosti ne bomo mogli nikoli povsem izkoreniniti, saj ne moremo odpraviti telesnih in duševnih motenj in ne prisiliti starejših ljudi, da bi se naučili branja in pisanja. Osupljiv je podatek, da je ob zelo dobri organizaciji osnovnega šolstva po vsej državi — imamo 14.000 osnovnih šol — med mladino v starosti od 10 do 19 let z vsemi možnostmi šolanja še vedno 165.000 nepismenih.

Popis prebivalstva leta 1961 je torej pokazal, da imajo vse republike razen Slovenije visok odstotek nepismenih ljudi. Podatek, da se je kar

165.000 Jugoslovancev izognilo obveznemu šolanju in da zaradi tega daleč zaostajamo za evropskim poprečjem, nam da slutiti, da vsaj v času ene generacije ne moremo pričakovati boljših sprememb. Rezultati letošnjega popisa se zato glede tega ne bodo bistveno razlikovali.

Le dobra desetina jugoslovanskega prebivalstva je leta 1961 imela izobrazbo večjo od osnovne šole, sedem desetih je končalo osnovno šolo, dve desetini prebivalstva odpadla na nepismene. Poprečna doba uspešnega šolanja je bila v jugoslovanskem poprečju 4,6 let, za Slovenijo znaša to poprečje 6,3 leta. Število ljudi z visoko izobrazbo se letno poveča za 8,5 odstotka.

Slovenija je imela največ prebivalstva s srednjo in visoko izobrazbo, popolno osemletko, s srednjo strokovno šolo, manj z gimnazijo. Že nekaj let ima Slovenija zelo razvito strokovno šolstvo — v glavnem vaješke šole, šole za kvalificirane in visoko kvalificirane delavce. Odstotki pri visokem šolstvu so bili za Slovenijo leta 1961 še ugodni, saj je bila nad jugoslovanskim poprečjem. Letošnji popis bo prav gotovo pokazal, da prav pri visokem šolstvu Slovenija že močno zaostaja. Obisk na visokih in višjih šolah je bil po drugih republikah v zadnjih nekaj letih večji in bolj intenziven kot v Sloveniji.

D. Sedej

Prešernovo gledališče Kranj

čestita vsem
delovnim ljudem
za praznik dela

Central Kranj

Cenjene stranke obveščamo, da bo trgovina Delikatesa Kranj v prvomajskih praznikih odprta vse dni od 6. do 12. ure.

Vsem cenjenim potrošnikom čestitamo za praznik dela 1. maj

UCENJE SLOVENSKEGA JEZIKA V JLA — Osnutek 39. ustavnega amandmaja v točki 4 določa: »V oboženihih silah Socialistične federativne republike Jugoslavije se v skladu z ustavo zagotavlja enakopravnost jezikov narodov in narodnosti Jugoslavije. V poveljevanju in vojaškem urejanju v JLA se lahko v skladu z zakonom uporablja eden izmed jezikov narodov Jugoslavije, v njenih delih pa jeziki narodov in narodnosti.« Upoštevajoč to določilo se je pred kratkim v notah JLA v Sloveniji za vodstveni kader že začeli tečaj slovenskega jezika. Tečaj so razdeljeni na dva dela: spomladanski in jesenski. — V kasarni narodnega heroja Jožeta Gregorčiča vodi tečaj slovenskega jezika prof. Vladka Jan. — Foto: R. Knežević

**Varčujmo
na
deviznih
računih**

Iskra se je razširila

Natanko 25 let po tistem, ko je 15 kovinarjev ustanovilo svojo produktivno zadrugo Niko, so v Zeleznikih v torek slovesno odprli vrata novih prostorov Iskre, ene izmed naslednic omenjene zadruge. Z novim objektom so Zeleznikarji brez dvoma najlepše počastili svoj jubilej — četrto stoletje kovinarstva v Selški dolini.

Na slovesnosti je govoril član sveta federacije Boris Zilherl, ki je prizadevanja Zeleznikov za razvoj svojega kraja in Selške doline povezal z bojem vsega slovenskega ljudstva za narodno osvoboditev. Ustanoviteljem zadruge so nato podelili spominska darila, nakar je predsednik škofjeloške občinske skupščine Zdravko Krvina prerezal trak na vratih novega poslopja.

V novi stavbi, ki so jo zgradili tik ob stari, že nekaj časa teče proizvodnja elektromotorčkov za gospodinjstva in druge aparate. Kasneje bodo v njej nameslili še dva trakova za motorčke za hladilniške kompresorje, ki jih bodo izdelovali za dansko firmo Damfos. Z novimi prostori se bodo rešili hude stiske, zaradi katere so imeli doslej precej nevesčnosti pri delu. Vrednost proizvodnje, ki je lani znašala blizu 50 milijonov dinarjev, pa bodo že prihodnje leto skoraj podvojili.

Z novimi prostori se Zeleznikom odpirajo tudi večje možnosti za zaposlitev, saj bodo v njih potrebovali kakih 100 novih delavcev. Spričo vse večjih potreb tudi po drugih podjetjih pa so rezerve delovnih moči v Selški dolini že precej izkoristili, zato jih bodo morali nekaj dobiti od drugod.

V soboto, 24. aprila, je bila v Zeleznikih slavnostna seja delavskih svetov Iskre, Nika in Tehtnice. Na seji so podelili tudi priznanja delavcem za 15, 20 ali več let vestnega dela v enem od podjetij. (lb) — Foto: F. Perdan

V nedeljo je bil v Kranju občni zbor sklada za vzajemno pomoč obrtnikov iz kranjske občine. — Foto: F. Perdan

Mercator M

Delovni čas naših prodajaln na območju Gorenjske v času prvomajskih praznikov:

v soboto, 1. maja, in v nedeljo, 2. maja, bodo vse prodajalne Mercator zaprte.
V ponedeljek, 3. maja, bodo od 7.30 do 11. ure dežurne naslednje prodajalne:

- Blagovnica Tržič, Cankarjeva cesta
- Prodajalna 5, Zelenjava — Tržič, Trg svobode 21
- Prodajalna 8, prodaja mleka in kruha — Tržič, Koroška cesta 8
- Prodajalna — Kranj 1, JLA 6
- Prodajalna 17, samopostrežna — Bistrica
- Prodajalna 21 — Križe
- Prodajalna 23 — Ravne
- Prodajalna 24 — Pristava

Vsem svojim potrošnikom želimo prijetne prvomajske praznike

20 let Kompassa

Pretekli teden je bila v Ljubljani novinarska konferenca ob 20. obletnici turističnega podjetja Kompas, na kateri so predstavniki tega velikega podjetja seznanili novinarje z dosedanjim razvojem podjetja. Kako hitro je raslo podjetje, pove podatek, da je imelo podjetje pred dvajsetimi leti 1,7 milijona dinarjev prometa, lani pa že 56 milijonov. Leta 1952 so na področju inozemskega turističnega prometa dosegli 142 tisoč dolarjev deviznega dotoka, leta 1970 pa 7,8 milijona. Najbolj sta se uveljavili služba izpoganja avtomobilov brez šoferja in gostinska dejavnost, sledi pa inozemski turizem in avtobusni prevozi. Letos bo-

do kupili deset novih avtobusov in približno sto novih osebnih avtomobilov, za kar bodo porabili 100 milijonov dinarjev.

-jk

Bife Brunarica
STERN JOŽE, Kokrica,

čestita cenjenim strankam za praznik dela 1. maj in se priporoča za nadaljnji obisk.

Obvešča cenjene stranke, da bo od 1. maja dalje zaprto vsak torek.

**pri
Gorenjski
kreditni
banki**

PODELITEV PRIZNANJ OF NA JESENICAH — V petek so v dvorani Čufarjevega gledališča podelili priznanja OF. Kolektivna priznanja so prejeli: občinski odbor ZZB NOV Jesenice, konferenca za družbeno aktivnost žensk na Jesenicah in delovna skupnost Železarnice. Nagrajeni so bili tudi: Vika Ambrožič, Franc Bohinc, Janko Bernik, Franc Ko nobelj-Slovenko, Rezka Prešeren, Janez Rozman in Srečko Sorli. — Foto: B. B.

V petek, 23. aprila, je bila v Skofji Loki slavnostna seja OK SZDL na kateri so podelili priznanja OF šestim občanom. Za aktivno družbeno-politično delo na terenu so jih prejeli: Janko Berčič, Janez Dolenc, Janez Pirnat, Peter Štitar, Ivanka Primožič in Ivan Prezelj-Po dgrivar. (lb) — Foto: F. Perdan

Priveditve ob 1. maju

SKOFJA LOKA

Osrednja proslava ob 1. maju bo 30. aprila v Zürich. Slavnostni govor bo imel republiški poslanec in delegat na II. kongresu samoupravljalcev Tone Polajnar. Sodelovali bodo tudi: mešani pevski zbor in godba na pihala iz Alpine Žiri, mladinski pevski in komorni zbor osnovne šole Žiri, združeni pevski zbor vseh delovnih kolektivov iz Zirov, učenci čevljarne šole Žiri, ki bodo recitali borbene in delavske pesmi, in moški pevski zbor Ivan Cankar iz Sv. Duha.

Solsko športno društvo Janez Peternelj Gimnazija Skofja Loka pripravlja 30. aprila ekvipni tek po ulicah Skofje Loke. Sodelovali bodo člani, članice, mladinci, mladinke, pionirji in pionirke. Pokrovitelj prireditve je OZ ZMS.

Proslave ob 1. maju bodo pripravile tudi šole in krajevne organizacije.

KRANJ

Proslave ob 1. maju bodo pripravili učenci šol, delovni kolektivi in krajevne organizacije na terenu.

JESENICE

Na predvečer 1. maja bo v gledališču Tone Čufar na Jesenicah prireditev pod naslovom: Pridi, maj zeleni. Sodelujejo: člani amaterskega gledališča Tone Čufar z recitacijami, pihalni orkester jeseniških železarjev in srednješolski mladinski pevski zbor Blaž Arnič. Ves program bo spremljan z barvnimi diapozitivi.

Proslave bodo tudi po osnovnih šolah in v krajevnih skupnostih.

RADOVLJICA

ObSS Radovljica vabi občane na prvomajski delavski zbor, ki bo v soboto, 1. maja, ob 10. uri dopoldan pri Sobčevem bazarju v Lescah. V kulturnem programu bodo sodelovali: mešani pevski zbor Almira iz Radovljice, komorni moški zbor Anton Tomaž Linhart iz Radovljice, godba na pihala iz Lesca in folklorna skupina. Ob 13. uri bo srečanje s kvintetom Gorjenci.

TRZIC

Osrednja proslava v počastitev OF in 1. maja bo 29. aprila ob 19. uri v šoli heroja Grajzerja. Sodelovali bodo: folklorna skupina Karavanke, vokalni oktet Karavanke in učenci osnovnih šol. ObSS pa organizira ob 1. maju, tako kot vsako leto, tekmovanja v športu.

Tekmovanje oddelkov prve pomoči

Občinski odbor rdečega križa Radovljica in oddelk za narodno obrambo pri občinski skupščini sta letos razpisala tekmovanje za oddelk prve pomoči pri enotah civilne zaščite v delovnih organizacijah in krajevnih skupnostih. Tekmovanje bodo pripravili, da bi člani oddelkov osvežili teoretično in praktič-

no znanje z 80 in 20-urnih tečajev prve pomoči v občini.

Prvo tekmovanje za oddelke prve pomoči z bohinjkega področja bo že 7. maja v Bohinjski Bistrici, kjer bo tekmovalo 14 oddelkov. 8. maja bo na enakem tekmovanju na Bledu sodelovalo 22 oddelkov z območja Bleda in Gorj, 15. maja pa se bo v Ra-

dovljici pomerilo 47 oddelkov iz Radovljice in okolice. Po končanih tekmovanjih se bo 25 najboljših oddelkov v občini 22. maja pomerilo na finalnem tekmovanju. Na tem tekmovanju bodo dobili tudi najboljše oddelke prve pomoči v občini, ki bo 19. in 20. junija sodeloval na republiškem tekmovanju v Velenju. A. Z.

Srečanje prosvetnih delavcev

Sredi aprila je bil pri občinski skupščini sindikata delavcev družbenih dejavnosti ustanovljen koordinacijski odbor prosvetnih delavcev radovljiške občine. Odbor so ustanovili, da bo usklajeval delo osnovnih sindikalnih organizacij prosvetnih delavcev na šolah. 15-članski odbor s predsednikom Francem Černetom iz Radovljice je sklenil, da bo obravnaval samoupravne in družbene dogovore, merila za vrednotenje dela prosvetnih delavcev, delitev dohodka, prehod na 5-dnevni delovni teden itd.

Prva prireditve, ki jo je odbor minuli ponedeljek pripravil skupaj s temeljno izobraževalno skupnostjo, pa je bilo srečanje prosvetnih delavcev v Bohinju. Srečanja se je udeležilo 215 prosvetnih delavcev iz radovljiške občine. Dopoldne so jih v Mladinskem domu pozdravili najprej pionirji in mladinci osnovne šole Bohinjska Bistrica. 180-članski mladinski pevski zbor pod vodstvom Albina Završnika je zapel več partizanskih in umetnih pesmi, pionirski pevski zbor pa je nastopil skupaj s tamburaškim orkestrom. O nalogah samoupravnega društva v splošnem ljudskem odporu in o ustavnih spremembah sta potem govorila Albert Jakopič

—Kajtimir in član centralnega komiteja ZK Slovenije dr. Ivan Kristan. Potem pa je bilo tovariško srečanje.

Ceprav je udeležencem srečanja ponagajalo slabo vre-

me, so bili zadovoljni in so sklenili, da bo tudi v prihodnje dan prosvetnih delavcev radovljiške občine konec aprila. A. Z.

Še večje možnosti

Združenje mariborskih visokošolskih zavodov je pred kratkim obravnavalo predlog, da postane član združenja tudi Višja šola za organizacijo dela v Kranju. Predlog o vključitvi so sprejeli. Za kranjsko šolo članstvo pomeni nadaljnjo razvojno možnost. Večina mariborskih šol ima namreč svoje razvojne programe in name-

ravajo postopoma uvesti na šolah tudi II. stopnjo. S tem pa bi združenje preraslo v univerzo. Diplomanti Višje šole za organizacijo dela v Kranju bodo tako imeli še več možnosti za nadaljevanje študija na drugi stopnji. Ze sedaj je diplomante kranjske šole sprejemala ekonomska visoka šola v Mariboru. A. Z.

● 30. obletnico osvobodilne fronte so proslavili tudi v Mavčičah. V soboto zvečer je bila slavnostna seja krajevnih skupnosti. Hkrati pa je bila ob tej priliki tudi otvoritev telefonske centrale. A. Z.

● Delavski svet jeseniške železarnice je na podlagi sklepa svoje zadnje seje že razpisal volitve za polovico članov DS Železarnice, za polovico članov delovnih enot in za člane komisij v obratih. Imenovali so tudi organe za pripravo in izvedbo volitev, ki bodo 14. maja. D. S.

● V soboto, 24. aprila, so v mali dvorani delavskega doma na Jesenicah odprli slikarsko razstavo Zdravka Kotnika iz Mojstrane, člana jeseniške likovne sekcije DOLIK. Razstavo so odprli v počastitev 30-letnice OF in vstaje jugoslovanskih narodov. Razstava bo odprta vsak dan od 9. do 12. ure dopoldne in od 15. do 19. ure popoldne do vključno 5. maja. D. S.

● V soboto, 24. aprila, so se zbrali na rednem letnem občnem zboru člani DPD Svoboda France Prešeren iz Zirovnice in razpravljali o delu v preteklih štirih letih in se menili o nalogah v prihodnje. D. S.

PODELITEV PRIZNANJ OF NA BLEDU — Ob 30. obletnici osvobodilne fronte so v ponedeljek popoldne v Garni hotelu na Bledu podelili letošnja občinska priznanja OF aktivistom in družbenopolitičnim delavcem iz radovljiske občine. Priznanja je dobilo 16 posameznikov in moški pevski zbor A. T. Linhart iz Radovljice. Slavljenec je čestital predsednik občinske konference SZDL Radovljica Janez Varl. V kulturnem programu je sodeloval tudi pevski zbor A. T. Linhart iz Radovljice. (A. Z.) — Foto: F. Perdan

Skupina tržiških družbenopolitičnih delavcev, ki so v soboto zvečer dobili priznanja osvobodilne fronte. Svečanosti, ki je bila v prostorih tržiškega muzeja, so se poleg odlikovancev udeležili tudi prvoborci iz tržiške občine, člani izvršnega odbora občinske konference socialistične zveze Tržič, predsedniki krajevnih organizacij SZDL ter predstavniki javnega in kulturnega življenja v občini. (-ok) — Foto: F. Perdan

Republiška priznanja OF podeljena

V ponedeljek so podelili v Ljubljani republiška priznanja Osvobodilne fronte slovenskega naroda. Priznanja so prejeli tudi nekateri gorenjski predvojni, medvojni in povojni aktivisti.

● Vinko Hafner je prejel priznanje zaradi aktivnega delovanja med kranjskimi delavci, razen tega pa je opravljal med NOB pomembne dolžnosti v OF, KP in partizanskih vojaških enotah. Po vojni je opravljal važne dolžnosti v našem družbenem življenju. Danes je podpredsednik republiškega izvršnega sveta.

● Ivan Trojar je doma iz Ostrega vrha pri Železnikih. 1942. leta se je kot gozdni de-

lavec vključil v OF na svojem terenu. Leto kasneje je postal sekretar rajonskega komiteja OF za Selško dolino. Do upokojitve je opravljal pomembne dolžnosti v organih oblasti.

● Josip Rus je bil pred vojno znan telesnovzgojni in politični delavec, saj je sodeloval v sokolskih društvih. Udeležil se je ustanovnega sestanka OF v Ljubljani. Tudi v NOB je opravljal odgovorne naloge. Po vojni je bil republiški in zvezni poslanec.

● Ivan Križnar iz Srečnje Dobrave pri Radovljici je vse svoje življenje posvetil boju slovenskega naroda za svobodo. Kot prekaljen komunist je bil organizator prvih te-

renskih odborov OF na podnarskem, dobavskem in kropskem področju. Bil je zaprt v Begunjah. Po vojni je opravljal važne naloge v krajevnih in občinskih organizacijah.

Priznanja so prejeli tudi: AFZ, RK in ZMS. J. V.

Popravek

V sobotni številki Glasa smo na prvi strani pod naslovom Priznanja ob 30-letnici OF objavili imena nagrajencev vseh gorenjskih občin. V poročilu iz Kamnika se nam je vrnilo nekaj neljubih napak, zato še enkrat objavljamo imena nagrajencev OF.

V Kamniku je prejelo priznanja OF sedem aktivnih družbenopolitičnih delavcev. Nagrajenci so: Ferdinand Mi-

helič, Mavricij Kotnik, Ančka Kerk — Savica, Jože Bručan, Filip Zibert, Jože Brlec in Mara Drčar. Priznanje OF je prejelo tudi Prosvetno društvo Zgornji Tuhinj.

Občinska konferenca SZDL je predlagala skupščini občine Kamnik naj bi za občinski praznik 27. julija podelila plakete mesta Kamnika. Prejeli naj bi jih: Karel Vavpotič, Filip Železnik in Jože Gorjan.

Zbor gorenjskih aktivistov v Preddvoru

Na lanskem zboru gorenjskih aktivistov v Bohinju so organizatorji odločili, da bo letos takšno srečanje v kranjski občini. Poseben odbor pri občinski konferenci socialistične zveze v Kranju je že sklenil, da bo letos zbor gorenjskih aktivistov 27. junija v Preddvoru. Na srečanje pa bodo povabili tudi borce in aktiviste slovenske Koroške ter borce tistih enot, ki imajo na Gorenjskem svoje domovine.

V pripravljalnem odboru za letošnji zbor gorenjskih aktivistov že delajo štiri komisije. Hkrati pa bosta pri organizaciji zbora sodelovala tudi krajevna skupnost in

turistično društvo Preddvor, ker bo Preddvor takrat slavil tudi 900-letnico.

Ceprav podroben program srečanja še ni izdelan, pa je odbor že sklenil, da bo v občini pred zborom pohod od spomenika do spomenika, ki se bo končal 26. junija zvečer s partizanskim mitingom ob Jezeru v Preddvoru. 27. junija dopoldne bo v Preddvoru najprej vaja teritorialnih enot, po komemoraciji pri spomeniku v Preddvoru pa bo ob Jezeru zborovanje in tovariško srečanje gorenjskih aktivistov. V kulturnem programu bodo takrat nastopili združeni pevski zbori s kantato Hej, partizan. A. Z.

**OD 10. APRILA DO 5. MAJA
VELIKA RAZSTAVA IN PRODAJA
V FESTIVALNI DVORANI NA BLEDU**

Izredna prilika za kupce

omara aleksandra	597,60 N din ceneje
omara florida	756,80 N din ceneje
omara claudia	718,40 N din ceneje
omara daniela	531,20 N din ceneje
spalnica marta	204,00 N din ceneje
spalnica carmen	165,00 N din ceneje
pralni stroj 663	
BIO Gorenje	160,00 N din ceneje

Ne zamudite! Samo do 5. maja

murha

Železniški kovači, kujmo! Sebe in železo oblikujmo!

Ko je 1909. leta ugasnil ogenj v zadnjem vigenjcu, je bilo v Železnikih konec nekdanj tako razvite in sloveče železarske obrti. Mnoge je to poglavo v svet, v Železnikih pa je zavladovala revščina. Želja po ponovni industrializaciji je bila desetletja živa, vendar ni bilo jasno, kakšna dejavnost naj se razvija. Ustanovljeni sta bili le dve večji obrtni delavnici usnjarske stroke, ki pa nista presegle obrtniškega značaja proizvodnje.

Tudi po osvoboditvi razmere niso bile dosti boljše. Železnikarjem so ponujali delo na Jesenicah, v Kranju, Skofiji Loki in drugod. Toda odločili so se, da bodo ostali doma in znova obudili kovinarstvo. Sprejeli so smelo pobudo someščana Nika Žumra, ki je imel manjši kovaški in ključavničarski obrat, in se mu pridružili. 27. aprila 1946 leta so ustanovili produktivno zadrugo kovinarjev. Ustanovno listino je podpisalo 15 zadrugnikov, ki so sprejeli pravila, kvotili upravni in nadzorni odbor ter izbrali Nika Žumra za predsednika. Po njem so zadrugo tudi poimenovali. Došla je ime Niko.

Težko povojno obdobje je postavljalo pred zadrugnike skoraj nepremostljive ovire. Potrebno je bilo veliko vztrajnosti in prostovoljnega dela, da se je zadruga razvijala. V težkih trenutkih je znal predsednik Niko Žumer navdušiti sodelavce in pregnati malodušje. Znan je njegov izrek iz tistih časov: »Železniški kovači kujmo! Sebe in železo oblikujmo!«

Zadruga je premagala začetniške težave in se 1954. leta preimenovala v tovarno kovinskih in elektromehanskih izdelkov. 1958. leta so zgradili novo tovarniško poslopje. Proizvodnja tehtnic se je osa-

mosvojila in se razvila v podjetje Tehnica, proizvodnjo šestil pa je prevzelo podjetje Kladivar Žiri.

1962 leta se je Niko združil z Iskro in spremenil naziv v Tovarno elektromotorjev. Leto dni kasneje pa se je stari obrat pisarniške opreme odcepil in začel poslovati kot samostojno podjetje pod imenom NIKO. Tako so iz proizvodne zadruge s 15 člani zrastle v Železnikih tri podjetja, ki zaposlujejo prek 1000 ljudi.

Od 24. do 27. aprila so bile v Železnikih številne prireditve, s katerimi so počastili srebrni jubilej kovinarstva v Železnikih. Ob tem so se spomnili tudi ustanovnih članov zadruge, ki so večina že v pokoju. Delavcem, ki že 15, 20 ali več let delajo v enem od podjetij pa so podelili priznanja in plakete.

Z nekaterimi ustanovnimi člani proizvodne zadruge Niko smo obudili spomine na prva povojna leta, na prva leta delovanja zadruge. Prvi sobesednik je bil pobudnik in predsednik zadruge Niko Žumer.

»Kot kovačev otrok, namenjen, da nasledim očetovo obrt, sem se strokovno in gospodarsko izobraževal. Po zaposlitvi v strojni tovarni sem

Niko Žumer

pridobil toliko znanja, da sem 1929. leta lahko nasledil očetovo obrt in jo razvijal v mehanizirano kovinsko predelovalno smer. Izdelovati sem začel pisarniško galanterijo. Tovrstni izdelki zahtevajo zelo malo surovin, kar je odtehtalo oddaljenost proizvodne delavnice od prometnih žil. Predvideval sem organsko rast podjetja, vendar si kot privatni obrtnik nisem zameril problem zaposlovanja šljal tolikšnega obsega, da bi Železnikarjev.

Začela se je druga svetovna vojna. Trdno sem veroval, da bo prinesla tudi spremembo družbenega reda. Pričakovanje se je izpolnilo in Železniki so se otresli gospodarskega pritiska Nemca Gustava Egerja. Prebivalstvo je dobilo možnost, da zahteve po industrijski obnovi odločno postavi pred ljudsko oblast. Toda industrija v Železnikih ni bila planirana. Zato sem se odločil, da bom prevzel pobudo in začel z delom v svoji delavnici. Z nekdanjimi delavci smo sklenili, da ustanovimo proizvodno zadrugo, torej socialistično podjetje, ki naj postopoma reši problem nezaposlenosti v Železnikih. 27. aprila 1946 leta smo imeli ustanovni občni zbor.«

Peter Polajnar

Med ustanovnimi člani zadruge je bil tudi direktor podjetja Niko Peter Polajnar.

»Po pravilih zadruga je moral vsak član vplačati zadrugi delež in sicer 10.000 din, kar je pri tedanjih plačah predstavljalo vsaj štiri-mesečni zaslužek. Poleg plačila deleža so zadrugniki prevzeli tudi jamstvo za zadrugo, ki je bilo sicer omejeno, vendar zakonsko določeno.

Pravila so tudi predvidevala, da z dobičkom razpolagajo zadrugniki. Lahko ga razdelijo ali pa vložijo v razširitev proizvodnih zmogljivosti. Delitvi so se zadrugniki iz leta v leto odrekli, zato se je gospodarska moč zadruga hitro krepila. Kot obvezne delovni čas smo zadrugniki določili 10 ur dnevno. Zaslužek pa smo prejeli samo za 8 ur, zaslužek dveh ur pa je šel v gospodarski sklad zadruga. Vsa težaška in dopolnilna dela smo opravljali udarniško. Vsak zadrugnik je naredil letno vsaj 200 ur prostovoljnega dela. Močno je bilo med zadrugniki razširjeno tudi hranilstvo. V zadrugo hranilnico so člani vlagali od 500 do 1000 din mesečno.«

To nam pove, da so bili začetniki kovinarstva v Železnikih zelo predani in marljivi ter skromni ljudje. Hoteli so prebivalcem Selške doline zagotoviti kruh v domačem kraju zato so se z vsem srcem zavzemali za rast zadruga. Vložili so veliko denarja za njen razvoj, kajti družbenih sredstev ni bilo na razpolago.

Andrej Jelenc je že nekaj let upokojenec, vendar se od kovinarstva še ni ločil. Tu in tam še vedno pomaga sinu v kovaški delavnici. O nekdanjih časih je pripovedoval:

»Ko sem se oktobra 1945 leta vrnil iz vojske v Železnike, sem bil med prvimi, ki so se navdušili, da se kovinarji ali rokodelci, kot so nas imenovali, združimo v zadrugo. Petnajst nas je bilo. Pet jih ne živi več. Proizvodnja v zadrugi se je hitro širila. Težava je bila v tem, da je delav-

Andrej Jelenc

nica postala pretesna. Se huje je bilo, ker smo zelo težko dobili reprodukcijski material. Nekoč smo se napotili celo do Franca Leškoška-Luke, ki je bil tedaj minister za industrijo. Nič nam ni obljubil. Toda nismo klonili. S trdim delom in neomajno vero v uspeh smo si pomagali kakor se nam je zdelo najbolj prav.«

Tudi Matevž Smid je že upokojen, a se še vedno ne more odtrgati od dela v tovarni. Vsak dan še nekaj ur dela v tovarni Iskra. Pripovedoval je o proizvodnji v zadrugi.

»Sprva smo izdelovali pisarniško galanterijo, vendar se je število izdelkov naglo širilo. Naši izdelki so bili precizna in natančna šestila, elektromotorji, centrifuge in drugo. Če nam je zmanjkalo materiala, nismo ustavili proizvodnje, ampak smo izdelovali igrače, majhne štedilnike, lopatke in drugo. Proizvodnjo smo razvili v bivšem Egrovem hlevu. Kar v dvanajstih različnih prostorih so bile delavnice, lakirnica in livarna celo v cvetličnjaku. Nikdar pa nismo imeli težav s prodajo. Pisarniške izdelke smo prodajali predvsem v Ljubljano, Zagreb, Beograd, Maribor in Novi Sad, kjer so bile velike kartonažne tovarne. Precej smo delali tudi po naročilu.

L. Bogataj

V torek so slovesno odprli novo proizvodno halo tovarne Iskra. (fb) — Foto: F. Perdan

Fantje v kadetskimi uniformah: vablivo, zanimivo, razgibano, vendar resno in odgovorno.

Fantje v kadetskimi uniformah

Od 1966. leta, ko je bila v Tacnu ustanovljena strokovna šola za notranje zadeve, ki ima odsek za miličnike kadete, se je vanjo vpisalo 60 mladih fantov, ki so pred tem končali osemletko. Vsako leto republiški sekretariat za notranje zadeve v Ljubljani razpisuje sprejem novih učencev, ki končajo osemletko, v to strokovno šolo. Tudi letos je bil že objavljen razpis, ki določa, da se lahko do 1. julija prijavijo za študij na šoli učenci, ki so končali osmi razred. Sprejeli jih bodo 150 iz vse Slovenije.

Drugi pogoji za vpis so: mladec ne sme biti starejši od 17 let, biti mora telesno in duševno zdrav, zoper njega ni smel biti izrečen vzgojni ukrep in ni smel biti v kazenskem postopku. Pri vpisu pa morajo kandidati predložiti tudi pismeno dovoljenje staršev in skrbnikov. Prednost pri sprejemu bodo imeli tisti z boljšim uspehom in tisti, ki bodo pri sprejemnem izpitu dosegli boljši uspeh.

Študij na šoli traja tri leta. Po končanem šolanju so absolventi oproščeni služenja vojaškega roka, priznana imajo srednjo strokovno izobrazbo in zato lahko nadaljujejo študij na ustreznih višjih in visokih šolah.

Šolanje na strokovni šoli v Tacnu je brezplačno. Prav tako so brezplačni hrana, stanovanje, obleka, obutev, pe-

rilo. Učenci so zdravstveno in invalidsko zavarovani in dobivajo denarni prispevek. V prvem letniku dobi učenec 50 dinarjev na mesec, v drugem 75 in v tretjem 100 dinarjev za prevoz domov, higienske pripomočke in druge potrebe. Po končani šoli pa morajo absolventi najmanj šest let delati v službi za notranje zadeve.

Lahko rečem, da je že kratak, nekaj urni obisk v šoli, na katerega so nas slovenske novinarje povabili predstavniki republiškega sekretariata in vodstvo šole, pravo doživetje. Nekaj sto metrov pred šolo sva srečala trojico mladih fantov-kadetov v modrih uniformah. Imeli so praktični pouk s področja zvez. Druga skupina se je pred šolo poskušala v osnovnih značilnostih fotografira-

nja. Učenci drugega letnika pa so nas dobro uro po prihodu in ogledu šole presenetili s spretnostno vožnjo z motorji.

Čeprav študij na šoli ni ravno lahak ali drugače povedano, zahteva resno in vztrajno delo, pa je prav gotovo vablivo in zanimivo. Program obsega 26 predmetov. 10 je splošno izobraževalnih (slovenski jezik, tuj jezik, zgodovina in sociologija, zemljepis, matematika, fizika, kemija, prva pomoč, telesna vzgoja in družbena ureditev), 11 strokovnih (kazensko in upravno pravo, kriminalistika, psihologija, fototehnika, zveze itd.) ter 5 vojaških predmetov. Za lažji študij pa so učencem na voljo sodobno opremljeni kabineti za motoroznanstvo, prometno varnost, za kriminalistiko, fotolaboratorij, fiziko in kemijo, za vojaške predmete in za zveze. Zanimiv in bogat pa je tudi kriminalistični muzej.

Ob prostem času lahko učenci delajo v 23 različnih sekcijah in krožkih, od katerih omenimo le strelsko družino, radiotelegrafski krožek in krožek mopedistov, po katerih so učenci šole v Tacnu še posebno znani. Prav v teh

in drugih dejavnostih so dosegli že vrsto lepih uspehov. Trenutno pa učenci najbolj težko čakajo novo telovadnico, ki bo zgrajena, kot kaže, prihodnje leto.

Pouk v šoli traja šest ur na dan, popoldne pa so tri učne ure obvezne za učenje. V šoli se kadeti nauče plavati, smučati, voziti moped, motorno kolo in osebni avtomobil. Ravno to popoldne so se nekateri pripravljali na vozniški izpit in ko so nam pokazali, kaj vse so se naučili, sem imel občutek, da bi vsak »navaden« kandidat za vozniški izpit s takšnim znanjem z zavezanimi očmi brez zadrževanja prestal to vznemirljivo preizkušnjo.

Stroji 250 in 500 kubičnih motornih konjčkov so zarohneli, ko je Alojz Papič, dolgoletni prometni strokovnjak in učitelj prometnotehnične stroke, dal znamenje za šolsko vožnjo po poligonu. Mimogrede: Progo si je sam zamislil, uredil pa so jo na enem hektaru učenci prvega letnika. Speljana je tako, da mora voznik znati vse teoretične in praktične veščine.

Ta dan so se po njej spustili učenci II. letnika. Šolski krog je bil počasnejši. Ko pa so dobili dovoljenje za prosto vožnjo, so stroji zarohneli z dvojno močjo in nekajmetrski skoki po zraku na posameznih, prav za to večšino urejenih odsekih, niso bili pri 16- in 17-letnih fantih nobena redkost.

»Za zdaj ob takšnih preizkušnjah ni bilo še nobene večje poškodbe, niti zloma. In le redki so, ki jih motoroznanstvo ne zanima preveč. Seveda pa je za takšno vožnjo potrebno tako temeljito teoretično in praktično znanje. Tile bodo na primer jutri opravljali vozniški izpit.«

In ko sem ga poprašal, kako kaj stroji vzdržijo takšne preizkušnje, mi je Alojz Papič odgovoril: »Dobro. Imamo svojo mehanično delavnico. Razen tega pa je moje stališče, da ni toliko pomembna skrb, da se stroj ne poškoduje. Pomembnejše je, da miličniki, ki bodo zapustili šolo, ne bodo premalo seznanjeni z vsemi večinami in nevarnostmi vožnje in seveda tudi z zahtevnostjo poklica.«

Menda je pouk iz motoroznanstva (in tudi delo v nekaterih drugih krožkih) za mlade kadete prava poslastica. Najbrž bo res tako, saj so tisti, ki so to dopoldne ležali v ambulanti, žalostno gledali proti poligonu. Fant, ki je v zobni ambulanti v domu moral na stolu poslušati nič kaj prijetno brnenje, pa je komaj čakal, da bo luknja v zobu zakrpana.

Ko sem pred šolo srečal večjo skupino večerih fantov

v modrih uniformah, ki so se odpravljali na kosilo, jim je z nasmejanimi obrazov sevalo zadovoljstvo (in najbrž želja, da bi čimprej začeli opravljati odgovoren, vendar zanimiv poklic). Takšni kot trije Gorenjci, s katerimi sem se pogovarjal, so pravzaprav vsi.

Dušan Smolej (1955) doma iz Gorij pri Bledu je letos v prvem letniku: »Rad imam dinamičen poklic. In ker na letalski šoli nisem bil sprejet, sem se vpisal v kadetsko. Zadoljen sem in mislim, da študij ne bo težak. Časa za učenje je dovolj, prostega časa pa prav tako. Po končani šoli bi rad študiral naprej in potem delal v kriminalistiki.«

Lani je šolo v Tacnu končalo 121 učencev. Od teh se jih je dobra tretjina odločila za študij na mariborski višji pravni in ljubljanski višji upravni šoli.

Jožeta Romšaka (1952) iz Kranja, ki je zdaj v III. letniku, je poklic miličnika veselil že v osemletki.

»Mislim, da bo poklic težak, vendar pa ne enoličen. Nekaj časa sem namreč že delal (pred vpisom v šolo) v tovarni. Danes sem vesel, da sem se odločil za ta študij. Ko bom končal, bom najbrž čez čas nadaljeval študij na višji šoli.«

Šola se lahko pohvali z učnimi uspehi učencev. Lani je bila poprečna ocena v I. letniku 3,26, v I. letniku 3,31, v III. pa 3,42. Maturitetnega izpita ni opravil lani le en učenec, poprečna ocena maturantov pa je bila 3,60.

Mitja Ulčar (1953) z Bleda pa mi je zaupal, da bo končal III. letnik letos končati z odličnim uspehom.

»Po končani šoli bi rad študiral mladinsko prestopništvo. Prav prestopništvo, ki vse bolj narašča, me je že v osemletki spodbudilo, da sem se odločil za kadetsko šolo. Ni mi žal, čeprav študij ni ravno lahak. Je pa zelo dobro organiziran. Saj imam na primer vedno dovolj časa za fotokrožek, za judo in za pisanje v šolskem listu.«

Prijeten in zanimiv je bil obisk pri fantih v modrih — kadetskimi uniformah in njihovih predavateljih oziroma vodstvu šole v Tacnu. Tako kot poklic, ki ga bodo opravljali, ni enoličen, je tudi življenje v tej šoli razgibano. Zato tistim, ki boste letos končali osemletko in razmišljate o tem poklicu predlagam, da obiščete mlade fantje in njihove predavatelje. Radi vas bodo sprejeli in vam pokazali ter pojasnili, kar vas bo zanimalo. Se prej pa se oglasite na postaji milice, kjer vam bodo razložili vse podrobnosti.

Besedilo: A. Zalar
Slike: F. Perdan

Lojze Janežič iz Gore pri Komendi

Neutrudni aktivist OF

Kot sence so prihajali na sestanek. Od vsake hiše po eden ali dva. Ni še minilo dva meseca, ko je kapitulirala Italija, toda nacistična soldateska je bila še vedno močna, posebno njen teroristični policijski aparat. Povrhu tega pa je še belogardišča golazen stikala za aktivisti OF, jih ovajala, mučila in streljala. V takih okoliščinah je bila previdnost več kot potrebna. Tega so se dobro zavedali tudi aktivisti OF, ki so na jesen 1943. leta pri Matjaku v vasi Gora pri Komendi sklicali prvi sestanek OF. Okrog hiše so bile postavljene straže, po vasi pa so patrolirali partizani.

Sestanek je vodila aktivistka Martina, ki je govorila o potrebi, da se vsi ljudje strnejo v boju proti nacizmu in fašizmu. Ljudje so jo pazljivo poslušali, kajti prvič so poslušali besede mlade terenske delavke, partizanke, ki se ni ustrašila stopiti v boj. Na njeni kapi se je svetila zvezda z oznako OF, za pasom pa ji je visela majhna pištola.

»Izvoliti moramo vaški odbor in sekretarja OF«, je dejala ob koncu govora in pogledala po ljudeh, če se bo kdo javil s predlogom.

»Nevarno je, otroke imam,« je potožil prvi, drugi pa se je opravičeval: »Za menoj že vohljajo. Ne upam si prevzeti te funkcije.« Izgovorov je bilo več kot dovolj. Tam iz kota pa se je oglasil mož in dejal: »Če nihče noče, bom pa jaz sekretar.« Tako je Lojze Janežič iz Gore pri Komendi 1943. leta postal sekretar vaškega odbora OF. Na sestanku so Lovra Kerna izvolili za predsednika gospodarske komisije.

Ko je Janežič ondan obujal spomine na tista leta, je dejal:

»Spominjam se, da me je nekega večera obiskal aktivist Ivan Koželj (živi v Kranju), ki je imel štiri brate v partizanih. Potem sva skupaj po poteh raztrosila letake, nekaj sva jih obesila na drevesa ali pa nalepila po zidovih. Zgodilo se je, da sva zvečer v naši hiši razporejala literaturo, ko so neznanci potrkali na vrata. Koželj je trdil, da so partizani, jaz pa, da so belogardisti. Cim je Koželj odprl, so v vežo skočili 'belčki' in zakričali: Aha, zdaj vaju pa imamo'. Zakaj pa so vsa okna zatemnjena? Vodja belogardistov me je zgrabil za vrat in vprašal, kaj Koželj dela pri nas. Belogardisti so bili domačini in sem jih dobro poznal. Rekel sem, da sva popoldne obirala jabolka, pa sem ga (Koželja)

povabil na večerjo. Medtem je žena hitro pospravila literaturo pod skrinjo v sobi, skrinjo pa je zaklenila in mi dala ključ. Ko so videli, da mi je žena dala ključ, so odprli tisto omaro, vendar v njej niso dobili ničesar. Vso hišo so preiskali, le pod skrinjo ni nihče pogledal.

'Janežič, Janežič,' so dejali in kimali z glavo, 'na črni listi si.'

Koželja so odpeljali s seboj, spetoma so se srečali s partizani, med bojem pa je Koželj pobegnil.

Največ sem sodeloval s terenskimi aktivistom Jožetom Bremšakom-Triglavom, ki je bil prej vodja lončarske zadruge na Mlaki.

Spominjam se, da je nekdo prišlo 50 borcev po hrano v vas. Moko so pustili pri nas, žena je pekla kruh, jaz pa sem v košu nosil kruh partizanom v gozd.

Ob razsulu sem organiziral fante, da smo šli v belogardiščno postojanko v Lahovče. Tam smo dobili dva voza orožja. Po vojni sem bil na občini referent za narodno obrambo.

Lojze Janežič je neumorni aktivist OF, ki ima na tem področju posebno prvenstvo. Od 1943. leta pa do danes je neprekinjeno predsednik vaške organizacije OF in pozneje krajevne organizacije socialistične zveze. Razen enega leta, ko je bil v bolnišnici v Sežani. Pa ne samo to. Več let je bil sekretar krajevne organizacije zveze komunistov v Komendi. Je tajnik kulturno-prosvetnega društva »Janeza Cebulja« v Komendi, blagajnik rdečega križa, član sveta krajevne skupnosti, član nadzornega odbora pri komeških gasilcih in član krajevnega odbora zveze borcev Komenda. Za opravljanje teh nalog pa je potrebno zvrhan koš dobre volje. Te pa ima Janežič na pretek. Prav zato mu ob 30. letnici OF iskreno čestitamo. J. Vidle

Dušan Smolej iz Zg. Gorj

Jože Romšak iz Kranja

Mitja Ulčar z Bleda

Med iskanjem zveze

»Drugi krog je vaš,« je rekel dolgoletni prometni strokovnjak in učitelj prometno tehnične stroke Alojz Papič.

Kam za 1. maja?

1. maja 1886 so delavske stavke v Združenih državah Amerike dosegle svoj vrh. Ta dan je v veliki stavki v Chicagu sodelovalo 40 tisoč delavcev. Delavci so takrat zahtevali 8-urni delavnik. Policija je ubila šest delavcev, okrog petdeset pa je bilo ranjenih. Pet voditeljev stavke so potem obsodili na smrt, tri pa na doletno prisilno delo.

V spomin na čikaško prelitje krvi je potem prvi kongres druge internacionale 1889. leta sklenil, da vsako leto ta dan organizirajo masovne delavske demonstracije. Na kongresu v Zürichu pa je bil sprejet sklep, da se prvi maj proslavlja kot dan boja za osemurni delovni dan. Vsako leto so prvega maja proslave po vsem svetu. V predvojni Jugoslaviji je bil to dan, ko je bilo največ delavcev in komunistov odpeljanih v zapore. Vendar pa so delavci in komunisti pred vojno kljub prepovedi vsako leto proslavljali 1. maj. Po končani vojni in revoluciji pa je bil prvi maj proglašen za državni praznik.

Danes, ko se ne borimo več za osemurni delovni dan, ko smo priča razvoju samoupravljanja in odločanja delovnih ljudi pri nas, praznujemo mednarodni delavski praznik na proslavah in drugih prireditvah, izletih, srečanjih in podobno. In kako bo letos? V uredništvu smo se odločili, da prebivalce Gorenjske, ljudi različnih poklicev poprašamo Kam pa za 1. maja?

IVICA MOHORKO (rojena 1948) iz Kranja, turistični referent v podjetju Creina:

»Ker študiram in pripravljam seminarsko nalogo, bom med prazniki kar doma. Prejšnja leta sem šla vedno službeno (kot vodnik) na izlet. Lani, če se ne motim, sem bila v Bratislavi. Letos pa, žal... O, če ne bi imela seminarske naloge, bi šla prav gotovo v hribe. Morda na Veliko planino oziroma nekam, kjer je mir.«

JANEZ SONC (rojen 1943) z Jesenic, kovinostrugar v železarni Jesenice:

»Praznike bom preživel v Dolenjskih Toplicah, kjer je doma žena. Skoraj vsako leto pa sem se ob teh dneh odpravil v Jeseniške rovtje. Spominjam se še, da sem najljepše praznoval pred nekaj leti na Poljanah nad Jesenicami v fantovski družbi. Če pa bi imel dovolj denarja, bi najraje odšel na Vogel.«

Radovljica

IVANKA JEKLER (rojena 1945) iz Gorij, gostinska delavka v hotelu Jelovica na Bledu:

»Sedem let sem že zaposlena v hotelu Jelovica na Bledu in do zdaj še nikdar med prvomajskimi prazniki nisem bila prosta. Tudi letos bom morala delati. Saj veste, med prazniki imamo v gostinstvu največ dela. Ker imam družino, bom letos najbrž pustila gostinski poklic. — Če bi bila letos prosta, bi šla med prazniki v hribe.«

Kranj

STANKA VERBIČ (rojena 1947) iz Kranja, medicinska sestra v Zdravstvenem domu v Kranju:

»Vsako leto sva šla z očetom ta dan na izlet na Blegoš, letos pa bova šla z možem. Lani za 1. maj žal nisem mogla nikamor, ker sem čakala na srečni dogodek. Če bi imela več denarja (z možem namreč delava hišo), pa bi se letos morda odločila za smučanje kje v Avstriji ali Italiji.«

FRANC BRANK (rojen 1947) iz Vodice, vrtnar v kmetijsko živilskem kombinatu v Kranju:

»Lani sem bil na Dolenjskem, letos pa še ne vem. Najbrž bom kar doma. Ker cele dneve delamo, mi bodo prazniki prav prišli, da bom tudi doma kaj naredil. Je že tako. Bom pa dopust malo bolj izkoristil. A, če bi imel dovolj denarja? Takrat bi šel pa v hribe.«

Jesenice

NUSA KEPIC (rojena 1952) z Jesenic, frizerka v frizerskem salonu Saračević na Jesenicah:

»Že nekaj let preživim prvomajske praznike v Jeseniških rovtih. Tja odidem po navadi s prijateljicami. Posebno lepo je, če je sončen dan. Rada hodim po planinah, zato bi odšla na Vogel, če bi seveda imela dovolj denarja. Letos pa smo se doma odločili, da bomo letošnji 1. maj preživel na očetovem domu v Zalogu.«

FRANC POLAJNAR (rojen 1929) iz Lesc, vozovni preglednik na železniški postaji na Jesenicah:

»Prvomajske praznike bom najbrž preživel tako kot ponavadi. Če bo vreme lepo, se bom odpravil na krajše izlete v okolico Lesc, Bleda in Begunj. Najljepše se počutim prav na takih izletih, ki človeka ne utrujajo, ampak pomirjajo in spočijejo. Tudi če bi imel dovolj denarja, bi se verjetno odločil za izlete v naravo.«

BRATISLAV ZIVLAKOVIĆ (rojen 1953), miličnik na postaji milice na Bledu:

»Lani med prvomajskimi prazniki je bilo lepo. Bil sem namreč v šoli in smo bili takrat vsi prosti. Kako bo letos, pa še ne vem. Če bom prost, bom izvedel šele kak dan pred praznikom. Prav zato ne delam nobenih načrtov. Vseeno pa si želim, da bi si enkrat med prvomajskimi prazniki ogledal parado v Beogradu.«

ANICA CAROTTA (rojena 1951), študentka iz Lesc:

»Kam bom šla za 1. maja? Pravzaprav še ne vem. Najbrž bom kar v hotelu Grajski dvor v Radovljici delala. Lani sem bila med prvomajskimi prazniki doma. Ker sem hodila v zadnji letnik gimnazije, je bilo ravno takrat tedenja čez glavo. Po končani šoli sem potem odšla v Anglijo in če bi letos imela možnost (denar in čas), bi med prazniki prav gotovo šla na kratek izlet v Anglijo.«

GASPER HRIBERNIK (rojen 1929), kmet, Virmaše pri Skofji Loki:

»Je že tako, da imamo kmetje ravno ob tem času največ dela. Se vsako leto sem bil te dni doma in prav gotovo tudi letos ne bo drugače. Po vsej verjetnosti bomo takrat sadili koruzo. Če bi imel dovolj denarja, bi ga namenil za nakup kmetijskih strojev, časa pa tako ni, ker imamo pri hiši dva majhna otroka. Z majhnimi otroci pa ne moreš na daljšo pot.«

Tržič

ALOJZIJA ERLAH (rojena 1943), previjalka v BPT, doma iz Kovorja pri Tržiču:

»Letos bova verjetno z možem in prijatelji šla za 1. maj kam na piknik, nekje blizu doma. Seveda bi raje čez praznike bila na morju, morda v Piranu ali v Portorožu. Lani sva bila z možem čez praznike kar doma.«

TONICA MIKIĆ (rojena 1945), predmetna učiteljica telesne vzgoje v Tržiču, doma iz Tržiča:

»S sestro in svakom še izbiramo med Dolenjskimi Toplicami in Veliko planino. Sli bomo tja, kjer bo še prostor. Lani sem bila čez praznike kar doma, smo se ravno selili. Lepo pa bi bilo seveda, kakšne praznike preživeti na daljšem potovanju, morda v Grčiji.«

STANE BODLAJ (rojen 1924), obratovodja montaže v Peko Tržič, stanuje v Tržiču:

»Med prazniki ne bomo veliko uporabljali avtomobila. Družino bom peljal kam v naravo; različne bomo pekli. Lani sem bil med prazniki na Štajerskem pri sorodnikih. Če pa bi imel več denarja in tudi časa, pa bi morda obiskal kakšne zgodovinske kraje.«

Škofja Loka

STANISLAV SINK (rojen 1935), Škofja Loka:

»Poklicni gasilec v Jelovici sem od oktobra lani, prej sem opravljal isto službo v tovarni Color Modvode, sicer pa sem izučen mizar. Za ta praznik sem bil doslej vedno v službi. Letos? Prvi dan bom šel z otroci na Lubnik ali na Križno goro, drugi praznični dan pa me čaka delo doma. Če bi imel dovolj denarja in časa, pa seveda še avto, bi se podal na daljši izlet.«

LUDVIK KRIVEC (rojen 1947), avtobusni sprevodnik pri Transturistu, Logarska dolina:

»Eno leto sem že sprevodnik in je to moja prva služba. Za 1. maja, da bi kam šel? Kje pa! Sprevodniki in šoferji bomo imeli takrat še posebno veliko dela. Doslej sem bil vsako leto vse praznične dni doma in pomagal pri delu na kmetiji. Tudi letos bi šel rad domov, če bi imel čas. Če bi imel dovolj denarja, bi se morda odločil za kak izlet.«

Trdni temelji Iskrine prihodnosti

V petek, 23. aprila, so se sestali v tovarni Iskra v Kranju predstavniki Združenega podjetja Iskra s predstavniki družbenopolitičnih organizacij in Iskrinih delovnih kolektivov iz tistih slovenskih občin, kjer ima tovarna svoje obrate in tovarne.

V uvodu je dipl. ekonomist Vladimir Logar, generalni direktor in predsednik odbora za poslovno politiko Združenega podjetja Iskra, spregovoril o poslovnih rezultatih ZP in pomenu ustanavljanja novih tovarn in obratov v okviru podjetja. ZP je v desetih letih obstoja doseglo dobre poslovne rezultate. Danes tovarna Iskra v Kranju z obrati v Novi Gorici, Trbovljah, Novem mestu, na Blejski Dobravi pri Jesenicah, na Lipnici in drugod zajema tri četrtine celotne elektroindustrije v Sloveniji. S svojim bogatim proizvodnim programom ne posega le na področje našega jugoslovanskega trga, ampak se poslovno in proizvodno uveljavlja in povezuje z ostalim svetom.

Ze od vsega začetka se v Iskri dobro zavedajo, da bodo le z mladimi, nadarjenimi strokovnjaki, polnimi novih in naprednih idej, učinkovitosti in natančnosti dosegli do-

bre in še boljše proizvodne uspehe. V Iskrini šoli v Ljubljani pripravljajo nove delovne moči in tudi sicer vodijo v tovarni pozitivno politiko zaposlovanja mladih kadrov. Vsako leto zaposlijo okoli 1000 do 1300 novih delavcev, predvsem žensko delovno silo.

V nadaljnjem razvojnem programu tovarne predvidevajo še večjo uveljavitev svojih proizvodov doma in v svetu, saj je povpraševanje po njihovih proizvodih vedno večje. Prav zaradi tega nameravajo svojo proizvodnjo še bolj izpopolnjevati in razširjati, predvsem na področjih telekomunikacij, elektromehanskih ter elektronskih naprav in aparatov. Ob njihovi razvejanji razvojnoraziskovalni dejavnosti in s poslušom za zahteve tržišča jim bo tudi to uspelo.

V nadaljevanju petkovega posveta je predstavnik sindikalne organizacije Združenega podjetja govoril o vlogi organizacije, ki skrbi za potre-

be in zahteve delavcev v vseh Iskrinih obratih in tovarnah. V okviru svojih možnosti organizacija z zavzetostjo in razumevanjem upošteva njihove pripombe in skrbi za delavčevu športno in drugo rekreacijo. Vsako leto se rednih sindikalnih iger udeleži približno 700 zaposlenih, v zimskih igrah pa sodeluje nad 500 tekmovalcev. V sindikalni organizaciji deluje tudi samostojno planinsko društvo, ki po letu dni svoje ustanovitve že šteje 1000 članov.

Predstavniki Iskrinih obratov in tovarn ter predstavniki občinskih sindikalnih svetov in sekretarji občinskih konferenc ZK iz več slovenskih občin so na posvetu izrazili svoje zadovoljstvo ob tako lepem proizvodnih uspehih Iskre in govorili o vplivu in pomenu Iskrinih obratov na gospodarski razvoj in življenjske pogoje ljudi v tistih občinah, ki so bile prej malo razvite, gospodarsko zaostale, s presežki delovne sile.

Po posvetovanju so si udeleženci sestanka ogledali nekatere obrate Iskre v Kranju.

D. Sedej

bonboni

VISOKI

vodijo

v kvaliteti

in

nagrajujejo

Visoki C bonboni z dodatkom vitamina C utrjujejo vaše zdravje. Njihova posebnost je tudi sodobna in higienska embalaža. Zbiralec značk tudi nagrajujejo! Kdor pošlje pet praznih vrečk bonbonov visoki C in sestavi iz sedmih kuponov, ki bodo objavljeni v

GLASU

besedo VISOKI C ter vse skupaj pošlje v propagandno službo Žito Ljubljana, dobi brez zrebanja kolekcijo petih značk.

nagrada-visoki c

Kombinat Žito, Ljubljana, Smarinska 154 (nagrada Visoki C)

Prve številke o popisu

KRANJ

Občinske popisne komisije so že zbrale prve seštevke o stanovanjih, gospodinjstvih in prebivalstvu ter jih poslale na republiški zavod za statistiko. Za občino Kranj so zbrani tile podatki. Prebivalcev v občini je 56.326. Gospodinjstev je 17.095, stanovanj pa je 15.653. Na območju občine Kranj je tudi 313 vikend hišic. V tujini pa trenutno dela 758 prebivalcev iz kranjske občine.

Samo mesto Kranj ima 27.210 prebivalcev. Ti žive v 7953 stanovanjih. Za sedaj še ni podatkov, koliko prebivalstva se ukvarja s kmetijstvom, znano pa je število živine v občini. Kmetje kranjske občine goje 13.273 glav goveda, 1274 konjev, 4454 prašičev in 450 ovac. Na območju mesta Kranja (Prim-skovo, Struževo, Stražišče, Drolovka) pa je še 122 konj, 1121 glav govedi, 399 prašičev in 14 ovac.

L. M.

JESENICE

Po prvih podatkih letošnjega popisa prebivalstva je na Jesenicah 8785 stanovanj in drugih naseljenih prostorov ter 9420 gospodinjstev. V občini Jesenice je 27.548 prebivalcev s stalnim bivališčem, kar je za 1532 več kot leta 1961. 1316 prebivalcev je na Jesenicah le začasno, na delu v tujini pa je 532 občanov. Podatek o številu zaposlenih v tujini je le približen, saj zajema le tiste občane, ki so v tujini v rednem delovnem razmerju in so se zaposlili prek zavoda za zaposlovanje ali prek naših podjetij.

V posameznih naseljih jeseniške občine je naslednje število prebivalcev s stalnim bivališčem: Belca 200, Blejska Dobrava 821, Breg 353, Breznica 245, Doslovče 109, Dovje 589, Gozd Martuljk 5050, Hrušica 826, Javorniški Rovt 119, Jesenice 17.398, Kočna 115, Kranjska gora 1119, Lipce 279, Log 61, Mojstrana 893, Moste 516, Planina pod Golico 256, Plavški Rovt 66, Podkočna 82, Potoki 133, Podkoren 374, Rateče 613, Rodine 180, Selo 215, Smokuč 233, Srednji vrh 48, Vrba 215, Zabreznica 373, Zgornja Radovna 58 in Žirovnica 584.

D. Sedej

Naziv Cigan pomeni še marsikje hudo žalitev za človeka, ki je sinonim za muzikanta in brezskrbno svobodno življenje. Cigani sebe imenujejo Rom. Beseda Rom jih povezuje z njihovo pradamovino.

Dejstvo je, da so se gorenjski Cigani ustalili. Nimajo več konj in potujočih vagonov, s katerimi so se nekoč selili iz kraja v kraj.

Ne smemo prezreti, da so v preteklosti cigansko vprašanje skoraj vedno skušali reševati izključno s popolnim iztrebljenjem Ciganov. Ciganom je šele v naši družbi dana vsa možnost vključitve v sodoben način življenja, enakopravnosti so z vsemi pravicami in dolžnostmi kot drugi državljani. Tu je vključena tudi pravica do dela in učenja. Seveda bo po strugi Save preteklo še precej vode, preden si bodo Cigani pridobili delovne navade. Za posamezne Cigane to ni več problem.

Iz zgodovine naj navedem še nekaj primerov ravnanja s Cigani. Na Pruskem so za časa vladanja Karla VI. vse Cigane obsodili na smrt. Ujete Cigane so obesili, ženskam in otrokom pa so odrezali po eno uho in jih nato izgnali. Če so katerega ujeli, so ga takoj obesili. 1725. leta pa so na Pruskem brez sodbe obežali vse Cigane po vrsti, mlade in stare, ženske in otroke.

Jože Vidic
(11)

Cigani nekoč in danes

V Franciji so 1822. leta uprizorili veliki lov na Cigane. Polovljene Cigane so odpeljali blizu obale severne Afrike in jih tam zmetali v morje; le redki so znali plavati.

Kar zadeva besedi Cigan in Rom pa še naslednjo zgodovinsko primerjavo:

Že Marija Terezija je izdala predpis, da Cigane ne smejo vpisovati v javne listine (rojstni list, poročni list ipd.) kot Cigane, ampak kot nove naseljence. Določila je tudi, da Cigani ne smejo menjati svojih bivališč. Prepovedali so uporabo ciganskega jezika, med seboj se niso smeli ženiti, prisilili so jih delati ipd.

Že v tistih časih so Ciganom prepovedali, da bi se hranili z mrhovino. O mrhovini pa še to:

tega ne zbolijo. »Saj nismo jedli tiste kokoši,« je dejala, »kokoši sem izkopala za našega psa.«

Cigane sem vprašal, ali naj v reportaži uporabljam besedo Rom ali Cigan. Pavel Rajhard iz Lancovega pri Radovljici mi je odgovoril:

»Zame beseda Cigan ni žalitev. Celo porosen sem na svoj rod. Živim pošteno, kar vedo vsi ljudje v okolici in na občini. Bil sem partizan in imam priznano dvojno delovno dobo med NOB. Zaradi sodelovanja z okupatorjem po vojni v Sloveniji niso sodili nobenemu Ciganu. Beseda Rom med ljudmi na Gorenjskem ni znana, zato pišite o Ciganih in ne o Romih.«

Konec

Kupčije pod kostanji

Minulo nedeljo je toplo sonce privabilo na avtomobilski sejmen v Ljubljano zelo veliko lastnikov avtomobilov, kupcev in radovednih obiskovalcev. Prostor pod kostanji in ob cesti so že navsezgodaj do zadnjega kotička zasedli stari in novi fiati, renaulti, škode, volkswageni in drugi. Še najbolj nas je zanimala cena starih fiatov 750. Bilo je očitno, da so njihovi lastniki zvišanje cen tem vozilom dobro izkoristili, saj so nam letnike 1965 ponujali za 8000 do 12.000 dinarjev, noveje letnike 1967 in 1968 pa so prodajali za 12.000 do 16.000 dinarjev. Najprej je menjal lastnika zelo dobro ohranjen fiat 750 iz 1967. leta, ki ga je zgovorni prodajalec prodal za 16.000 dinarjev.

Na fiat 124 s 40.000 prevoženimi kilometri je lastnik napisal ceno 35.000 dinarjev, škodo, letnik 1971, so prodajali za 23.000 dinarjev, nekaj

let starejša pa je bila ocenjena na 18.000 dinarjev. Fiat 1300 iz 1969 z 41.000 prevoženimi kilometri je bil po oceni lastnika vreden 29.000 dinarjev. Precej avtomobilov je bilo znamke NSU — 1200, katerih cene so bile od 24.000 do 28.000 dinarjev. Katrce so najbrž že vedno zanimivi in zaželeni avtomobili, saj se je okoli dveh zbralo kar precej ljudi in sta bili takoj prodani. Za renault 4 s 40.000 prevoženimi kilometri je novi lastnik takoj odštel 21.000 dinarjev.

Največ občudovanja so bili deležni novi maxi austin, BMW, ford taunus, opel rekord in mercedes. Za ford taunus z 61.000 prevoženimi kilometri bi bilo treba odšteti 52.000 dinarjev, za BMW z 62.000 kilometri 55.000 dinarjev in za fiat sport 850 s 24.000 prevoženimi kilometri 32.000 dinarjev. Poleg udobnih, razkošnih lepotic cest so

se ponujali kupcem manj razkošni, bolj primerni za vožnjo po naših cestah in za bolj skromne denarce. Fiat 750 z letniki od 1960 naprej do skoraj že pozabljenih in redkih lloydov so bili večinoma ocenjeni od 5000 do 10.000 dinarjev.

Sredi toplega dopoldneva si je marsikateri avtomobilist težko utiral pot med nestetimi obiskovalci sejma in na preizkušnji pokazal domnevno kupcu zmogljivost svojega avtomobila. Videti je bilo, da se v tej prvi predpraznični avtomobilski nakupovalni mrzlici prav vsem neznanosko mudi kupovati in prodajati. Marsikatera družina se bo ob letošnjih praznikih zapeljala majskih praznikov izlet s svojimi avtomobili, kajti trgovina pri klavnicah v Ljubljani je minulo nedeljo cvetela tako kot le malokdaj.

D. Sedej

Razcestja

MIHA KLINAR
(MESTA, CESTE
IN RAZCESTJA)

IV. DEL

203

Takrat se mu je stemnilo pred očmi, ko je pomislil, da bi moral to novico sporočiti Stefi v Borjano. Pa ji ni mogel. Ni je hotel izgubiti, čeprav ga je ob vsakem pismu, ki ga ji je pisal, pekla vest.

»Ja, vest.«

Skoro tri leta je molčal. Skoro tri leta se je bal, da jo bodo obvestili. Zdaj so jo, šele sedaj so jo. Zdaj se je vrnila k njemu.

»Zdaj me je pozabila, pozabila...«

Kaj naj počnem brez nje? Brez njene naklonjenosti? Kaj mu bo še poezija, napisana zanjo, če je ne bo brala ona in je občutila?

»A kako jo bo občutila, občutila mojo neresčjo, ker boš srečna v mozem objemu?«

Ob misli nanjo je živel svoje življenje. V njej ga je čutil.

»Kako naj živim sedaj? Kako naj živim brez ljubezni? Brez tebe je v meni praznina. Brez tebe bi bil živ mrtič!«

Tega se že dolgo zaveda. O tem ji je celo pisal kmalu po vojni.

»Kako resnično! Zdaj sem, zdaj sem. Brez Stefi bo v meni praznina. Živ mrtič bom. Mrlič, ki hodi in diha, a ne živi. Samo vegetira. Vegetira kakor rastline. Toda človek ni rastlina. Človek čuti, misli. Zato se prav dobro zaveda, kdaj neha živeti. Takrat, ko se vsi njegovi upi, vsa njegova pričakovanja sesujejo v praznino in ko v sebi občuti samo to, ja, samo to, preneha živeti in samo še vegetira, ja, samo še vegetira...«

Take misli, ki mu jih je že nekoč narekovala bojazen, da bo nekega dne Stefi za vselej izgubil, izgubil njeno prijateljstvo in naklonje-

nost, in ki jih je že večkrat razpredal v svojih pismih in pesmih, ga spremljajo vso pot do ministrstva. Na cesti kričijo prodajalci časnikov in ponujajo mimoidočim časnik s kričanjem naslovov.

SELBSTMORD EINER UNBEKANNTEN...
SAMOMOR NEZKANKE

Tako kriče skupaj z imenom hotela na vogalu ulice onstran stavbe obrambnega ministrstva.

SAMOMOR V SESTEM NADSTROPJU HOTELA KAISERHOF.

»Samomor?« je ta hip vabljiva misel tudi za strokovnega svetnika Frica Lehmann, ki odhaja v ministrstvo, a ga vratar ustavi in pokaže na neznanca, ki je že po noši in po obnašanju podoben tajnemu policijskemu agentu.

»Gospod bi rad govoril z vami, gospod svetnik.«

»Oprostite,« se mu prikloni agent in pripoveduje, da je včeraj zvečer srečal na Anhalter Bahnhofu žensko, ki je spraševala, kako bi prišla do obrambnega ministrstva. Ženska je bila tuja. Kot organ državne varnosti je zato ni pustil iz oči. Ponudil se ji je, da jo bo spremljal. Odpeljal jo je v hotel na vogalu in poskrbel, da so ji dali sobo. Edino sobo, ki je še bila prazna, sobo v šestem nadstropju...

»No, in zakaj to pripovedujete meni. Nisem pri Abwehru, marveč svetnik za biologijo. Biolog sem...«

»Povedali so mi, gospod svetnik... Toda ta ženska...«

»Kaj je s to žensko?«

»Je vaša znanca. Povedali so mi. Povedal mi je dežurni, ki vas dobro pozna. Peljal me je v vašo pisarno...«

»V mojo pisarno? S kakšno pravico?«

»Član Abwehra sem,« pokaže agent izkaznico.

»No, prav! In kaj ste iskali v moji pisarni.«

»Sliko tiste ženske, ki sem jo pospremil v hotel in ji našel sobo v šestem nadstropju, imate na mizi...«

»Stefi?«

»Ja, Stefi Federle, kakor piše v njenem potnem listu.«

»Stefi?« Fric ne verjame.

Da to ni šala? Da stara Linkejeva ni raznesla, da ga je videla jokati pred Stefinkino fotografijo? Mogoče se ga hočejo privoščiti kolegje, ki vedo za njegovo zaljubljenost in so se že večkrat hoteli norčevati iz njegove nesmiselne zatrapanosti, ko je v teh časih žensk na pretek, tudi lepih, kakor tista na njegovi fotografiji in ki je tako daleč v daljni Italiji.

»Da se ne norčujete, človek,« bi zakričal, a pravi samo: »Nemogoče! Stefi ni v Berlinu. V Penzbergu je. K možu se je vrnila. V žepu ima vendar njeno poslovilno pismo.«

»Rad bi se vam opravičil, ker sem jo zasledoval,« pravi abwehrovec, Fric pa ne verjame, kakor da je vse, kar je slišal in kar mu še pripoveduje agent, samo sen.

»Sanjam?« komaj verjame, da je res buden, a vseno vpraša: »V hotelu, pravite? V hotelu? V šestem nadstropju?« vprašuje, kakor da abwehrovca ni dobro razumel, takoj nato pa ga oblije led ob glasu kolporterjev, ki jih je slišati z ulice.

SAMOMOR NEZKANKE... V HOTELU... V SESTEM NADSTROPJU.

»Nece,« se Fric zgrozi in plane na ulico.

»Počakajte, gospod svetnik,« zakliče za njim abwehrovec, a ga Fric Lehmann ne sliši. »Le kaj mu je?« stopi za njim, a ga ni več videti. »Za vraga, zakaj sem mu povedal in se mu opravičil? To mi lahko samo škoduje,« je abwehrovca žal. A kaj ko je to zahteval dežurni, ki je svetnikov znanec in prijatelj. »A zakaj bi me skrbelo? Opravljal sem samo svojo dolžnost,« se bodri. »Ženska prihaja iz Italije, a je nemška državljanka. Le kaj je od osemnajstega leta do danes počela tam doli? In njeno poznanstvo s svetnikom? In svetnik sam?« se v abwehrovca drami dvom nad slehernim, ki je v službi pri obrambnem ministru. »Treba bo preveriti... Vohuni so povsod... Sovražnik ne počiva... Treba je biti na oprezu,« si govori in v sebi ponavlja medvojna opozorila o čuječnosti pred sovražnikovi vohuni, nalepljena v vlakih, javnih lokalih in po pročeljih hiš skoro na slehernem koraku. »Nemčija ne bo prenašala versajske sramote.«

Od fanta do moža (5)

Petek je za prešuštnike...

Na vasi in potem pri dekletih so lahko vasovali le fantje, člani fantovske družbe, ki so poprej plačali fantovščino, pripoveduje Korbar. To je bilo pri dvajsetem letu starosti. Med fanti je bil potrjen tudi tisti, ki je dobil »cegele« (ki je bil na naboru potrjen za vojaščino). Pozneje se je meja za sprejem v fantovsko družbo spustila za leto nižje, danes pa je zdrknila še precej bolj navzdol. Na vasi zdaj vasujejo predvsem fantje, ki so pravkar končali osemletko, in sicer do takrat, ko gredo k vojakom. Po vojaščini se jih mnogo hitro poženi, drugi pa si vsaj poiščejo resna dekleta, si kupijo avtomobil in ob večerih ne vzdrže več v domači vasi.

Premlade fante so nekdanji starejši fantje poslali spat, danes pa med mlajšimi in nekoliko starejšimi fanti ni več prave meje, saj začnajo fantovati že po končani osnovni šoli. Fant iz sosednje vasi je moral nekdanj, če je hotel vasovati pri dekletu, plačati domačim fantom »štalerengo«, šele potem so mu dovolili. Če jim ni dal za pijačo, so ga pričakali in premlatili. Oče mi je povedal primer, ko je nekoč hodil neki Tine iz sosednje vasi vasovat k Nežki. Ker fantom ni dal za pijačo, so ga za živo mejo počakali s koli. Toda tisti Tine je bil prebrisana glava. Preoblekel se je v

Nežkino mater (gotovo je kaj slutil), na rame pa si je dal košček, da bi izgledalo, kot da gre Nežkina mati v Kamnik na trg. Počasi, v črnem krilu do tal, je šel zgrbljen mimo fantov, ki prevare niso opazili. Danes ni več takšnih mej, med vami, zato fant lahko brez skrbi hodi v vas k dekletu iz druge vasi.

Nekdanj so hodili fantje vasovat predvsem ob sobotah in nedeljah, med tednom veliko manj. Danes dan ni več važen. Pravijo le, da je petek za prešuštnike, pa še to je verjetno ostalo od nekdanj. Dandanašnji se pri nas fant in dekleta sestajata v glavnem ob nedeljah in ob četrtekih, pa

tudi še ob sobotah. Vasovati nekdanj niso smeli na kvaterni teden, ker so rekli, da bo potem strašilo, prav tako pa tudi ne na božič in na veliko noč. Danes to ne velja več.

Fantje so nekdanj, ko so se zbrali na vasi, peli vedno najprej narodne pesmi. V Mostah so se fantje zbirali pred Grmunkom na »žegnanici« ograji, kot so jo imenovali. Korbar pripoveduje, da se jih je zbralo vsak večer okrog dvajset do trideset, ob sobotah in nedeljah pa še več. Štirje ali pet se jih je prijelo čez rame in tako so šli pojoč po vasi. Korbar pravi, da so najraje peli slovenske narodne in ponarodele, npr. Sinoči sem na vasi bil, Pri farni cerkvi, Soča voda je šumela, Po temnem gozdu lovec hodi, Luna sije ipd. Oče mi je povedal, da je bila zelo priljubljena tudi tale pesem:

Na klinčku visi kikeleca,
na drobno je nabrana,
nosi, nosi Marica,
da t ne bo premala.

Ta pesem ima še več kitic. Fantje so zelo radi prepevali tudi malce šaljivo pesem:

Če boš moja do božiča,
bova klala dva prašiča.
Če boš moja do predpusta,
bova jedla svinjska usta.
Če boš moja do velike noči,
bova jedla tudi ponoči.

Ivan Korbar se spominja, da so šli fantje včasih tudi v gostilno. To je bilo le ob posebnih priložnostih, npr. na žegnanjsko-soboto. Starejši ljudje so jim dajali za pijačo, da so jim fantje peli. Najbolj priljubljena je bila pesem:

Nič več, pa nikol več
na Brezovco vas;
so ozke stezice
pa ravbarska vas.

Če so fantje hoteli dekleta malo podražiti, so jim zapeli:

Vsa mošanska dekleta
bi skupaj pobral,
jih v žakelj zvezal
in v Tunjco zagnal.

Tunjca — ali knjižno pravilneje Tunjščica — je potok, ki teče skozi Moste. Če se deklet ni hotelo odzvati — tako pa je bilo običajno, če je prišlo več fantov pod okno — ali če se je deklet nosilo »preveč pokonci« — so ji radi zapeli:

Eno tako bi rad,
k jo ma Jaka, moj brat:
k ma take noge
kot koza roge.

Ivan Sivec
(Prilodnjic naprej)

Kako oz. kaj je prav?

V prejšnji številki smo v naslov postavili izrek: »Dota

se pobota, štor pa ostane!« Janez Kozjak iz Podbrezja nam je sporočil, da tako ni prav, pač pa: »Dota se izmota, štor pa ostane«. Dragi bralci, sporočite nam, prosimo, kako pravijo pri vas, v vaši vasi! Krajevne razlike in drugače tega izreka (in tudi drugih podobnih) prav gotovo so, več jih je, kot si morda mislimo, zato bo zanimivo slišati zanje. Treba je namreč povedati, da je bilo tisto, kar je bilo »prav« v Mostah, lahko precej drugače v Podbrezjah, v Poljanah, v Bohinju itd. Ni torej vprašanje, KAJ je prav in kaj ne, ampak, KAKO so pravili v točno določenem kraju. Pišite nam, pa bomo prav gotovo ugotovili, da so razlike bile in da so — sicer manjše — še danes!

A. T.

7 Miha Klinar

Aprilsko sporočilo 1941

Predigra

ZA NAPAD NA SOSEDE
POTREBUJES OLJE, ROPARI
A MI BIVAMO OB CESTI,
KI K OLJU PELJE

(Bertolt Brecht, Bericht der Serben)

Star sem 49 let in želim, v primeru, če bi zaradi rešitve češkega vprašanja morala biti Nemčija zapletena v svetovno vojno, popeljati svojo deželo v polni moški moči skozi to krizo in ne šele v visoki moški starosti ali pa jo celo prepustiti kakemu nasledniku.

Tako je govoril Hitler, dokler ga ni Chamberlain prekinil in rekel: »Če sem vas pravilno razumel, ste odločeni v vsakem primeru nastopiti proti Češkoslovaški, in nato »Če je tako vaše stališče, zakaj ste mi potem sploh dovolili priti sem v Berchtesgaden? Pod takimi pogoji je najbolje, če takoj odpotujem, ker, kakor kaže, nima vse razpravljanje nobenega smisla več.«

Chamberlainove besede bi svet sprejel z zadovoljstvom, če bi le-ta ostal pri njih in odšel. A ni. Hitler ga je pridobil z drugim načrtom, sklicujoč se na »samoodlobo« narodov in z raznimi predlogi za mirno rešitev tega vprašanja, ki je bil takrat po pravici v središču pozornosti in bojzani svetovne javnosti. Chamberlain je bil s Hitlerjevimi predlogi zadovoljen, ker sta »končno prišla do jedra vprašanja«, kakor se izrazil pred Hitlerjem in obljubil, da se bo zavzel osebno za temeljno rešitev odcepitve sudetskega ozemlja od češkoslovaške republike, toda najprej se mora še posvetovati s svojimi kabinetnimi kolegi, z lordom Runcimanom in s francosko vlado, vendar se lahko že zdaj »med seboj« pogovorita »o praktični izvedbi odcepitve sudetskega ozemlja« od Češkoslovaške.

Chamberlain je tako ustregel Hitlerju in Hitler si je »zadovoljno mel roke«. Ta razgovor, ki ga je ohranil Hitlerjev tolmač Paul Schmidt v knjigi »Statist auf diplomatischer Bühne«, izšli leta 1949 v Bonnu, potrjuje sklepanje in pisanje Slovenskega poročevalca (2. številka — Oktober 1938), ki je ostro reagiral na angleško mešetarjenje s češkim vprašanjem: »Se slabše (kakor lord Runciman — op. p.) je bilo za ČSSR, ko je začel angleški ministrski predsednik letati v Nemčijo ... Takoj po prvem sestanku v Berchtesgadenu (kot vidimo po poročanju Paula Schmidta že celo na prvem — op. p.) sta se Hitler in Chamberlain sporazumela glede delitve ČSSR. Toda fašistični ropar in njegov »demokracijski« pomočnik sta se hotela kruto ponorečevati iz vsega sveta ... Na drugem sestanku v Godesbergu (22. septembra 1938 — op. p.) pri Kölnu so uprizorili celo igro tako, kakor da je Hitler postavil tako visoke zahteve, da jih »zaščitnik majhnih narodov« Chamberlain ni mogel sprejeti ...«

Slovenski poročevalac je imel prav. Še pred Godesbergom sta angleška in francoska vlada po svoji tajni razpravi o češkoslovaški krizi poslali predsedniku Benešu posebno poslanico, v kateri je bilo med drugim rečeno:

»Oboji (francoska in angleška vlada) smo prepričani, da so zadnji dogodki (organizirane sudetskonemške provokacije — op. p.) dosegli kritično točko, ko nadaljni obstoj okrožij, naseljenih v glavnem s sudetskimi Nemci, v okviru meja Češkoslovaške stvarno ogroža interese češkoslovaške republike »ame in evropski mir. V luči teh dejstev sta obe vladi prišli do zaključka, da bomo ohranitev miru in obstoj življenjskih interesov Češkoslovaške lahko zagotovili le tedaj, če ČSR odstopi sudetsko ozemlje Reichu.«

Tako je zahod izdal Češkoslovaško republiko, dasi je poslanica Benešu zagotavljala, da bosta Anglija in Francija nudile garancijo za nedotakljivost novih čeških meja, ko bo le-ta odstopila Hitlerju del svojega ozemlja. Češkoslovaška vlada je sicer obnavljala se morala na pritisk Anglije

in Francije sprejeti njun predlog ter tako prepustiti večji del svoje bogate industrije Nemčiji. Chamberlain je torej dosegel vse, kar je od njega zahteval Hitler, Češkoslovaška pa je na pritisk zahoda popustila že pred Chamberlainovim sestankom s Hitlerjem v Godesbergu in pred »Münchnom«.

Med angleško-francoskimi pogajanjimi in angleško-francoskim pritiskom na češkoslovaško vlado pa Hitler ni miroval. V Berchtesgadenu je omenil Chamberlainu zahteve Slovkov (slovaških klerofašistov), Poljakov, Madžarov in Ukrajincev na Češkoslovaškem, katerih »tolmač pa naravno ni«, se je izrazil, obenem pa v tem času poskrbel, da bi prišlo do zapleta in zahtev tudi s te strani. Za to sta poskrbela nemška poslanika v Varšavi in v Budimpešti, pa tudi v sami češkoslovaški republiki, v Bratislavi, kjer je izrabljaj stremlejnje Slovkov po avtonomiji »klerofašist Hacha, ki se je naslanjal na fašistično Hlinkovo gardo, organizirano po vzgladu nemške SA. Pripomniti moramo, da kljub široki demokratični ureditvi tudi Masarykova Češkoslovaška ni znala rešiti nacionalnega vprašanja.

V času med »Berchtesgadonom« in »Godesbergom« je sudetskonemški nacistični vodja Henlein po neuspeli »vstaji« 14. septembra 1938 že naslednji dan izdal proklamacijo, ki jo je zaključil z besedami: »Mi hočemo domov v Reich! Bog blagoslovi nas in naše pravično delo! Toda pričakovane uspeha za nacistično ta proklamacija ni imela. Revolucije, kakršno so pričakovali Henlein in nacisti, ni bilo. Zato je Henlein organiziral avtomobilsko kolono, ki se je odpeljala v Nemčijo čez mejo z vzkliki: »Heim ins Reich!« Iz ljudi, ki so prišli s to kolono v Nemčijo, so Nemci organizirali poseben napadalni oddelek, ki je potem zasedal razne obmejne kraje na češki strani v primerih, da tam ni bilo češkega vojaštva. Nemški tisk pa je v tem času prinašal vesti in članke o izmišljenih in lažnih novicah pod velikimi in močno poudarjenimi naslovi kakor: »Prager Demokratie versinkt in Blut und Grauen (Praška demokracija se utaplja v krvi in grozodejstvih)«, »Moskau bewaffnet tschechische Zuchthäuser (Moskva oborožuje češke zapornike)«, »Prag droht Europa mit Krieg (Praga grozi Evropi z vojno)«, »Unglaubliche Bestialitäten (Neverjetna zverinstva)«, »Blutige Metzellei«, »Bolschewistische Vernichtungswille tobt sich aus«, »Beispiellose Greuel tschechischer Mordbanditen (Brezprimerno grozodejstvo čeških morilskih banditov)« in podobno.

Svetovna javnost seveda ni verjela lažem, ki so izhajale v nemškem tisku dnevno na prvih straneh skozi ves september 1938. Taka nemška propaganda v radiu in tisku pa se je najmanj obnesla v sudetskih pokrajinah, katerim so bili ti članki namenjeni, saj je tamkajšnje prebivalstvo najboljše poznalo resničnost takega pisanja. Prav zaradi tega je moral nemški poslanik v Pra-

Chamberlain in Mussolini

gi nekajkrat sporočiti vladi, da je vse, kar prinaša nemški tisk o spopadnih in grozodejstvih na Češkem, izmišljotina. Tako je na primer sporočil v Berlin 17. septembra naslednje: »Zwischenfälle von Bedeutung seit Tagen nirgends erfolgt.« kar potrjuje, da takih spopadov, o kakršnih je govoril hitlerjevski tisk, sploh ni bilo. Edini namen, ki so ga taki članki dosegli, je bilo poglobljanje sovraštva nemškega ljudstva do slovaških narodov. In to sovraštvo je bilo Hitlerju za doseg njegovih osvajaških načrtov potrebno. Potrebni so mu bili »maščevalci«, to se pravi klavci in ubijalci, ki so se tako zelo žalostno proslavili že v Nemčiji in v kasnejših letih širom po Evropi.

Tako pisanje je Hitler potreboval tudi za krepitev in naraščanje vojne psihoze v obmejnih predelih Češkoslovaške, ki se je lotevala tamkajšnjega prebivalstva, da je v želji, da bi ubožalo pred grozotami fronte, bežalo ali v notranost Češke ali pa čez mejo v Reich. In prav ta beg iz sudetskih krajev je Hitlerju služil pri dokazovanju »strahote« na Češkoslovaškem, da bi češkoslovaško vprašanje še bolj zaostril pred ponovnim srečanjem s Chamberlainom v Godesbergu.

Preden pa se je Hitler sešel s Chamberlainom v Godesbergu je pozval madžarska ministra Imreya in von Kanya v grad Obersalzberg in jima rekel, da je pripravljen sam rešiti s silo češko vprašanje, četudi bi zaradi tega izbruhnila nova svetovna vojna: »Za Madžarsko je prišel sedaj poslednji trenutek, da se mi pridruži, ker drugače ne bom več v položaju, da bi še nadalje zastopal madžarske interese. Madžarska mora takoj postaviti svoje zahteve proti Češkoslovaški, ki bi jo bilo najbolje popolnoma razbiti.« Poudaril je, da bo on nemške zahteve do Češkoslovaške pred Chamberlainom v Godesbergu zastopal na najbrutalnejši način. Po njegovem mnenju bi dala najbolj zadovoljivo rešitev v zvezi s Češkoslovaško vojaška akcija. »Toda obstaja nevarnost, da bodo Čehi na vse pristali.« je dodal, ker je moral vedeti, da so Čehi že pristali na odstopitev sudetskega ozemlja in da jim je nedotakljivost novih meja garantiral Zahod — Francija in Anglija, kar pa pomeni, da bo Češkoslovaška kot država še obstajala. Zato se je Hitlerju zdelo potrebno, da postavijo zahteve tudi Madžari in Poljaki. Kakor je to zahteval od madžarskih ministrov, je zahteval tudi od poljskega poslanika, da naj poljska vlada precizira svoje zahteve po delu češkoslovaškega ozemlja.

Tako je prišel 22. september 1938, ko je prišel v Godesberg Chamberlain in začel razgovore s Hitlerjem. Izčrpno mu je poročal o svojih »pri-zadevanjih« za rešitve češkoslovaškega vprašanja. Chamberlainov načrt je predvideval, da mora ČSR ozemlja s pretežno večino nemškega prebivalstva takoj izročiti Nemčiji, medtem ko bi začrtali mejo na ozemljih z mešanim prebivalstvom s pomočjo posebne komisije, v kateri bi bili po en Nemec, en Čeh in en nevtralni član. Ker pa bi Češka s tem izgubila svoje utrdbeno ozemlje, bi morali zagotoviti varnost in nedotakljivost njenih novih meja z mednarodno varnostno garancijo. »V ostalem to ne pomeni neke garancije proti nekemu neprovociranemu napadu na Češkoslovaško, da bodo češkoslovaške meje, kakor bodo sedaj določene, za vselej in večno nespremenljive. Tudi pri obstajanju neke take garancije bo vseskozi možno sporne meje, brez uporabe sile na podlagi medsebojnega sporazuma, spreminjati,« je zaključil svoja izvajanja Chamberlain.

Hitler pa je postavil nove zahteve in odgovoril, da »so mu šele pred nekaj dnevi izjavili zastopniki Madžarske in Poljske, da nočejo njihove manjšine pod nobenimi okolnostmi več ostati pod Češko.« »V Srednji Evropi,« je izjavil Hitler, »ne bo prej miru, dokler ne bodo vsem tem narodnostim zadovoljivo rešili njihovih zahtev.« Nato je prešel znova na sudetsko zadevo, ki jo morajo »tako ali tako« rešiti, kar je pomenilo, izpolniti vse Hitlerjeve zahteve ali pa računati z njegovo vojaško silo. »Poudariti moram, da mora ta probleme biti brez pridržka rešen do 1. oktobra!«

POD GORAMI VELIKO NOVEGA

Verjetno ste jo kakšno sončno nedeljo že mahnilli »pod gore« k vznožju Storžiča, Tolskega vrha in Kriške planine. Ob podgorski cesti od Bašlja do Goinika in severno od nje tičijo prijazne vasice Žablje, Babni vrt, Povlje, Trstenik, Goriče, Goinik itd. Da so ti kraji tudi turistično zanimivi, dokazuje zamisel, da bi sedanjo makadamsko cesto »pod gorami«, kakor ji pravijo domačini, uredili in bi postala nekakšna »podgorska turistična magistrala«. Vendar, prepustimo začeta razmišljanja prihodnosti.

NI NAM DOLGČAS

Tisto nedeljo nisem bil edini, ki se je odločil za izlet po teh vaseh. Lepo vreme je bilo in marsikdo je ubral enako pot. Ker so mi ti kraji in ljudje že nekoliko poznani, pri svojem reporterskem poslu nisem imel veliko težav. Vedel sem, da bom ob nedeljah ljudi najbolj zanesljivo dobil doma, pa tudi več časa za pogovor. Ob delavnikih pravega časa ni, saj so kmečka dela v polnem teku in zato časa za klepet ni na pretek. Svojim sogovornikom sem odškrtnil del nedeljskega počitka.

V Babni vrt sem najprej zavil. Vas ima deset hiš, od tega polovica kmetij. Ker so bila vrata Skokove hiše odprta, sem vstopil. Pozdravila me je prijazna gospodinja. Čeprav mi je na začetku dejala, da mi veliko ne bo vedela povedati, je beseda kaj kmalu sproščeno tekla. Kako da nel Tudi v teh krajih se vsak dan zgodi kaj novega in tudi težav jim ne manjka.

»Ja, kaj počnemo. Delo se je začelo, tako da nam ni dolgočas. Med tednom zaradi dela ne, ob nedeljah in praznikih pa prilijata v naše kraje precej izletnikov, saj je pri nas lepo. Vendar marsikoga moti neurejenost vasi, posebnost potočna struga skozi vas, v kateri se nabirajo vsemožeče smeti in odpadki. Struga je na nekaterih krajih tudi

razjedena. Nekaj let že obljublajo, da jo bodo popravili, vendar tega doslej še niso storili...«

Med pogovorom mi je Skokova mama povedala, da se kmetje s tega konca vedno bolj oprijemljejo živinoreje. Prvič se ta panoga bolj splašča, drugič pa žitarice zaradi močnega vetra kaj rade poležejo, veliko škode pa jim povzroča divjačina, ki jo je vedno več. Prav tako je potarnala, da so davki še vedno previsoki in jo skrbi, kdo od otrok bo ostal doma na kmetiji. Vsak kmet ima sicer enega »pripravljenega za dom«, vendar se boji, da ne bodo še ti odšli v tovarne. Po njenem mnenju bi morali tudi cesto skozi Babni vrt popraviti. Nekdaj je bila dobra, danes pa je že močno načeta, saj je nad vasjo gramoznica, kamor hodijo dan za dnem tovornjaki in traktorji po pesek.

Ko sem se že poslovil, mi je dejala: »Še to napiši! V Babnem vrtu nimamo telefona. Najbližji je v trsteniški trgovini, ki pa je seveda odprta samo med delovnim časom. To je v tujih primerih precej nerodno in večkrat ne vemo, kam naj se obrnemo...«

VEČ PRAVIC ŽE IMAMO, Vendar jih vedno ne znamo izkoristiti

Kaj hitro sem bil spet na glavni cesti, kjer sem zavil

desno in se napotil na Povlje. Spotoma sem premišljeval, kam naj se obrnem, da bom zvedel čim več novega. Spomnil sem se. H Karunu grem! Upam, da bo oče doma, sem si dejal. Anton Kadivec ali po domače Karun je znan kmet in družbenopolitični delavec. Dolga leta je bil odbornik v najrazličnejših občinskih in drugih skupščinah, danes pa je predsednik delavskega sveta zasebnih lastnikov gozdov pri kranjskem Gozdnem gospodarstvu. Dobil sem ga doma. Listal je po časopisih. Odložil jih je, snel očala in začela sva. S tem možakarjem se lahko zares veliko pomeniš. Redke stvari so mu neznane, najbolj pa je doma v svoji stroki, v kmetijstvu.

»Kmetje smo se v zadnjem času resno oprijeli živinoreje in gozdarstva. Nekdaj so bili tu doma znani sadjarji, vendar sadjarstvo zadnje čase opuščamo. Zakaj? Naše sadje ni tako kvalitetno kakor plantažno, predelava v alkohol pa se ne splašča. Orne zemlje tu že tako in tako ni veliko, če pa jo posejesh, pa ti vse uniči divjačina, ki se je v zadnjem času močno razpasla. Včasih jelenov in divjih prašičev pri nas sploh ni bilo, danes pa jih je na pretek. Ne vem, kaj bo, če bo šlo tako naprej.«

Predsedala sva na kmetijsko politiko in na zadnje ukrepe, ki naj bi izboljšali položaj kmetijstva in kmečkega prebivalstva. Kadivec se je razgovoril:

»Zadnje čase se je položaj kmetijstva res nekoliko izboljšal. Cene kľavne živine so se dvignile, prav tako pa tudi cene mleka. Razmišljamo, da bi se kmetje še bolj

specializirali. Kmetijska združba iz Naklega je pripravljena vsakomur narediti presmeritveni program. Meni so ga že. Lotili smo se pašno-košnega sistema. Dohodek je nekaj večji, pa še delo je olajšano in poenostavljeno. In še to prednost ima ta sistem. Ni ti treba kupovati vse vrste kmetijskih strojev, ampak kupiš le tiste, ki jih potrebuješ za spravilo krme.«

In kako se obnese pašno-košni sistem?

»Kar dobro. Inž. Praprotnik pravi, da moramo pasti celo leto, vendar iz svojih izkušenj vemo, da pri nas to ne gre. Poletje je namreč pri nas preveč mrčesi in živina zaradi tega zunaj ne more vzdržati.«

Pravite, da oddajate okrog 40 litrov mleka dnevno. Ali se je po sprejetju sporazuma o cenah mleka in mesa cena mleka bistveno spremenila?

»Sedaj dobim za liter mleka okrog 140 dinarjev, če je dovolj močan. Potem bo malo dražje, saj bo začel veljati sporazum. S to ceno na videz še kar shajamo, vendar, kaj nam to pomaga, ko pa druge cene tako naraščajo. Mislim predvsem na cene močnih krmil. Sploh bi moral biti kmetijski trg stabilnejši. Z večjo varnostjo bi se lotevali specializacije. O sanaciji kmetijstva res govorimo, vendar večjih rezultatov še ni. Če se bodo predlagani ukrepi uresničili, potem se nam, kmetom, obetajo boljši časi. Kmetijstva ne bomo rešili brez povečanja kmetovih dohodkov. Samo primer. Že sam prispevek za socialno zavarovanje nas bremeni. Kaj bi bilo, če bi morali kmetje ob takih dohodkih plačevati še za pokojninsko zavarovanje. Le redki bi zvožili.«

Predsednik samoupravnega organa pri Gozdnem gospodarstvu ste. Ali imate kmetje resnično več samoupravnih pravic v teh organih?

»Če govorim za področje gozdarstva, moram reči, da so se odnosi med nami in gozdarji izboljšali. Kmetje imamo več pravic. Vendar je vprašanje, kako bomo znali mi te pravice uresničiti, če izobrazba kmetov ne bo naraščala. Naj podkrepim s podatki. Prej so bili v delavskem svetu GG le trije kmetje, danes pa nas je 19. Prav toliko, kakor delavcev. Prav tako tudi pozdravljam ustanovitve hranilnokreditne službe pri GG. Sploh mislim in to zagovarjam že vrsto let, da takšna služba lahko veliko koristi pri razvoju kmetijstva. Kmetijstva in gozdarstva ne moremo in ne smemo obravnavati ločeno...«

Pogovor sva nadaljevala na lepo urejenem dvorišču. Še enkrat mi je dejal, da zanj ni razvoja kmetijstva brez stalnega izobraževanja kmetov. Da bi imeli vsaj šole za

Anton Kadivec

kmetovalce, je dejal. Naše kmetijstvo bi lažje spravili na težko pričakovano zeleno vejo...

PRI PREDSEDNIKU TRSTENIŠKE KRAJEVNE SKUPNOSTI

Trsteniška krajevna skupnost je med najbolj delovnih v kranjski občini. Že nekaj let jo vodi Edo Bečan. Našel sem ga pred hišo, kjer se je skupaj z domačimi predajal toplemu nedeljskemu popoldanskemu soncu. V telegrafskem stilu mi je nanašal glavne značilnosti »svoje krajevne skupnosti«. Povedal mi je, da so letos že uredili javno razsvetljavo v Babnem vrtu in delu Trstenika, čeprav so to planirali do 1975. leta. Vaščani sami so skopali jame in dali drogove. Vrednost prostovoljnega dela je po predsednikovem mnenju dosegla dobre štiri milijone starih dinarjev, ostalo pa je prispevala krajevna skupnost. Prav tako so s skupnimi močmi postavili novo pokrito avtobusno postajališče na Pangerščici.

Imajo seveda tudi nekaj želja. Radi bi, da bi končno le uredili cesto od Tenetiš do Trstenika in da bi združni dom prešel v last krajevne skupnosti. Še vedno pa ni rešeno vprašanje šole, ki je sedaj prazna. Predsednik Bečan je tudi gasilec. Povedal mi je, da gradijo v Babnem vrtu nov požarni bazen, ki bi bil poleti lahko skromno kopališče, gasilsko društvo pa bi rado kupilo novo prikolico za prevoz motorke. Avtomobila ne nameravajo kupiti, ker prevoz lahko opravijo kmetje s traktorji. Za novo prikolico so že nabrali okrog 280 tisoč starih dinarjev.

Spotoma domov sem še mimogrede izvedel, da v tem času v vasih pod gorami obiskovalcev ne manjka. Vedno več jih je. Pred gostišči in bifeji sem opazil polno avtomobilov. Nekateri pa so bili nasejani kar na poljskih gozdnih poteh. Dokaz, da so ti kraji zanimivi za mnoge ljubitelje lepe narave ter svežega zraka.

Besedilo in fotografije J. Košnjek

Trsteničani želijo, da bi šole tudi po prenehanju pouka koristno uporabili

Pri Kernjakovih v Trebinji ob Dravi

Z gorenjskimi zdravniki na Koroškem

V dneh 24. in 25. t. m. je gorenjska podružnica Slovenskega zdravniškega društva priredila za svoje članstvo dvodnevni izlet po Koroški. Potovanje je bilo združeno s prijateljskim srečanjem med gorenjskimi in koroškimi zdravniki v Reki (Mühlbach). Skupno so potem poslušali strokovno predavanje asist. dr. Jožeta Baričevića o motnjah venskega krvnega obtoka v spodnjih okončinah s posebnim ozirom na angiopatije.

Iz številnih raziskav in statističnih obdelav je očitno, da postajajo motnje venskega krvnega obtoka v spodnjih okončinah vse bolj pogostejša bolezen ljudi po vsem svetu. Zato postaja ta problem tudi vedno bolj pomemben v ordinacijah naših zdravnikov splošne prakse kakor tudi specialistov.

Angioprolifaksa in angioplastika odpirata nove možnosti za strokovno ravnanje in učinkovito zdravljenje številnih boleznih, npr. (pre)varikoznega sindroma, hipertenzije, arterioskleroze, sladkorne bolezni itd.

Glede na aktualnost teh medicinskih problemov je predavanje zbudilo razumljivo pozornost. Pri diskusiji,

katere moderator je bil dr. Ivan Hribernik (ki je bil tudi organizator izleta samega), so sodelovali številni prisotni zdravniki. Morda ni potrebno poudariti, da je bilo predavanje in razprava, ki mu je sledila, na visoki strokovni in znanstveni ravni.

Po predavanju dr. Jožeta Baričevića je sledil še kulturni program. Nastopil je domač moški pevski zbor iz Loga vasi s koroškimi napevi, pesnik Andrej Kokot (ki je v zadnjih nekaj letih izdal že kar dve pesniški zbirki — »Zemlja molči« in »Ura vesti«) je prebral nekaj svojih najnovejših pesmi. Esejist dr. Janko Messner je bral iz svoje nedavno izišle knjige »Koroške razglednice« — pisane v obeh deželnih jezikih, v slovensčini in nemščini — izmenoma, kot se na Koroškem prepletata v vsakdanji rabi oba jezika. Potem je Karel Prušnik, predsednik Zveze koroških partizanov, prebral nekaj odlomkov iz svoje knjige »Gamsi na plaz«. Za zaključek je prebral še dr. Ivan Hribernik, nekdanji partizanski zdravnik Matjaž, svoj najnovejši esej o pereči konfliktni situaciji naše narodne skupnosti na Koroškem in o nje nezadostni odmevnosti v matični deželi.

Naše organizacije — ne glede na svojo strokovnost — društva, šole in delovni kolektivi bi morali s svojimi izleti naravnost preplaviti naše slovensko zamejstvo pa najsi bo to Koroška, Kanalska dolina, Rezija, Beneška Slovenija ali pa Porabje v Panonskem nižavju. Povedati bi nas rojaki morali čutiti in zvedeti, kako se zanimamo za njihovo nacionalno situacijo, za njihovo kulturno in gospodarsko rast, skratka za vse njihove probleme. Tako moralno oporo svojim rojakom onstran meja pač lahko nudimo, če se že ne moremo (ne znamo, nočemo ali se bojimo?) bolj odločno zavzeti za njihovo usodo.

Lepo bi bilo kdaj brati razpis o dodeljevanju študijskih stipendij nadarjenim slovenskim otrokom iz Rezije, Kanalske doline, Beneške Slovenije, iz Koroške in Porabja ... Nič nimamo proti stipendijam, ki jih naša država velikodušno dodeljuje tujim študentom iz azijskih in afriških dežel. Ni pa nam prav, da na nadarjeno mladino iz slovenskega zamejstva pozabljamo in jo prepuščamo samo sebi ali pa drugi, nam nenaklonjeni kulturni sredini.

V tem smislu je bil organiziran tudi ta izlet gorenjskih

zdravnikov po Koroški. Obiskali so na svoji poti številne kraje, ki so po tej ali drugi plati povezani z našo kulturno zgodovino.

V prvem dnevu so izletniki počastili spomin pesnika in komponista najlepše koroške pesni »Njav čez izaro...« Franceta Treiberja (1809 do 1879), ki spi svoj poslednji sen na vaškem pokopališču pri St. Jakobu v Rožni dolini. — Sledil je obisk Svatene, kjer je nekoč živel Miklova Zala. Povest o njej je na osnovi ljudske tradicije napisal dr. Jakob Sket (1852—1912) v svoji najsrečnejši uri. Saj je povest o Miklovi Zali postala ena najbolj branih slovenskih knjig, dramatisirana pa še zdaj potuje z odra na oder. Povest, ki je v bistvu pravzaprav slavospev zvestobi koroške slovenske žene, pa seveda najbolj živo čutiš v Svatnah, kjer še danes žive Serajniki, Mikli in Tresoglavci — kot v časih, ko so Turki tudi odtod odganjali ljudi v svojo sužnjost. In da je doživeti še bolj resnično, je poskrbelo srečno naključje: Miklova Zala še živi, kajti najstarejša dvajsetletna hči sedanjega gospodarja na Miklovinu se tudi imenuje Zala, piše pa se Mikli Današnja Miklova Zala je slovenska učiteljica na dvojezični šoli pri St. Jurju v Zbiljski dolini.

Druga dne — bogovi, ki skrbe za lepo vreme so bili izletnikom naklonjeni — je bil na vrsti obisk pri Kernjakovih v Trebinji. Sloviti glasbenik, ustvarjalec najbolj poznanih pesmi o Mojeju in o Katrci, Pojdam u Skufce, Zakaj Dravca več ne šumi, o Ljudmili in o Ani pa še stoterih drugih, je goste — zdravnike s te plati Karavank najpriljubiteje sprejel. Bilo je res lepo, videti sedemdesetletnega Pavleta Kernjaka sredi kopice vnukov in vnučkov — kar trinajst jih je — kako je v sreči ves žarel. In potem ob harmoniji še nekaj svojih najnovejših zapel ...

Neradi so se izletniki ločili od te čvrste in prijazne slovenske družine. A treba je bilo pohiteti čez Gure, mimo Hodiškega jezera, Ribnice in Sekice ob Vrbskem jezeru do Krive Vrbe in Blatograda.

Tu v Blatogradu se je družba poklonila spominu slovenskega pesnika in jezikoslovca, učenega slavista, Urbana Jarnika (1784—1844). Pri njem sta bila 2. februarja leta 1832 naš dr. France Prešeren in Anton Martin Slomšek, poznejši mariborski škof. — Prešeren se je tisto leto v Celovcu pripravil na odvetniški in sodniški izpit, Slomšek pa je bil takrat spiritual v celovškem semenišču.

V blatograjski cerkvi so gorenjski zdravniki poslušali branje znamenite pridige »O dolžnosti, svoj materin jezik spoštovati«, ki jo je prav tu s prižnice govoril dne 28. maja 1838 Anton Martin Slomšek. Končal jo je z besedami: »In želimo, kakor hvaležni sin

svoje ljube matere, da kakor je bila moja prva beseda slovenska, tako naj bo slovenska tudi moja poslednja ...«

Iz Blatograda je izletnik vodil pot čez Trg do Osojskega jezera. Tu so se ustavili ob starem benediktinskem samostanu, kjer je delal pokoro Aškerčev »Mutec osojski«.

Pesnik je uporabil znano zgodovinsko snov: Leta 1058 je na Poljskem zavladal kralj Boleslav II. Smeli (Drzni). Mož je bil nasilen, krivičen in razuzdan; zato ga je krakovski škof Stanislav opominjal in ga končno, ko opomini niso zalegli, izobčil iz Cerkve. Kralj pa se je zdaj razjel in v navalu besa škofa pred oltarjem zabodel z mečem. Zaradi tega umora se je poljsko plemstvo vladarju uprlo in kralj je moral zbežati iz dežele. Sled za njim se je izgubila ... Vsaj v zgodovini.

Legenda pa pripoveduje, da se je izgnani kralj napotil v Rim, k papežu, da bi mu dal odvezo za storjeni zločin. Papež mu jo je res dal — toda pod pogojem, da ostane Boleslav do smrti nem. In tako je spokornik priromal do samostana ob Osojskem jezeru in izprosil, da so ga menihi sprejeli za hlapca. Šele tik pred smrtjo je mož spet spreporvil. V črni maši je opat Tenho molil:

Glej, delal je pokoro naš nemi samotar, Brat Boleslav, kralj poljski — zavreči ga nikar!

Od 14. stoletja dalje kažejo na Osojah Boleslavov nagrobnik, vzdignjen na severni zunanji strani samostanske cerkve. V novejšem času so posebno marmorno ploščo z latinskimi napisom vzdignili kralju Boleslavu tudi poljski legionarji.

Ob spodnjem koncu Osojskega jezera stoji St. Rupert, pol katoliška, pol luteranska vasica. Tu je pri svojem sinu Juriju Prešernu, šentrupeškem katoliškem župniku, živel Mina Prešeren, roj. Svetina. Zaradi domačih razprtij je zapustila Vrbo — pa tudi moža — in se naselila pri svojem sinu, bratu pesnika Prešerna. Dne 25. aprila 1842 je Mina Prešernova umrla. Vsi, ki potujejo kdaj po Koroškem, položijo na grob nesrečne pesnikove matere cvetje in prižgo svečico. Tako so stori-li to pot tudi gorenjski zdravniki.

Se kratak skok v Kanalsko dolino — ki je do leta 1918 pripadala Koroški — v Ovečjo ves pod Višarjami, kjer je pokopan Jurij Prešeren (1805 do 1868), v Ukve — vas Prešernov, kajti izredno številne so tu družine s priimkom Prešeren — in za slovo ali lep konec izleta še obisk Mangartskih jezer, ki pa sta bili še vkovani v sneg in zimo.

Tako je bil obisk gorenjskih zdravnikov pri koroških rojakih končan. Gotovo mu bo kmalu sledil še obisk rojakov v Slovenski Benečiji. C. Z.

Poročila poslušajte vsak dan ob 5., 6., 7., 10., 12., 13., 15., 17., 22., 23., in 24. uri ter radijski dnevnik ob 19.30. Ob nedeljah pa ob 6.05., 7. in 24. uri ter radijski dnevnik ob 9., 12., 13., 15., 17., 22., 23. in 19.30.

29. APRILA

4.30 Dobro jutro — 8.10 Glasbena matineja — 9.05 Radijska šola za višjo stopnjo — 9.35 Pojo domači pevci — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za naše goste iz tujine — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Mascagni: odlomek iz opere *Cavalleria rusticana* — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Od vasi do vasi — 13.30 Priporočajo vam 14.10 Poslušajmo in primerjajmo pesmi mladih — 14.30 Godala v ritmu — 14.40 Enajsta šola — 15.30 Glasbeni intermezzo — 15.40 Zbor Roger Wagner — peje pesmi starega sveta — 16.00 Vrtljak — 16.40 Portreti skladateljev lahke in zabavne glasbe — 17.10 Koncert po željah poslušalcev — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Iz kasetne produkcije RTV Ljubljana — 18.30 Cetrti ure z orkestrom Karl Heinz Loges — 18.45 Naši znanstveniki pred mikrofonom — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute z Ljubljanskim jazz ansambлом — 20.00 Cetrtkov večer domačih pesmi in napevov — 21.00 Večer s slovenskim pisateljem Filipom Kalanom — 21.40 Glasbeni nokturmo — 22.15 Iz opusa Vojislava Vučkovića — 23.05 Literarni nokturmo — 23.15 Iz albuma izvajalcev jazz — 23.40 Španske popevke

Drugi program
13.05 Paleta zabavnih zvokov — 14.05 Češkoslovaške popevke — 14.25 Glasbeni variete — 15.35 Priljubljeni jugoslovanski pevci zabavne glasbe — 16.05 Naš podlistek — 16.20 Deset minut v ritmu — 16.40 Sestanek ob juke-boxu — 17.35 Glasbeni mozaik — 18.40 Ob lahki glasbi — 19.00 Filmski vrtljak — 19.05 Melodije po pošti — 20.05 Novosti radijskega glasbenega arhiva — 21.00 Naš intervju — 21.10 Trije prizori iz Papanopolove opere *Rona* — 21.45 Komorni jazz — 22.15 Mednarodna radijska univerza — 22.30 Iz našega koncertnega življenja — 23.40 Marijan Lipovšek: *Toccata quasi apertura* — 23.55 Iz slovenske poezije

30. APRILA

4.30 Dobro jutro — 8.10 Operna matineja — 9.05 Radijska šola za nižjo stopnjo — 9.35 Narodne pesmi poje in igra ansambel Borisa Franka — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za naše goste iz tujine — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Igra violončelist Ciril Skerjanec — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Z ansambлом Fantje treh dolin — 13.30 Priporočajo vam — 14.10 Igramo po željah mladih poslušalcev — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 15.30 Napotki za turiste — 15.35 Glasbeni intermezzo — 15.40 Iz opusa Maurica Ravela — 16.00 Vrtljak — 16.40 Rad imam glasbo — 17.10 Človek in zdravje — 17.20 Operni koncert — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Slovenska romantična glasba za instrumentalne soliste — 18.50 Ogledalo našega časa — 19.15 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute z ansambлом bratov Avsenik — 20.00 Na predvečer praznika dela — 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih — 22.15 Besede in zvoki iz logov domačih — 23.05 Literarni nokturmo — 23.15 Za pies in razvedrilo

Drugi program
13.05 Paleta zabavnih zvokov — 14.05 Radijska šola za nižjo stopnjo — 14.35 Glasbeni variete — 15.35 Z orkestrom Mantovani — 16.05 Slovenski pevci zabavne glasbe — 16.40 Popoldne ob sprejemniku — 17.35 Glasbeni mozaik — 18.40 Igra Plesni orkester RTV Ljubljana — 19.00 Odmevi z gora — 19.20 Zabavni akordi — 20.05 Radijska igra — 21.00 Razpoloženjski utrinki slovenskih skladateljev — 21.45 S koncertnih odrov jugoslovanskih filharmonij — 23.55 Iz slovenske poezije

1. MAJA

4.30 Za praznik dela — 8.05 Veseli zvoki v majskem jutru — 9.05 Mladi pevci pojo o maju in pomladi — 9.35 Po domače — 10.05 Jurij Holy: Snidenja za Prvi maj — 10.30 Mednarodne in domače delavske pesmi — 11.00 Turistični napotki za naše goste iz tujine — 11.20 Slovenske pesmi, ki pojo o maju in veselju — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Cestitke za Prvi maj — 13.30 25-let pozneje — 14.05 Minute s slovenskimi solisti — 15.05 Melodije za mladi svet — 16.00 Med meridiani ljubezni — 16.30 Po domačih krajih —

17.05 Lepe melodije — 17.15 Radijska igra — 18.13 Komorni intermezzo — 18.30 Iz jugoslovanske zabavne glasbe — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Glasbene razglednice — 20.00 Radio klub — 21.20 Panorama vedrih melodij — 22.20 Oddaja za naše izseljenice — 23.05 S pesmijo in plesom v novi teden

Drugi program
14.05 Paleta zabavnih zvokov — 14.15 Iz filmov in glasbenih revij — 14.25 Glasbeni variete — 15.35 Jazz na II. programu — 16.05 Popevke iz slovenskih pop lestvic — 16.40 Sobotni mozaik — 17.35 Glasbeni mozaik — 18.40 Z majhnimi ansambli — 19.00 Pet minut humorja in plesnih melodijah — 20.05 Operni koncert — 21.40 Slovenski glasbeniki v klavirskem triu — 22.15 Okno v svet — 22.30 Sončne poljane — 23.55 Iz slovenske poezije

2. MAJA

4.30 Dobro jutro — 8.05 Radijska igra za otroke — 8.45 Skladbe za mladino — 9.05 Srečanja v studiu 14 — 10.05 Se pomnite, tovariši — 10.25 Pesmi borbe in dela — 10.45 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 11.00 Turistični napotki za naše goste iz tujine — 12.10 Na današnji dan — 13.30 Nedeljska reportaža — 13.50 Z domačimi ansambli — 14.05 Igrajo pihalni orkestri — 15.05 Z našimi solisti v opernem svetu — 15.30 Radijska igra — 16.45 Nedeljsko športno popoldne — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Glasbene razglednice — 20.00 V nedeljo zvečer — 22.20 Zaplešite z nami — 23.05 Literarni nokturmo — 23.15 Jazz za vse

Drugi program
13.05 Paleta zabavnih zvokov — 14.00 Operetne melodije — 14.35 Radijske sile jih poslušali — 15.00 Izletniški kačipot — 15.15 Glasbeni variete — 16.35 Popevke iz studija 14 — 17.00 Ples ob petih — 18.00 Za vsakogar nekaj — 19.00 Naši kraji in ljudje — 19.15 Z orkestrom Stuttgartskega Radia — 19.40 Popevke se vrstijo — 20.05 Sportni dogodki dneva — 20.15 Iz Bartokove skicirke — 20.50 Večerna nedeljska reportaža — 21.00 Verdi: *Aida* (opera v štirih dejanjih) — 23.55 Iz slovenske poezije

3. MAJA

4.30 Dobro jutro — 8.05 Priljubljena dela iz lahke glasbe — 9.05 Revija domačih zvokov — 10.05 Pogled nazaj in na

prej — reportaža — 10.25 Jugoslovanski pevci zabavne glasbe — 11.00 Turistični napotki za naše goste iz tujine — 11.20 Iz jugoslovanske simfonične literature — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Koncert vedrih melodij — 13.30 Popevke evropskih narodov — 14.05 Z orkestrom Jack Wolfe — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 15.05 V svetu opernih melodij — 16.00 Vrtljak — 16.40 Čez polja in potoke — 17.05 Ples ob petih — 18.00 Dostojevski: Ne želi svojega bližnjega žene — 18.40 Lepe melodije — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute z ansambлом Lojzeta Slaka — 20.00 Puccini: *Turandot* — opera v treh dejanjih — 22.20 Za ljubitelje jazz — 23.05 Literarni nokturmo — 23.15 Od popevke do popevke z jugoslovanskimi pevci

Drugi program
13.05 Paleta zabavnih zvokov — 14.05 Popevke jugoslovanskih avtorjev — 14.35 Glasbeni variete — 15.35 Z jugoslovanskimi pevci zabavne glasbe — 16.05 Naš podlistek — 16.20 Deset minut z orkestrom Leo Chauliac — 16.40 Popevke na tekočem traku — 17.35 Glasbeni mozaik — 18.40 Z ansambлом Dubrovniški trubadurji in Delia — 19.00 Novost na knjižni polici — 19.05 Igramo za vas — 20.05 Ljubica Marič: Sonata za violino in klavir — 20.30 Pota našega gospodarstva — 20.40 Mozart: *Serenada* za pihala v B-duru — 21.45 Iz repertoarja komornega zbora RTV Ljubljana — 22.15 Literarni večer — 22.55 Današnja švicarska glasba — 23.55 Iz slovenske poezije

4. MAJA

4.30 Dobro jutro — 8.10 Glasbena matineja — 9.05 Radijska šola za srednjo stopnjo — 9.35 Pesmi Marjana Vodopivca na stara narodna besedila — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za naše goste iz tujine — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Gotovac: sklepni prizor opere *Ero z onega sveta*

— 12.40 Pihalni orkestri na koncertnem odru — 13.30 Priporočajo vam — 14.10 Moj svet je glasba — 14.30 Klavir v ritmu — 14.40 Na poti s kitaro — 15.30 Glasbeni intermezzo — 15.40 Majhen recital pianistke Zdenke Novakove — 16.00 Vrtljak — 16.40 Rad imam glasbo — 17.10 Popoldanski simfonični koncert — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 V torek nasvidenje — 18.45 Svet tehnike 19.15 Minute z ansambлом Franca Flereta — 20.00 Prodajalna melodij — 20.30 Radijska igra — 21.17 Lahka glasba — 22.15 Sodobni hrvaški skladatelji komorne glasbe — 23.05 Literarni nokturmo — 23.15 S popevkami po svetu

Drugi program
13.05 Paleta zabavnih zvokov — 14.05 Radijska šola za višjo stopnjo — 14.35 Glasbeni variete — 15.35 Jazz na II. programu — 16.05 Z orkestrom Madžarskega Radia — 16.40 Melodije za vsakogar — 17.35 Glasbeni mozaik — 18.40 Z orkestrom Roy Anthony — 19.00 Pet minut humorja — 19.05 Melodije po pošti — 20.05 Za ljubitelje in poznavalce — 21.00 V korak s časom — 21.10 Minute za Johanna Sebastian Bacha — 21.45 Z jugoslovanskih festivalov jazz 22.15 Ljudje med seboj — 22.25 Večeri pri slovenskih skladateljih — Janko Ravnik — 23.55 Iz slovenske poezije

Izdaja in tiska CP »Gorenjski tisk« Kranj, Ulica Moše Pijade — Naslov uredništva in uprave lista: Kranj, Trg revolucije 1 stavba občinske skupščine. — Tek. račun pri SDK v Kranju 515-1-135 — Telefoni: redakcija 21-835 21-860; uprava lista, ma looglasna in naročniška služba 22-152. — Naročnica: letna 32, polletna 16 din, cena za eno številko 50 para. Mali oglasi: beseda 1 din, naročniki imajo 10% popusta. Neplačanih oglasov ne objavljamo.

Komunalni servis Jesenice
s svojimi zbiralicami oblek za kemično čiščenje in perila za pranje v Kranju, Radovljici, Trzinu, Bohinjski Bistrici, Mostah, Kranjski gori in na Jesenicah ter frizerskimi poslovalnicami na Jesenicah in v Kranjski gori
čestita vsem delovnim ljudem za praznik dela in se priporoča!

29. APRILA

9.35 TV v šoli, 10.30 Nemščina (RTV Zagreb), 11. Francščina (RTV Beograd), 14.28 Napoved sporeda, 14.30 Tenis Jugoslavija : Velika Britanija (RTV Ljubljana), 16.00 TV v šoli — ponovitev (RTV Zagreb), 17.45 Tiktak, 18.00 Risanka, 18.15 Obzornik, 18.30 Skrivnosti živali — serijski film, 19.00 Mozaik, 19.05 Enkrat v tednu (RTV Ljubljana), 19.20 Vse življenje v letu dni (RTV Beograd), 19.50 Cickak, 20.25 3-2-1, 20.35 Četrtkovi razgledi, 21.25 Pirandello: Moj svet — nadaljevanka, 22.15 400 let slovenske glasbe: Blaž Arnič, 23.05 Poročila (RTV Ljubljana) — **Drugi spored:** 17.35 Poročila (RTV Zagreb), 17.40 Bratovščina sinjega galeba — oddaja TV Ljubljana (RTV Sarajevo), 18.15 TV kronika (RTV Zagreb), 18.30 Narodna glasba (RTV Skopje), 19.00 Enciklopedija (RTV Beograd), 19.20 Serijska oddaja, 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb), 21.00 Spored italijanske TV

30. APRILA

9.30 TV v šoli (RTV Zagreb), 11.00 Angleščina, 11.30 Osnove splošne izobrazbe (RTV Beograd), 13.58 Napoved sporeda, 14.00 Tenis Jugoslavija : Velika Britanija (RTV Ljubljana), 16.40 Madžarski TV pregled (RTV Beograd), 17.30 Vijavaja ringaraja, 18.15 Obzornik, 18.30 Me-

stece Peyton, 19.20 Cickak (RTV Ljubljana), 19.30 Koncert pred skupščino — prenos (RTV Beograd), 20.00 TV dnevnik, 20.25 3-2-1, 20.35 Rimška pomlad goste Stone — ameriški film, 22.15 Izkažimo se — quiz, 23.25 Poročila (RTV Ljubljana) — **Drugi spored:** 18.15 Kronika (RTV Zagreb), 18.30 Jazz (RTV Beograd), 19.00 V petek ob 19, 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb), 21.00 Spored italijanske TV

1. MAJA

10.00 Deklica in zajček, Pazi na otroka — mladinska filma, 10.55 Zdaj zaori pesem o svobodi, 11.25 Proslava 50-letnice Labinske republike — prenos, 15.55 Praznični zvoki, 16.25 Holandski dragulji — serijski film, 16.55 Obzornik (RTV Ljubljana), 17.10 Košarka TV : SZ (RTV Beograd), 17.55 Mozaik (RTV Ljubljana), 18.05 Košarka Jugoslavija : Italija (RTV Beograd), 19.50 Cickak, 20.00 TV dnevnik, 20.25 3-2-1, 20.35 Glasbene domisljice — nemška oddaja, 21.55 Rezervirano za smeh, 22.25 Nepramagljivi — serijski film, 23.15 TV kažipot, 23.35 Poročila (RTV Ljubljana) — **Drugi spored:** 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb), 21.00 Spored italijanske TV

2. MAJA

8.55 Madžarski TV pregled (RTV Beograd), 9.30 Po domače z ansambлом Borisa Kovačiča (RTV Ljubljana), 10.00 Kmetijska oddaja (RTV Zagreb), 10.45 Mozaik, 10.50 Otroška matineja, 11.45 Me-stece Peyton — serijski film, 12.35 TV kažipot (RTV Ljubljana), Sportno popoldne, 18.20 Hugo in Jožefina — švedski film, 19.45 Cickak, 20.00 TV dnevnik, 20.30 3-2-1, 20.35 Festival festivalov — posnetek — (RTV Ljubljana), 21.30 Košarka Jugoslavija : TV (RTV Beograd), 23.00 Videofon (RTV Zagreb), 23.15

Sportni pregled (JRT), 23.45 Poročila (RTV Ljubljana) — **Drugi spored:** 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb), 21.00 Spored italijanske TV

3. MAJA

10.05 Tajno društvo PGC — mladinska oddaja (RTV Ljubljana), 10.15 Koncert vojaškega orkestra doma JA (RTV Zagreb), 15.40 Trije rokomavhi, 16.05 Risanka (RTV Ljubljana), 16.20 Mladi za mlade (RTV Zagreb), 17.05 Obzornik (RTV Ljubljana), 17.20 Košarka Italija : TV (RTV Beograd), 17.55 Mozaik (RTV Ljubljana), 18.05 Košarka Jugoslavija : SZ (RTV Beograd), 19.50 Cickak, 20.00 TV dnevnik, 20.25 3-2-1, 20.35 Nočni koncert — film iz serije VOS, 21.30 Ustavna razprava, 21.45 Kako smo postali družina — reportaža, 22.25 Poročila (RTV Ljubljana) — **Drugi spored:** 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb), 21.00 Spored italijanske TV

4. MAJA

9.35 TV v šoli, 10.40 Ruščina (RTV Zagreb), 11.00 Osnove splošne izobrazbe (RTV Beograd), 14.45 TV v šoli — ponovitev, 15.35 Ruščina — ponovitev, 15.55 TV vrtec (RTV Zagreb), 16.10 Angleščina, 16.45 Madžarski TV pregled (RTV Beograd), 17.45 Tiktak, 18.00 Risanka, 18.15 Obzornik, 18.30 Stare krčme, 19.00 Mozaik, 19.05 Samoupravljanje, 19.30 Starši in otrok, 19.40 Pet minut za boljši jezik, 19.50 Cickak, 20.00 TV dnevnik, 20.25 3-2-1, 20.35 Najprej jaz, potem drugi — italij. film, 22.25 Nočno, Poročila (RTV Ljubljana) — **Drugi spored:** 17.35 Poročila (RTV Zagreb), 17.40 Daljnogled (RTV Beograd), 18.15

Kronika (RTV Zagreb), 18.30 Reportaža (RTV Sarajevo), 19.00 Narodna glasba (RTV Zagreb), 19.20 TV pošta (RTV Beograd), 19.50 TV prospekt, 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb), 21.00 Spored italijanske TV

SOBOTA

KRANJ — Ob 9. uri v zimskem bazenu neuradno mladinsko državno prvenstvo v vaterpolu.

Ob 18. uri nadaljevanje vaterpolskega prvenstva mladincev.

NEDELJA

KRANJ — Ob 9. in 18. uri v zimskem bazenu nadaljevanje neuradnega mladinskega prvenstva v vaterpolu.

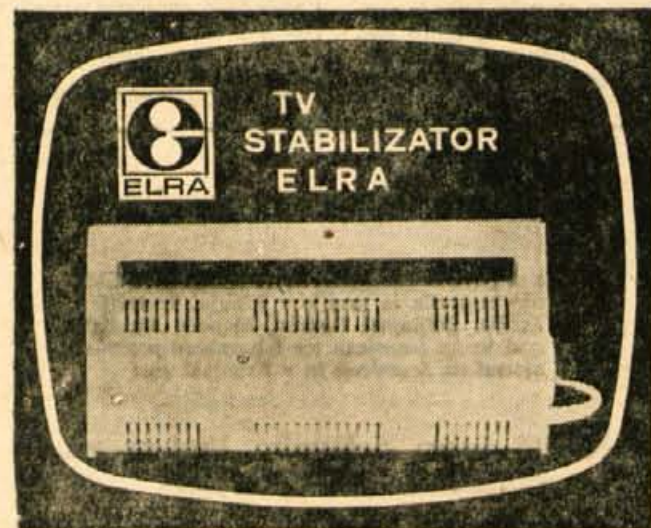
PONEDELJEK

KRIZE — Ob 10. uri na rokometnem igrišču tekma moške LCRL Križe : Mokerc (Vačovnik — Kozamernik).

KAMNIK — Ob 10. uri na rokometnem igrišču OS Tomo Brejc tekma moške LCRL Kamnik : Sevnica (Kemelj — Kašnar).

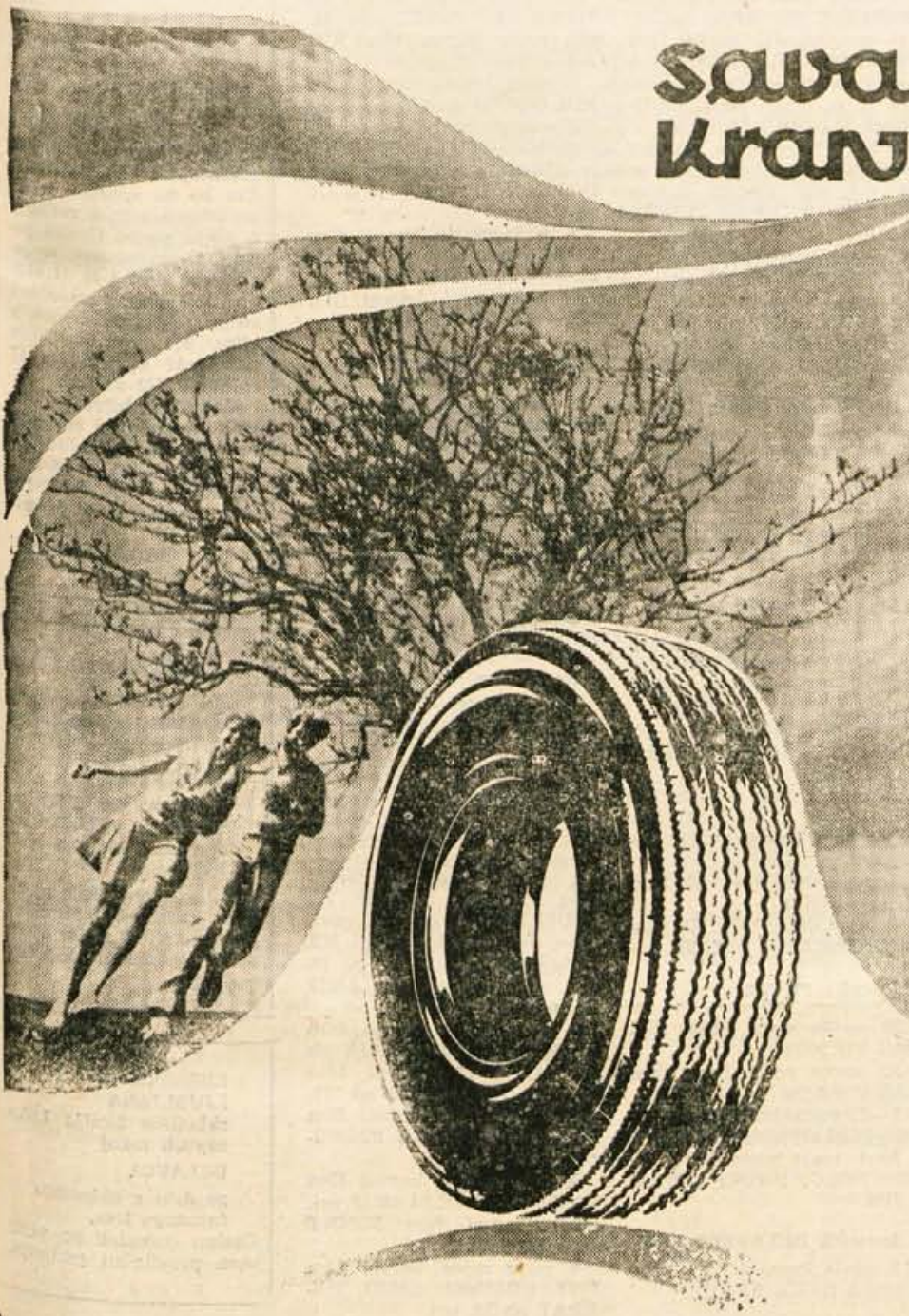
Parl. I. gorenjske rokometne lige: (3. maj): Kranj B : Tržič B (Zupan), Sešir : Sava (Humer), Kranjska gora : Alpes (Bašar), Radovljica : Jesenice (Javornik), Zabnica : Križe B (Krampelj); **II. gorenjska liga:** Kranj C : Storžič (Kuzelj), Sešir B : Duplje B (Zavrl), Dijaški dom : Alpes B (Kuhar), Radovljica B : Predvor (Arh), Besnica : Krvavec (Hvasti). -dh

Najbolj težko se je olo posloviti od družin. Sinova Francija Ekarja in Iztoka Beleharja kar nista hotela iz naročja. — Foto: F. Perdan

V nedeljo dopoldne se je ob lepem sončnem vremenu poslovilo od kranjske alpinistične odprave lepo število Kranjčanov. Od alpinistov se je v imenu organizacijskega odbora in občine Kranj poslovil in zadel srečno pot predsednik skupščine občine Slavko Zalokar. Alpiniste bomo spet videli čez nekako tri mesece. — Foto: F. Perdan

**Sava
Kranj**

**čestita vsem
delovnim ljudem
za praznik dela**

Delovna skupnost
Trgovskega podjetja

DELIKATESA

JESENICE

vsem občanom in potrošnikom čestitamo za praznik dela 1. maj

Obenem vas vabimo na obisk in nakup v naših bogato založenih prodajalnah. Vaše zadovoljstvo naš uspeh!

**Mesarsko
podjetje
Jesenice**

Vsem delovnim ljudem čestita za praznik dela in jim priporoča nakup vseh vrst svežega mesa in suhomesnatih izdelkov v svojih poslovalnicah

**Stanovanjsko
podjetje
Kamnik**

čestita vsem delovnim ljudem za praznik dela 1. maj in želi veliko delovnih uspehov

Obrtno podjetje

»SLOGA«

Moste pri Komendi

MIZARSTVO — TESARSTVO — LESNA
GALANTERIJA

čestita vsem delovnim ljudem za praznik dela

- mizarstvo opremlja trgovske, gostinsko-hotelske lokale po predlogih in željah naročnikov
- tesarstvo izdeluje vseh vrst strešne konstrukcije, stopnice ter ostala tovrstna dela

Priporoča »DUX« proizvode — predelne stene in obložne plošče, ki nadomeščajo ometavanje sten — za suho finalizacijo stanovanj.

TRGOVSKO PODJETJE

ZARJA

Jesenice

- proizvaja
- prodaja na debelo
- prodaja na drobno
- obrtno servisne storitve

Priporočamo se cenjenim kupcem ter za praznik dela iskreno čestitamo

KINO

Kranj CENTER

29. aprila franc. barv. film ZLATA VDOVA ob 16., 18. in 20. uri

30. aprila amer. barvni CS film ZIVI ALI SE BOLJSE MRTVI ob 16. in 20. uri, ameriški barv. film KRAKATOA — VZHODNO OD JAVE ob 18. uri, predpremiere franc. barvnega filma LABIRINT ZLOCINA ob 22. uri

1. maja amer. barvni CS film ZIVI ALI SE BOLJSE MRTVI ob 15. uri, amer. barv. film ORLOVO GNEZDO ob 17. uri, amer. barvni film NEZNOSNA LETA ob 20. uri, premiera amer. barv. filma WILJE BOY ob 22. uri

2. maja amer. barvne risanke ob 10. uri, amer. barv. film KRAKATOA — VZHODNO OD JAVE ob 15. uri, amer. barvni film ORLOVO GNEZDO ob 17. uri, amer. barvni CS film ZIVI ALI SE BOLJSE MRTVI ob 20. uri, premiera amer. barv. filma BOB-CAROL-TED-ALICE ob 22. uri

3. maja amer. barvne risanke ob 10. uri, amer. barvni CS film ZIVI ALI SE BOLJSE MRTVI ob 14. in 19. uri, amer. barvni film ORLOVO GNEZDO ob 16. uri, premiera amer. barv. CS filma OSVOBODITEV BYRONA JONESA ob 21. uri

4. maja amer. barvni film BOB-CAROL-TED-ALICE ob 16., 18. in 20. uri

Kranj STORŽIC

29. aprila franc. barv. film SEJKOV SIN ob 16. in 18. uri, amer. barv. film PUSKE ZA APACE ob 20. uri

30. aprila amer. barv. film PUSKE ZA APACE ob 16. in 20. uri, franc. barvni film ZLATA VDOVA ob 18. uri

1. maja amer. barvni film PUSKE ZA APACE ob 14. in 18. uri, amer. barvni film NEZNOSNA LETA ob 16. uri, franc. barvni film ZLATA VDOVA ob 20. uri

2. maja amer. barv. CS film ZIVI ALI SE BOLJSE MRTVI ob 14. uri, franc. barvni film ZLATA VDOVA ob 16. uri, amer. barvni film NEZNOSNA LETA ob 18. uri, amer. barvni film PUSKE ZA APACE ob 20. uri

3. maja amer. barvni film NEZNOSNA LETA ob 14. in 18. uri, amer. barvni film PUSKE ZA APACE ob 16. uri, zah. nemški barvni film PRIDI, PRIDI, LJUBA MOJA ob 20. uri

4. maja amer. barvni CS film BITKA V ARDENIH ob 16. in 19. uri

Kranj TITOV TRG

30. aprila jugoslov. film KOZARA ob 20. uri

Tržič

30. aprila zah. nemški barv. film SIROTA S ČUDEŽNIM GLASOM ob 18. in 20. uri

1. maja franc. barvni CS film NI ROZ ZA AGENTA O. S. S. 117 ob 15. uri, zah. nemški barvni film SIROTA S ČUDEŽNIM GLASOM ob 17. in 19. uri

2. maja franc. barvni CS film NI ROZ ZA AGENTA O. S. S. 117 ob 15. in 19. uri, zah. nemški barvni film SIROTA S ČUDEŽNIM GLASOM ob 17. uri, predpremiere angl. barv. filma DOBRA KUPCIJA V ITALIJI ob 21. uri

3. maja franc. barvni CS film NI ROZ ZA AGENTA O. S. S. 117 ob 15. in 17. uri, zah. nemški barvni film SIROTA S ČUDEŽNIM GLASOM ob 19. uri, predpremiere franc. barv. filma LABIRINT ZLOCINA ob 21. uri

Krvavec

1. maja amer. barvni CS film LEGIJA TUJCEV ob 16. in 19. uri

Kamnik DOM

29. aprila italij. barvni CS film SOKOLOV PLEN ob 18. uri, zah. nemški barvni film PRIDI, PRIDI, LJUBA MOJA ob 20. uri

30. aprila zah. nemški barv. film PRIDI, PRIDI, LJUBA MOJA ob 18. in 20. uri, premiera franc. barv. CS filma OROŽNIK SE ZENI ob 22. uri

1. maja franc. barv. CS film OROŽNIK SE ZENI ob 15. uri, zah. nemški barvni film PRIDI, PRIDI, LJUBA MOJA ob 17. in 19. uri, predpremiere franc. barv. filma LABIRINT ZLOCINA ob 21. uri

2. maja franc. barv. CS film OROŽNIK SE ZENI ob 15. in 19. uri, zah. nemški barvni film PRIDI, PRIDI, LJUBA MOJA ob 17. uri, predpremiere amer. barv. CS filma LEGIJA TUJCEV ob 21. uri

3. maja franc. barv. CS film OROŽNIK SE ZENI ob 15. in 17. uri, franc. barvni film ZLATA VDOVA ob 19. uri

Kamnik DUPLICIA

29. aprila amer. film POLET NA MARS ob 20. uri

1. maja amer. film IDEALNA DOJILJA ob 20. uri

2. maja amer. film IDEALNA DOJILJA ob 15., 17. in 19. uri

Jesenice RADIO

29. aprila španski barvni film NJENA ZADNJA PESEM

30. aprila japonski barvni film TIHOTAPCI ZLATA

1. maja amer. barvni CS film DOLGI DNEVI SOVRATVA

2. maja amer. barvni CS film DOLGI DNEVI SOVRATVA, slov. lutkovni ZVEZDICA ZASPANKA

3. maja italij. barv. CS film VIDIM GOLO

4. maja italij. barv. CS film BOG OPROŠČA, JAZ NE

Jesenice PLAVZ

29. aprila amer. barv. film CAS VOLKOV

30. aprila amer. barv. film CAS VOLKOV

1.—2. maja italij. barv. CS film BOG OPROŠČA, JAZ NE

3.—4. maja amer. barv. CS film DOLGI DNEVI SOVRATVA

Javornik DELAVSKI DOM

1. maja španski barv. film USODA NEKE ŽENE

Dovje Mojstrana

1. maja amer. barvni film CAS VOLKOV

2. maja španski barv. film USODA NEKE ŽENE

Kranjska gora

29. aprila španski barvni film USODA NEKE ŽENE

1. maja amer. barv. CS film INCIDENT PRI PHANTOM HILLU

2. maja japonski barv. film TIHOTAPCI ZLATA

Škofja Loka SORA

29. aprila franc. barvni film ZIVLJENJE PONOCI ob 20. uri

30. aprila franc. barv. film ZIVLJENJE PONOCI ob 18. uri, amer. barvni film RIO BRAVO ob 20. uri

1. maja amer. barvni film RIO BRAVO ob 17. in 20. uri

2. maja amer. barvni film NOMADI S SEVERA ob 15. in 17. uri, angl. barvni film DOBRA KUPCIJA V ITALIJI ob 20. uri

3. maja angl. barvni film DOBRA KUPCIJA V ITALIJI ob 17. in 20. uri

4. maja italij. barvni film DA, GOSPOD ob 20. uri

Železniki OBZORJE

30. aprila angl. barvni film DOBRA KUPCIJA V ITALIJI ob 20. uri

1. maja franc. barvni film ZIVLJENJE PONOCI ob 20. uri

2. maja franc. barvni film MEŠCAN GANGSTER ob 17. in 20. uri

3. maja amer. barvni film NOMADI S SEVEDA ob 17. in 20. uri

Radovljica

29. aprila franc. barv. film SIRENA MISSISSIPPIJA ob 20. uri

30. aprila angl. barvni film BAGDADSKI TATIC ob 18. uri, amer. barv. film MRTVI NE PLACUJEJO DOLGOV ob 20. uri

1. maja zah. nemški barvni film PEPEK, STRAH ZA PROFESORJE ob 16. uri, amer. barv. film MRTVI NE PLACUJEJO DOLGOV ob 18. uri, angl. barvni film ANTI BABY PILULE ob 20. uri

2. maja franc. barvni film SIRENA MISSISSIPPIJA ob 16. uri, angl. barvni film ANTIBABY PILULE ob 18. uri, zah. nemški barvni film PEPEK, STRAH ZA PROFESORJE ob 20. uri

3. maja amer. barvni film IDEALNA DOJILJA ob 18. uri, amer. barvni film PONNY EXPRES ob 20. uri

4. maja amer. barvni film ONI UBIJAJO SAMO ENKRAT ob 20. uri

Prvomajska regata na Bledu

1. in 2. maja bo na Bledu že dvajsetič zapored prvomajska regata. Prvi dan bo na sporedu izbirno tekmovalje, v nedeljo 2. maja, pa bo finalni nastop. Organizatorju se je prijavilo doslej že 23 klubov. V članski konkurenci bo nastopilo 50 čolnov z blizu 200 tekmovalci, v mladinski skupini bo 37 čolnov s 142 veslači.

Največ veslačev so prijavili Zagrebčani in Splitčani. Blejska prireditelj bo veljala tudi za izbirno tekmovalje za določitev skip za svetovno prvenstvo.

M. Hudovernik

Podjetje za PTT promet Kranj sprejme na delo za nedoločen čas

delavca

z dokončano ESS za delo v gospodarsko računskem oddelku podjetja.

Kandidati naj vložijo prošnje kadrovske komisiji podjetja ali se zgledajo osebno v splošnem oddelku podjetja.

LESNINA — LJUBLJANA skladišče Škofja Loka zaposli takoj

DELAVCA za delo v skladišču žaganega lesa. Osebni dohodek po tarifnem pravilniku podjetja.

mešanica kav
EKSTRA

VSAKOMUR PRIJA
KAVA ŠPECERIJA

Pomlad v Kokri

V vseh prodajalnah Kokra Kranj od 1. do 31. maja tradicionalna reklamna prodaja Pomlad v Kokri z nagradnim žrebanjem.

600 lepih dobitkov

mali oglasi

PRODAM

Tri mesece stare JARČKE in eno leto stare KOKOSI prodaja VALILNICA Naklo 2042

Prodaja večjo količino SEMENSKEGA KROMPIRJA cvetnik in igor. Bodešče 11, Bled 2115

Prodaja malo rabljeno JEKLENKO, polnjeno z dušikom. Veselovo 47, Cerklje 2116

Prodaja dve KRAVI s telefonom ali brez in smrekove PLOHE. Strahinj 7, Naklo 2117

Prodaja strešno OPEKO špičak, »RIMELJNE« in BUTARE. Zg. Bitnje 22 2118

Prodaja HLEVSKI GNOJ. Sutna 32, Zabnica 2119

Prodaja malo rabljeno KOSILNICO BCS, širine 127 cm in KOSILNICO reform, 115 cm, vprečni PLUG obračalniki in 6 mesecev brejo TELICO simentalo. Čadovlje 6, Golnik 2120

Prodaja SMREKOVE DESKE 20, 25 in 50. Naslov v oglasnem oddelku 2121

Prodaja mlado KOZO, dobra mlekarica. Senčur, Mlabra karjeva 35 2122

Prodaja kombiniran OTROŠKI VOZICEK. Gostan, Senčur, Pajerjeva 10 2123

Prodaja KRAVO s telikom in MOTORNO ZAGO. Trstnik 25, Golnik 2124

Prodaja ELEKTROMOTOR škoda 5,5 KM. Rupa 11, Kranj 2125

Prodaja sedem tednov stare PRASICE. Tenetiše 29, Golnik 2126

Prodaja večjo količino »MRVE«. Dobje 2, Poljane 2127

Prodaja KRAVO, dobro mlekarico. Primožič, Sp. Lom št. 27, Tržič 2128

Prodaja 6 PRASICEV za zakol in 4 PRASICKE, stare šest tednov. Malo Naklo 3, Naklo 2129

Prodaja 10 PRASICOV in MOTOR NSU maxi. Verbič Anton, Sp. Brnik 15, Cerklje 2130

Prodaja osem mesecev brejo KRAVO. Trboje 52, Smednik 2131

Prodaja novo SPALNICO. Tomažičeva 7, Kranj 2132

Prodaja dva PRASICKA, težka po 25 kg in PRASICA za zakol. Sp. Brnik 13 2133

Poceni prodaja skoraj nov globok OTROŠKI VOZICEK vinskoro rdeče-bele barve. Bertoneclj, Vrhnje 25, Radovljica 2134

Prodaja KRAVO po teletu. Ida Bezclaj, Zg. Pirniče 124 a, Medvode 2135

Prodaja PRASICKE. Voklo št. 12, Senčur 2136

Prodaja kombiniran OTROŠKI VOZICEK. Luže 13 2137

Prodaja motorno SLAMOREZNIČO s puhalnikom in verigo ter 1300-litrski gnojničnik SOD. Strahinj 65, Naklo 2138

Prodaja 6000 kosov OPEKE bobrovec. Zg. Brnik 46 2139

Prodaja PRASICKE, težke po 35 kg. Lahovč 43 2140

Prodaja SEMENSKI KROMPIR igor, urgenta. Zg. Brnik št. 83 2141

Prodaja 2300 kosov STRESNE OPEKE »folc«. Kepic, Dvorje 64, Cerklje 2142

Prodaja 15-colski GUMI VOZ. Poljšica 12, Podnart 2143

Prodaja BETONSKO ZELENKO premera 8 in 14. Naslov v oglasnem oddelku 2144

Prodaja PUNTE in STEDILNIK na trdo gorivo. Preddvor 93 2145

KOSNJO SENA in OTAVE ugodno prodaja na površini 3 ha, na ravnem, ob cesti, v celoti ali razparcelirano in košajo na vrtni parceli. Kozolec in senik po potrebi na razpolago. Informacije in ogled v torek, sredo in četrtek. Stara Loka 2, Skofja Loka 2146

Prodaja SENO. Ljubljanska cesta 21, Labore, Kranj 2147

Prodaja 4000 kg SENA in OTAVE, 200-litrski vzdiljiv li-toželesni KOTEL in ELEKTRICNEGA PASTIRJA. Podbrezje 25, Duplje 2148

Prodaja dva nova KOLESA. Naslov v oglasnem oddelku 2149

Prodaja nove metalne SMUČI. Begunje 61, Gorenjska 2150

Prodaja plemenskega VOLA, PUHALNIK za seno in ročno motorno KOSILNICO reform. Tatinec 6, Preddvor 2152

Prodaja 480 kg težkega delovnega VOLA in dve trodelni OKNI 110 x 135. Dvorje 38, Cerklje 2153

Prodaja SENO in LUCERNO. Rant Marija, Ljubno 43, Podnart 2194

Prodaja suh tesan LES — trame, primeren za večjo hišo. Polica 1, Naklo 2195

Prodaja dobro ohranjeno TELEVIIZIJO orion. Čadež Franc, Galetova 16, Kokrica, Kranj 2196

Prodaja nekaj REPE, PESE, KORENJA in KOLERABE. Naslov v oglasnem oddelku 2197

Prodaja 11 mesecev staro TELICO simentalo in traktorsko SNOPOVEZALKO, zamenjam tudi za kravo. Likozar, Jezerska c. 71, Kranj 2198

Prodaja BETONSKO ZELENKO. Sp. Brnik 76 2199

MOTORNA VOZILA

Ugodno prodaja dobro ohranjen MOPED T 12. Golob Franc, Podgorje 81 a, Kamnik 2166

Prodaja dobro ohranjen TOMOS AVTOMATIC. Sajn Stane, Korbarjeva 9, Kranj 2167

Prodaja SKODO 1000 MB, letnik 1967. Jezerska cesta 120, Kranj, 2168

Ugodno prodaja MOPED T-13. Cesta na Klanec 27, Kranj 2169

Prodaja FIAT 750 ali zamenjam za SKODO. Mavčiče 80 2170

Poceni prodaja dva dvosedežna MOPEDA. Tenetiše 12, Golnik 2171

Prodaja FIAT 750, letnik 1966. Boštar Ivan, Visoko 41, Senčur 2172

Prodaja nove PRIKOLICE, primerne za vsak avto in MOPED. Biček, Mošnje 26, Radovljica 2173

Prodaja NSU 1000, letnik 1965. Benedikova 11, Kranj 2174

Prodaja FIAT 750. Cerklje št. 191 2175

Prodaja MOPED T-12. Straziška 41, Kranj 2176

Prodaja OPEL KADET KARAVAN, letnik 1965, v zelo dobrem stanju. Ogled v soboto od 16. do 19. ure pri Florjančič, Stara Loka 41, Skofja Loka 2177

Poceni prodaja MOPED tomos colibray. Kranj, Cirilova št. 17 2178

Karamboliran OSEBNI AVTO škoda 1000 MB prodaja za 3000 din. Erman, Staneta Rozmana 11, Kranj 2200

KUPIM

Kupimo več starih OMAR po ugodni ceni. Košarkarski klub Triglav Kranj (občina) 2154

Kupim malo rabljen BETONSKI MESALEC. Kozjek, Prebačevo 50, Kranj 2155

STANOVANJA

Zenski oddam opremljeno sobo. Naslov v oglasnem oddelku 2084

Zakonca brez otrok iščeta večjo SOBO v Kranju. Goričar Mirko, Zirovnica 52 2179

Zamenjam lastno DVOSOBNO STANOVANJE v Kranju za ENOSOBNO. Ogled vsak četrtek. Naslov v oglasnem oddelku 2180

Iščem SOBO in KUHINJO, za nagrado lahko tudi postrežba starejši osebi. Ponudbe poslati pod »Kranj — okolica« 2181

45 let staro, kmečko, pošteno dekletišče išče skromno SOBO v Kranju ali blizu mesta. Plača po dogovoru. Hotel Jelen, 3. nadstropje, desno, Kranj 2182

ZAPOSLOTITVE

Zaposlim dva KV AVTOMEHANIKA s prakso in odsluženim vojaškim rokom ter NK DELAVCA. Rozman Franc, Kranj, Ljubljanska 5 2097

SLIKOPLESKARSKE VAJENCE in mlade fante za priučitev sprejemem takoj ali po končanem šolskem letu. FLERIN, slikopleskar in črkoslikar, Kranj, Kidričeva 36, telefon 21-820 2098

V varstvo sprejemem dva OTROKA. Markič, Valjavčeva št. 9, Kranj 2100

Na delo sprejemem PECAR-SKEGA POMOČNIKA. Brzšar Filip, Smedniška 44, Kranj 2183

Sprejemem ZENSKO za varstvo 5 mesecev starega otroka. Nudim hrano in stanovanje. Nagrada 30.000 S din. Planinšek Antonija, Trojarjeva 50, Strazišče, Kranj 2184

STROJNO PLETILJO, lahko tudi v priučitev in VAJENKO sprejemem takoj. Strahinj 5, Naklo 2201

Sprejemem MIZARSKEGA POMOČNIKA in VAJENCA. Debeljak Zvonko, izdelovanje smuči Kranj, Staneta Zagarja 45 2202

POSESTI

Kupim ZAZIDLJIVO PARCELO ali začeto gradnjo v okolici Kranja (Primskovo, Klanec). Ponudbe poslati pod »gotovina« 2094

Prodaja HISO z gospodarskim poslopjem, primerno za obrtnike. Naslov v oglasnem oddelku 2185

Na Lužah prodaja večjo kmečko HISO z gospodarskim poslopjem in lepim sadnim vrtom. Zelo ugodno za razne obrti. Ošveček 58, pri Kovaču, Preddvor 2186

Prodaja več GRADBENIH PARCEL v lepem zazidalnem okolišju. Cena od 15 do 20 din. Likar, Golnik pri blokkih 2187

IZGUBLJENO

21. aprila izgubljen MAPO z dokumenti in servisno knji-

žico vrnite proti nagradi v trgovino Slovenija avto Kranj 2188

ZENITVE

Kmečko dekletišče želi spoznati kmečkega fanta od 25 do 28 let. Ponudbe poslati pod »rada delam na kmetiji« 2189

PRIREDITVE

GOSTILNA »PRI JOHANCI« Britof prireja 30. aprila in 1. maja PLES s pričetkom ob 20. uri. Zabaval vas bo ansambel METODA PRA-PROTNIKA. Vabljeni! 2190

GOSTILNA »ZARJA« Trboje priredi v nedeljo, 2. maja, ZABAVO s plesom. Igra ansambel GORENJSKI NAGELJ, obenem čestita vsem delovnim ljudem za praznik dela. Vabljeni! 2191

KUD ZALOG pri Cerkljah priredi ZABAVO v soboto, 1. maja, ob 19. uri v šoli Zalog. Igrajo VESELI TRGOVCI 2192

V soboto in v nedeljo, 1. in 2. maja, od 15. ure dalje bo v novi gostilni pri »BANKU« na Hudem nad Kovorjem ZABAVA s PLESOM. Zabaval vas bo TRŽIŠKI KVINTET. Posebnost: domače specialitete. Za obisk se priporoča Gizele Pušavec 2193

GOSTINSKO PODJETJE »ZELENICA« Tržič prireja 1. in 2. maja PLES v RESTAVRACIJI POSTA s pričetkom ob 20. uri. Vabljeni! 2198

Kino Center Kranj • Kino Center Kranj

ORLOVO GNEZDO

ameriški barvni vojni-vojninski film na panoramskem platnu po sistemu Todd-AO 70 mm, kar je edino predvajanje v Sloveniji.

Predstave: 1. in 2. maja ob 17. uri
3. maja ob 16. uri

KRAKATOA — VZHODNO OD JAVE

ameriški barvni spektakularni pustolovski film

Predvajanje na panoramskem platnu po sistemu Todd-AO, 70 mm.

Vabimo vas, da si ogledate spektakularni pustolovski film, kakršnega zadnjih 10 let še ni bilo.

Na sporedu: 30. aprila ob 18. uri
2. maja ob 15. uri

Premiere:

30. aprila ob 22. uri
LABIRINT ZLOČINA, franc. barv. krim. film

1. maja ob 22. uri
WILIE BOY, amer. barv. western film

2. maja ob 22. uri
BOB-CAROL-TED-ALICE, amer. barv. CS drama

3. maja ob 21. uri
OSVOBODITEV BYRONA JONESA, amer. barv. CS drama

22. maja bo premiera ameriškega barvnega filma ODISEJA 2001, ki ga bomo prikazovali na panoramskem platnu po sistemu Todd-AO 70 mm, kar bo izjemno doživetje.

Poglejte 31. stran

Za reševalce križanke razpisuje uredništvo Glasa 10 nagrad, in sicer:

1. nagrada	200 din
2. — 3. nagrada	100 din
4. — 10. nagrada	50 din

Rešitve pošljite v uredništvo Glasa, Kranj, Trg revolucije 1 do všteti 10. maja 1971, in sicer vsako v svojem ovitku z oznako: **NAGRADNA KRIŽANKA**. Izid žrebanja bomo objavili v sredo, 12. maja. Želimo vam veliko uspeha pri reševanju.

nesreče

ZAVORE NISO DELOVALE

Na Višelnici pri Zg. Gorjah se je v petek, 23. aprila, dopoldne pripetila prometna nezgoda zaradi tehnične napake na zavornem mehanizmu motornega kolesa. Voznica motornega kolesa Minka Gros z Bleda se je peljala po klancu navzdol. Zaradi velike hitrosti je pritisnila na zavore, ki pa niso delovale. Voznica ni več obvladala vozila in se je zaletela v električni drog, od tu pa jo je odbilo v ograjo. Voznico Minko Gros so s hujšimi poškodbami prepeljali v jeseniško bolnišnico.

MOTORIST OBLEZAL NEZAVESTEN

Na Kidričevi cesti v Skofji Loki v petek, 23. aprila, zvečer je voznik motornega kolesa Milan Jerman iz Stare Loke pri železniški postaji zadel Franca Ambrožiča, ki je nenadoma stopil pred vozilo. Motorist je padel in oblezal nezavesten. Prepeljali so ga v ljubljansko bolnišnico.

PADEL Z MOPEDOM

Na cesti drugega reda med Kranjem in Mengšem se je v nedeljo, 25. aprila dopoldne pripetila prometna nezgoda vozniku mopeda Bogomiru Butaliču iz Kranja. Voznik je v bližini Šenčurja zapeljal desno izven vozišča in padel. Ranjenega so prepeljali v ljubljansko bolnišnico.

ZAPELJAL IZ OVINKA

Na cesti tretjega reda v bližini vasi Rodine se je v nedeljo, 25. aprila, zvečer pripetila prometna nezgoda zaradi vožnje z neprimerno hitrostjo. Voznik osebnega avtomobila Janez Urh je v levem blagem ovinku izgubil oblast nad vozilom, zapeljal v desno in se ustavil na travniku. Voznik in sopotnik Slavko Pretnar iz Zirovnice sta bila v nesreči ranjena in se zdravita v jeseniški bolnišnici. Skode na avtomobilu je za 10.000 din. L. M.

Zahvala

V 71. letu starosti nas je za vedno zapustil mož, oče, brat in stric

Jožef Žibert

krojaški mojster iz Križev

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodni kom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so ga v tako velikem številu spremili na zadnji poti in mu poklonili vence in cvetje. Zahvala dr. Robiču, č. g. župniku za pogrebni obred, organizaciji ZB, gasilcem za spremstvo, pevcem, tov. Dobretu in Porenti za poslovilne besede ob grobu. Vsem, prav vsem še enkrat iskrena hvala.

Zalujoči: žena Cicilija, sin Jože z družino, brat Ciril in Ivan ter vnuki in ostalo sorodstvo

Križe, 27. aprila 1971

Predavanje o prometu

V nedeljo, 25. aprila je bilo v dvorani delavskega doma na Javorniku zanimivo predavanje o novih predpisih v prometu, ki jih predvideva novi republiški zakon. Predavala sta znana prometna strokovnjaka in prikazala nekaj kratkih filmov. Predavanje je organiziralo Združenje šoferjev in avtomehanikov Jesenice v sodelovanju s komisijo za varnost in vzgojo prometa pri občinski skupščini Jesenice. D. S.

Zahvala TD Naklo

Turistično društvo Naklo nam je poslalo dopis, v katerem izreka vse priznanje in javno pohvalo organom javne varnosti v Kranju. V kiosku turističnega društva v Naklem je bilo do sedaj že dvakrat vlomljeno, lani v oktobru in letos marca. V obeh primerih so delavci uprave javne varnosti v Kranju storilce v zelo kratkem času našli, društvu pa vrnilli vse odnesene predmete.

Popravek

V članku Obsojeni uslužbenec Servisnega podjetja v Kranju se je v odstavek, kjer pišemo o obsojenima Prelogu Francu in Alešu Filipu, vrnila napaka. Javni tožilec okrožnega sodišča je namreč umaknil tisti del obtožnice, ki govori, da so del stroškov v višini 5678,45 din za popravilo Aleševih hiše, vpisali na račun popravila v gostilni Stari Mayr. Nj namreč dokazov, da bi bili Aleševi stroški zajeti v račun pri gostilni Stari Mayr. Sodišče je izreklo pogojno kazen obema Alešu Filipu in Prelogu Francu. Prvemu, ker je Preloga nagovoril, naj začasno ne zaračunajo del stroškov za njegovo hišo, Prelogu pa zato, ker je uslužbencu Servisnega podjetja to naročil.

☎ 92

☎ 93

Med prvomajskimi prazniki bodo prometni miličniki kot običajno opravljali svojo službo. Pomočnik komandirja prometne milice v Kranju Franc Polajnar meni, da bodo imeli nekoliko več dela v petek, 30. aprila, ko večina motoriziranih občanov odhaja na izlete. Večji promet na cestah bo verjetno tudi zadnji dan praznikov, to je v ponedeljek, 3. maja.

»Najbolj gost promet bo na gorenski magistrali. Občasne zastoje pa pričakujemo v mestu Kranju in na posameznih vpadnicah v mesto. Voznikom svetujemo previdno vožnjo in pa strpnost, če bo prišlo do gneče na cesti.«

Če bo lepo vreme, bodo miličniki letos prvič sedli na motorje, sicer pa bodo kot običajno opravljali službo v avtomobilih. Pomočnik komandirja je še povedal, da bo med prazniki prometna služba malo okrepljena, to pomeni, da bo v eni izmeni nekoliko več prometnikov kot običajno.

Prometna milica tudi predvideva, da bo promet prek meje potekal normalno brez kakih zastojev.

Pomočnik komandirja prometne milice je še povedal, da prometna postaja nima več svoje dežurne službe in naj se občani za različne informacije kakor tudi za prijavljanje posameznih nezdob obračajo na stalno službo UJV.

Trgovine

CENTRAL — DELIKATESA KRANJ

Delikatesa na Maistrovean trgu v Kranju bo odprta tuji med prvomajskimi prazniki, vendar samo dopoldne od 6. 12. ure.

ZIVILA KRANJ

Poslovalnice trgovskega podjetja živila Kranj bodo 1. in 2. maja zaprte, v ponedeljek, 3. maja, pa bodo vse prodajalne odprte od 7. do 11. ure dopoldne.

MERKATOR, POSLOVALNICA KRANJ

Prodajalna bo zaprta 1. in 2. maja, v ponedeljek, 3. maja, pa bo odprta od 8. do 11. ure dopoldne.

KZK KRANJ — PRODAJALNE MLEKA IN ZELENJAVE

Vse prodajalne bodo zaprte v soboto in nedeljo, odprte pa bodo v ponedeljek, 3. maja od 7. do 11. ure.

MESNICE

Vse prodajalne mesa KZK bodo med prazniki zaprte, meso bodo prodajali le v nedeljo, 2. maja, dopoldne od 6. do 11. ure.

☎ 94

ZDRAVSTVENA SLUŽBA

V zdravstvenem domu Kranj je razpored dežurne službe med prvomajskimi prazniki takle: 1. maj — dr. Novak in dr. Salehar; 2. maj — dr. Zupan in dr. Udri; 3. maj — dr. Zgajnar in dr. Armeni

Dežurni veterinarji

30. 4. — 7.5. Vehovec Srečko, Stošičeva 3, tel. 22-405 ali 21-283; 7. 5. — 14. 5. Rus Jože, Cerklje, tel. 73-115; 14. 5. — 21. 5. Bedina Anton, Korkica, tel. 23-518; 21. 5. — 28. 5. Vehovec Srečko, Stošičeva 3, tel. 22-405 ali 21-283;

Osemenjevalna služba

Osemenjevalna služba pri Veterinarskem zavodu v Kranju bo opravljala redno službo 2. in 3. maja. 1. maja ne bodo delali.

Kranjski smučarji končali sezono

Najboljši kranjski smučarji so se v soboto zadržali v letošnji sezoni zbrani v polnem sestavu. Upravni odbor kluba je priredil sprejem za 60 najboljših smučarjev kluba vseh štirih smučarskih disciplin. Predsednik kluba Janko Prezelj je čestital za dosežene uspehe vsem navzočim. Največ uspeha so imeli v letošnji zimi spet tekači in skakalci, medtem ko je bil v alpskem smučanju zabeležen večji napredek le v žen-

skem smučanju. Direktor hotela Creina Boris Liber pa je hkrati s čestitkami za uspehe minule sezone zaželel vsem, da bi se dobro pripravili tudi na novo sezono. Predstavniki smučarske zveze Slovenije Ivo Černilec pa je v svojih pozdravnih besedah poudaril razveseljiv podatek, da klub združuje vrsto odličnih mladih tekmovalcev, saj so v letošnji zimi sestavljali jedro državne in republiške reprezentance. J. Javornik

Štiri zmage kegljačev Borca

Kegljači invalidskega kluba Borec so v minulih dneh organizirali več prijateljskih srečanj v počastitev 30-letnice OF.

Rezultati: Borec : Simon Jenko (Podreča) 2533:2232, Borec : Svilanit (Kamnik) 3330:2985, Borec : Vino (Kranj) 2906 : 2468, Borec : Zagorje 2569 : 2539; borbene

igre: 1. Borec in Cestno podjetje po 474, 3. Vino (Kranj) 428, 4. ZVVIB (Tržič) 422.

Na svečanosti ob zaključku tekmovanja so najboljšo ekipo in posamezniki prejeli nagrade. Med drugim so nagrajili tudi najstarejšega kegljača Tineta Jurgele in organizatorja Jožeta Zakorc.

P. Didić

Kegljanje

Triglav in Martelanc prvaka

Kegljaška tekmovalna skupnost Kranj je bila prireditelj letošnjega gorenjskega prvenstva za starejše člane. Naslov ekipnega prvaka je osvojila ekipa Triglava, med posamezniki pa je bil najboljši bivši državni reprezentant Kranjčan Lado Martelanc, ki je letos prvič štartal med starejšimi člani.

Rezultati — ekipno: 1. Triglav 1315 (Starc 466, Potušek 423, Cenčič 432), 2. Jesenice II 1261 (Zupan 437), 3. Kranjska gora 1247 (Urbar 457), 4. Triglav II 1233 (Holy 415), 5. Jesenice I 1218. Posamezniki: 1. Martelanc 456, 2. Starc (oba Triglav) 440, 3. Miler (Kr. gora) 434 in Potušek (Triglav) 434, 5. Čufar (Jesenice) 432.

Vaterpolo

Neuradno državno zimsko prvenstvo za mladince

Zimski bazen v Kranju bo od 1. do 3. maja prizorišče neuradnega mladinskega državnega prvenstva v vaterpolu. Mladinske ekipe — POSK in Mornar (Split), Jug (Dubrovnik), Primorje (Reka), ter Triglav I. in Triglav II. — repr. Zagreba, repr. Celovca se bodo namreč že tretjič borile za prehodni pokal občinskega komiteja ZMS Kranj. Kljub prijavam pa se turnirja ne bodo udeležili igralci Jadrana iz Splita ter beograjske Crvene zvezde. Pričakujejo še prijavo Partizana iz Beograda.

Pred tekmovanjem je trener kranjskih vaterpolistov Peter Didić dejal:

»Mladi vaterpolisti Triglava na obeh dosedanjih prven-

stvih niso doživeli poraza, kljub temu pa so lani zasedli zaradi slabše razlike v golih drugo mesto, (prva-Mladost). Od letošnje ekipe, ki bo branila barve kranjskega Triglava, ne moremo pričakovati rezultata prejšnje generacije, ker so v ekipi le igralci, ki še niso stari 18. let. Od stare garde te mlade generacije sta ostala le še Svarc in Malavašič. V ekipi Triglav I bodo nastopili — Vidic, Avsec, B. Balderman, R. Sveglj, Vukanac, Z. Malavašič, M. Malavašič, Svarc, Gašperlin, Fon in S. Crmelj, Barve družekipe pa bodo zastopali: R. Crmelj, Snedec, Kuhar, Hribar, Stariha, J. Sveglj, Strgar, Čalič, Cesen, Brajdič, Klari in Kraševac.« -dh

Izbrali smo najboljše smučarje sezone

Gorjanc, Jakopič, Kalan in Štefančič

Vsa prva mesta za gorenjske smučarje

Predolimpijska sezona je sedaj končana. Rezultati, ki so jih dosegli naši najboljši smučarji v letošnji sezoni so zelo pomembni. Najboljši so nedvomno zato najresnejši kandidati za nastop na olimpijskih igrah v Sapporu v letu 1972. Odločili smo se, da bomo vsako leto ob koncu sezone izbrali v vseh štirih disciplinah peterice najboljših jugoslovanskih smučarjev prav zaradi tega, ker je smučarski šport specifična gorenjska športna panoga in je med najboljšimi daleč največ Gorenjcev. Priznatl je treba, da se ni bilo lahko odločiti za imena tekmovalcev za nekatera mesta v naših lestvicah. Vsi najboljši namreč niso hkrati štartali na istih tekmovanjih. Kljub vsemu pa smo skušali biti kar najbolj realni. Prepričani smo, da se za prve tri na posameznih lestvicah nismo zmotili. Hkrati pa poudarjamo, da naše lestvice ne pomenijo neke uradne razvrstitve naših najboljših smučarjev. Do prihodnje sezone bomo skušali najti metodo, na osnovi katere bomo lahko razvrstili naše najboljše smučarje čim bolj realno tako kot so si zaslužili posamezniki mesta na lestvici. Kdo so torej najboljši v posameznih disciplinah?

ALPSKE DISCIPLINE:

1. BLAZ JAKOPIČ
2. MIRAN GASPERSIČ
3. JOZE GAZVODA
4. MARKO KAVČIČ
5. CENE ŠTRAUS

Jeseničan Blaž Jakopič je bil nedvomno tudi letos naš najboljši alpski smučar in je upravičil zaupanje strokovnjakov, da je kandidat za nastop na olimpijskih igrah. Na ostala štiri mesta je bilo že mnogo težje razporediti ostale najboljše. Kljub vsemu pa nedvomno zasluži mesto »vicešampiona« drugi Jeseničan Miran Gašpersič.

KLASIČNA KOMBINACIJA:

1. JANEZ GORJANC
2. JOZE DOVŽAN
3. SRECO GROSAR
4. —
5. —

To je disciplina, kateri pri nas posvečamo vse premalo pozornosti. V minulih zimah ni bilo niti republiškega niti državnega prvenstva. Imamo praktično le tri kombinatorce in torej nismo mogli v našo lestvico vpisati niti vseh pet imen. Le trije so nastopili na tekmovanju v inozemstvu. Kranjčan Janez Gorjanc je na vseh treh tekmovanjih dosegel odlične uvrstitve. Napravil je nedvomno od vseh naših reprezentantov v letošnji zimi največji kvalitetni napredek.

SKOKI:

1. PETER ŠTEFANČIČ
2. MARJAN MESEC
3. LUDVIK ZAJC
4. STANKO SMOLEJ
5. JANEZ DEMSAR

Kranjčana Peter Štefančič in Marjan Mesec sta bila letos na tekmovanjih nedvomno najboljša. V naši lestvici smo prvo mesto prisodili Štefančiču zaradi odličnega uspeha na planiški prireditvi. Med sabo sta se Kranjčana srečala trinajstkrat. Šestkrat je bil Štefančič pred Mescem, prav tako pa je Mesec šestkrat premagal Štefančiča, na eni tekmi pa sta si delila mesto, torej 6,5:6,5. Razmerje med Mescem in Zajcem v neposrednih dvobojih pa je kar 15:6 v korist Kranjčana.

TEKI:

1. FILIP KALAN
2. ALOJZ KERSTAJN
3. JANEZ MLINAR
4. MILAN DRETNIK
5. PAVEL KOBILICA

Prvi trije so imeli na mednarodnih tekmovanjih približno enake rezultate. Prvo mesto pa smo prisodili Filipu Kalanu iz Gorij zaradi naslova državnega prvaka. J. Javornik

Šah

Vodeči poražen

Na šahovskem prvenstvu Gorenjske sta bili odigrani v minulih dneh dve koli. Oba vodeča tihista Sterle in Sifrar sta bila poražena in je zdaj v vodstvu Slavko Mali.

Rezultati — 8. kolo: Zbil : Presterl remi, Roblek : Sterle 1:0, Djordjevič : Sifrar remi, Vojčić : Simčič 1,0, Mali : Harinski prekinjeno, Bukovac : Matjašič prekinjeno; 9. kolo: Simčič : Bukovac 0:1, Sterle : Djordjevič remi, Presterl : Roblek 0:1, Harinski : Vojčić prekinjeno, Matjašič : Zbil 1:0. Preložena igra iz 4. kola Mali : Vojčić se je končala z zmago prvega. Vrstni red: Mali 6, Bukovec, Matjašič, Sterle, Roblek po 5,5, Sifrar 5, Djordjevič 4,5, Vojčić 4 itd.

Do konca prvenstva sta na sporedu še dve koli, ki bosta odigrani v Lescah.

F. Stagar

Štagar zmagovalec

Na republiškem prvenstvu šahistov PTT podjetij Slovenije je Kranjčan Franc Štagar med 10 šahisti osvojil prvo mesto. Drugi Kranjčan Silvo Novak pa se je uvrstil na deseto mesto. Prvi trije s prvenstva Slovenije bodo nastopili na prvenstvu Jugoslavije, ki bo od 6. do 12. junija na Bledu. F. Š.

Mladinci PTT podjetij tekmujejo

Mladinska organizacija kranjskega PTT podjetja je organizirala tekmovanja mladincev poštinih podjetij Gorenjske v štirih športnih panogah. V streljanju je zmagal Franc Dobrajc (Kranj), v šahu pa Darko Premru. Tekmovanje v kegljanju in namiznem tenisu še traja.

F. Stagar

Nepričakovan uspeh Križev

V ljubljanski conski rokometni ligi se vrstijo presenečenja kar po tekočem traku. Rezultati: Duplje : Kamnik 34:15, Hrasnik : Križe 7:14, Sevnica : Kranj 24:22.

Na lestvici vodijo Zagorje z 21 točkami pred Sevnico in Dupljami, ki jih imata 20.

J. Kuhar

Predsednik francoske vlade Chaban - Delmas na Gorenjskem

V poznem popoldnevu je preteklo soboto ob zaključku svojega obiska v Jugoslaviji prispel v našo republiko predsednik vlade francoske republike Chaban-Delmas. Po kratkem ogledu Ljubljane je v spremstvu predsednika republiškega izvršnega sveta Staneta Kavčiča obiskal medvojno taborišče francoskih internirancev, podružnico mauthausenske mučilnice pod Ljubeljem.

Pri spomeniku je visoka gosta in njuno spremstvo pozdravil predsednik tržiške občine Marjan Bizjak in jima predstavil občinske predstavnike družbenopolitičnih organizacij, predstavnike republiškega društva bivših internirancev ter župana pobratene francoskega mesta Sainte Marie aux Mines Paula Baumanna. Pred spomenik, ki se s svojimi kamnitimi stenami vključuje v gorski svet Karavank, in ob nizko ležeči megli, ki je še bolj poudarila težko vzdušje nekdanjih hladnih večernih ur, je francoski premier položil venec in se poklonil žrtvam. Zatem je francoskemu gostu kratko orisal zgodovino prijateljstva med gorenjskim in vogeškim mestecem predsednik tržiškega združenja prijateljev pobratena Tine Tomazin, saj se je le-to skovalo prav na tem mestu v najtežjih dneh zgodovine obeh narodov. Chaban-Delmas se je prisrčno poslovil od tržiških pionirjev in skupine mladih v gorenjskih in alpskih narodnih nošah. Kolona avtomobilov pa je nada-

ljevala z visokim gostom pot po serpentinah do vhoda v predor na meji z Avstrijo, ki so ga gradili interniranci iz Francije, Poljske in drugih okupiranih dežel.

Z Ljubelja so se odpravili na Bled. Tu se je najprej v vili »Bled« francoski politik srečal s predstavniki slovenskega javnega, gospodarskega in kulturnega življenja, nato pa je bila v hotelu Golf svečana večerja, ki jo je visokemu gostu v čast priredil predsednik izvršnega sveta SRS Stane Kavčič. -ok

Proslava na Okroglem — že devetindvajsetič!

Spomini, ki ne morejo zbledeti

»Leto za letom se s proslavami in tudi drugače spominjamo dogodkov iz velikega obdobja naše narodne borbe in revolucije. Današnja proslava bo v nas obudila zavest o veličastnosti tragične smrti mladih partizanov pred devetindvajsetimi leti. Tragedija, ki se je tu pripetila, je najbolj kričeč prikaz borbe, patriotizma, revolucionarne prednosti, žrtev, junaštva, naprov in požrtvovalnosti, s katero je ogromna večina slovenske mladine sodelovala v narodnoosvobodilni borbi.«

Zvone Filipovič, predsednik občinske konference ZMS Kranj, je s temi besedami začel spominski govor na nedeljski proslavi na Okroglem, ob spomeniku v bližini jame nad savsko sotesko, kjer se je v drugi polovici aprila leta 1942 junaško borila in potem v brezizhodni situaciji tudi herojsko padla trinajste-

rica mladih partizanov. Skoraj tri desetletja so že minila odtokrat, ko je začelo pokati in ko domačini sprva sploh niso vedeli, za kaj gre, le strahoma so se ozirali tja med njihove borovce, v njihovo gmajno; v tem času so otroci zrasli v može in žene, nekdanji gospodarji so že

prepuščali posestva sinovom ali pa jih celo ni več. Koliko Save je že preteklo v tem času v strugi pod prizoriščem tragedije — pa vendar so spomini še živi! Ljudje še niso pozabili mrtvih partizanov — mladincev, ki so jih pokopali v bližini jame, v skoraj idiličnem, za smrt preveč lepem gozdičku. Niso pozabili herojstva Staneta Zagarja ml. in tovarišev, ki so si sami vzeli življenja, pred tem pa zapeli — v posmeh nemški premoči, njihovem besu, skoraj prešerno, kot bi šli z rdečimi nageljni v gumbnicah na nabor. Niso pozabili zmote glede izdajalca, ki je zakrivila smrt nedolžnega človeka. Matere niso pozabile svojih sinov, ki so namesto križa pred smrtjo zapeli Internacionalo ...

Zato pridejo vsako leto, tisto nedeljo po 21. aprilu, da spomini ne zbledijo. Pravzaprav, da rane spet zaskelijo, saj spomini na okrogelsko tragedijo še dolgo ne bodo zbledeli. Ne morejo. Ne smejo. Mladim in tudi tistim najmlajšim je treba povedati in pripovedovati o teh fantih, o njihovem junaštvu, ki je, kot je dejal Zvone Filipovič, preraslo v enkratno herojstvo, ko so sprevideli, da jim pravzaprav ni več pomoči. Predati se? Sovražniku, proti kateremu so se borili? Postati hlapec? Ne!!! Nikoli!

Na zadnjo ponudbo sovražnika, naj se predajo, pre-

močnega sovražnika s topovi, dimnimi bombami, kompressorji, žarometi, s katerimi so ponoči osvetlili vso okolico jame, da niso mogli pobegniti, na zadnjo ponudbo prozicnega fašističnega vojaškega stroja so ti mladi fantje, utrujeni, lačni, ranjeni in preganjani odgovorili s pesmijo. Peli so, kot nekdam fantje na vasi po napornem delu, o domovini, svobodi, o lepota mladosti, verjetno tudi o dekletih, pa o boju. Boj, pravzaprav smrt v tem boju, ta je bila zdaj vsa njihova realnost, vse, kar je bilo še pred njimi, vsi njihova upi in vsa njihova bolečina. Vse, zares vse, to pa je veliko, ogromno, a v tistih trenutkih tako prekleto malo, tako pošastno resnično in blizu — in prav zato herojsko.

Kako je bilo pri srcu njihovim vrstnikom, sicer nemško govorečim, dobro oboroženim, s kljukastimi križi in mrtvaškimi glavami na uniformah, ko so po dveh dneh obleganja zaslišali tiste pesmi? So se jim vsaj za trenutek odklenila srca? ...

Pionirji iz Naklega, mladinci iz Kranja, vojaki iz kranjske garnizije, godba na pihala, pevci, predstavniki borcev, domačini, okoličani — vsi so se poklonili spomenu na mlade fante, tako kot vsako leto v aprilu, ko pomlad vzcvete, ko lipe ozelenijo ... Tudi prihodnja leta bo tako

A. Triler

Ob 29. obletnici herojske borbe v okrogelski jami je bila v nedeljo popoldne pri spomeniku žrtvam na Okroglem svečanost. V programu so sodelovali učenci osnovne šole Naklo in pihalni orkester iz Kranja. — Foto: F. Perdan

Izberite Gorenjsko kreditno banko za svojo banko

OBCINSKI SINDIKALNI SVET JESENICE
 SKUPŠČINA OBCINE JESENICE
 OBCINSKA KONFERENCA ZKS JESENICE
 OBCINSKA KONFERENCA SZDL JESENICE
 ZB NOV JESENICE
 OBCINSKA KONFERENCA ZMS JESENICE

čestitajo vsem delovnim
 ljudem za praznik dela in
 jim želijo prijetno prazno-
 vanje.

SKUPŠČINA OBCINE KRANJ
 IN DRUŽBENOPOLITICNE ORGANIZACIJE

OBCINSKA KONFERENCA SZDL
 OBCINSKA KONFERENCA ZKS
 OBCINSKI SINDIKALNI SVET
 OBCINSKA KONFERENCA ZMS
 ZVEZA ZDRUŽENJ BORCEV NOV
 ZVEZA REZERVNIH VOJASKIH STAREŠIN

OBCINSKI SINDIKALNI SVET RADOVLJICA
 SKUPŠČINA OBCINE RADOVLJICA
 OBCINSKA KONFERENCA ZKS RADOVLJICA
 OBCINSKA KONFERENCA SZDL RADOVLJICA
 ZB NOV RADOVLJICA
 OBCINSKA KONFERENCA ZMS RADOVLJICA

čestitajo vsem delovnim
 ljudem za praznik dela in
 jim želijo še nadalje veliko
 uspehov v izgradnji socia-
 lizma.

čestitajo vsem delovnim
 ljudem za praznik dela in
 jim želijo še nadaljnjih
 uspehov pri izgradnji so-
 cializma.

OBCINSKI SINDIKALNI SVET SKOFJA LOKA
 SKUPŠČINA OBCINE SKOFJA LOKA
 OBCINSKA KONFERENCA ZKS SKOFJA LOKA
 OBCINSKA KONFERENCA SZDL SKOFJA LOKA
 ZDRUŽENJE BORCEV NOV SKOFJA LOKA
 OBCINSKA KONFERENCA ZMS SKOFJA LOKA

OBCINSKI SINDIKALNI SVET TRZIC
 SKUPŠČINA OBCINE TRZIC
 OBCINSKA KONFERENCA ZKS TRZIC
 OBCINSKA KONFERENCA SZDL TRZIC
 ZB NOV TRZIC
 OBCINSKA KONFERENCA ZMS TRZIC

čestitajo vsem delovnim
 ljudem za praznik dela in
 jim želijo veliko delovnih
 uspehov.

Za delavski praznik 1. maj
 čestitamo vsem delovnim
 ljudem občine Skofja Loka

ZA
VROČE DNI

Peke MODELI

Vsem delovnim ljudem čestitamo za praznik dela — 1. maj

Združena lesna industrija Tržič

čestita vsem delovnim ljudem za praznik dela.

Kadar gradite dom, kadar ste v zadregi, kje boste dobili embalažo in kadar si opremljate stanovanje, se spomnite na

ZDRUŽENO LESNO INDUSTRIJO TRŽIČ,

ki vam nudi po konkurenčnih cenah: stilno pohištvo, izdelano v najmodernejših barvnih tonih, oblaženo pohištvo najproljejših modelov, lesno embalažo, grobo ali prekomorsko, transportne palete izdelane po JUS ali vaši želji, deske iglavcev in listavcev, ladijski pod in okrasne opaže, letve vseh vrst in dimenzij.

Kvaliteta je naš ponos in reklama. Naše izdelke najdete na trgu vseh zahodnih držav. Prepričajte se o tem in zadovoljni boste!

KOMPAS JUGOSLAVIJA

čestita vsem
delovnim ljudem
Gorenjske
za praznik dela

Vse turistične in gostinske storitve vam nudijo in priporočajo sledeče naše poslovalnice:

Kranj, Bled, Jesenice, Garni hotel Bled, restavracija in poslovalnica Korensko sedlo, restavracija, poslovalnica Ljubelj, motel Kranjska gora in hotel Stane Žagar Bohinj

Splošno
gradbeno podjetje

S A V A
Jesenice

Delovna skupnost
in organi
družbenega
upravljanja

Komunalnega zavoda za zaposlovanje Kranj

čestita vsem delovnim ljudem Gorenjske za praznik dela in jim želi mnogo delovnih uspehov.

S SVOJIMI OBRATI:
BOHINJSKA BISTRICA,
BLED, MOJSTRANA
IN PODNART

nudi svoje preizkušene in
renomirane proizvode

- vrata vseh vrst — stavbno pohištvo
- vezane plošče za gradbeništvo
- oprema avtomatskih kegljišč
- žagan les iglavcev
- žagan les listavcev
- ladijski pod
- stropne in stenske obloge
- sredice za panel plošče
- lesno moko
- lesno embalažo vseh vrst
- vse vrste transportnih naprav
- čelilnike in gradbiščne omarice

VSEM DELOVNIM LJUDEM ČESTITA ZA PRAZNIK DELA

Kmetijsko živilski kombinat Kranj

z obrati

Oljarica, Mlekarna, Klavnica, Kmetijstvo, KZ Radovljica in komercialni servis

čestita vsem občanom in poslovnim prijateljem za praznik dela

Industrijsko podjetje

ALPREM

Kamnik

čestita vsem delovnim ljudem za praznik dela

Opremljamo trgovine vseh namembnosti kot: blagovnice, samopostrežne trgovine, klasične trgovine, delikatese, drogerije, skladišča itd.

Izdelujemo vse vrste stojal ter žično opremo. Naša oprema je enostavna, čvrsta, estetska in montajna.

Izdelujemo in montiramo aluminijaste fasadne elemente, notranje predelne stene, okna, vrata, kioske ter stavbno ključavničarstvo.

Poslužujte se dolgoletnih izkušenj naših strokovnjakov, ki vam brezplačno nudijo strokovne usluge.

Delovna skupnost podjetja za stanovanjsko in komunalno gospodarstvo Kranj

čestita vsem hišnim svetom, delovnim in družbenim organizacijam, poslovnim sodelavcem in vsem občanom za praznik dela in za 30-letnico ustanovitve OF

Živilski kombinat ŽITO Ljubljana

DE Gorenjska Lesce
DE Pekarna Kranj
DE tovarna čokolade Gorenjska Lesce
DE Pekarna Tržič

čestita vsem svojim potrošnikom za praznik dela in priporoča svoje izdelke kot so: žitarice, mlevske izdelke, kruh, pecivo, testenine, pekatete, čokolado Gorenjska, rolade, kolače in izdelke obrata šumi.

TITAN KAMNIK

tovarna kovinskih izdelkov in livarna

čestita vsem delovnim ljudem in poslovnim sodelavcem za praznik dela.

proizvaja:

- fitinge črne in pocinkane
- ključavnice navadne in cili vdrične
- obešanke navadne in cilindrične
- motorne mesoreznice in drežilke za orče
- ulitke iz temprane litine za avtomobilsko, strojno in elektro industrijo.

Cenjenim potrošnikom priporočamo naše izdelke.

Kemična tovarna Podnart

Specializirana tovarna za galvaniko, fosfatiranje in barvanje. V tovarni prejmete brezplačne nasvete in navodila. Servisna služba pa je vsem na voljo.

KOLEKTIV TOVARNE ČESTITA
VSEM DELOVNIM LJUDEM ZA
PRAZNIK DELA

Šolski center za kovinarsko in avto-
mehansko stroko Škofja Loka

Ob prazniku dela čestita-
mo vsem delovnim ljudem
Slovenije in jih vabimo na
naše seminarje, tečaje in
šole za pridobitev poklica
in visoko kvalifikacijo v
lesni, kovinarski in avto-
mehanski stroki.

Poklicna lesna šola Škofja Loka,
Trata — Kidričeva 59, p. p. 32

Komunalno podjetje

Vodovod KRANJ

Vsem delovnim ljudem čestitamo za
praznik dela 1. maj in želimo veselo
praznovanje.

„Intereuropa“ Koper

filiala Jesenice

filiala Kranj

Vsem delovnim ljudem in poslovnim
prijateljem čestitamo za praznik dela
in priporočamo svoje storitve.

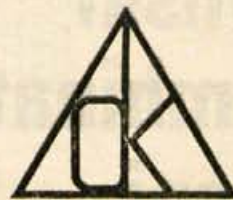
Vsem članom in lastnikom
motornih vozil čestita

**AVTO - MOTO
društvo Kranj**

za praznik dela jim želi
varno in srečno vožnjo

OKOVJE
Kamna gorica

Vsem delovnim ljudem čestita za praznik dela in
jim želi prijetno praznovanje.

Cenjenim kupcem nudi brizgane in vakuumirane
izdelke iz plastične mase, vrtiljive industrijske stole
in francoska nasadila.

Tovarna vijakov

plamen
Kropa

Za praznik dela čestitamo vsem
poslovnim prijateljem in bralcem
Glasa.

exoterm
kranj
jugoslavija
KEMIČNA TOVARNA

Vsem delovnim ljudem in poslovnim
prijateljem čestitamo za praznik
dela.

ŽITOPROMET SENTA

skladišče KRANJ
Tavčarjeva 31, tel. 22-053

čestita vsem cenjenim odjemalcem,
poslovnim prijateljem in občanom za
praznik dela — 1. maj

KOLEKTIV TOVARNE USNJA KAMNIK

čestita svojim poslovnim prijateljem in vsem delovnim ljudem za praznik dela.

Izdelujemo vse vrste svinjskega usnja za čevljarstvo, galanterijsko in konfekcijsko industrijo.

Komunalno podjetje Tržič

Vsem delovnim ljudem, poslovnim prijateljem in sodelavcem čestitamo za praznik dela 1. maj.

Dejavnosti: gradbena, steklarstvo, soboslikarstvo, vodovod, vrtnarija, cvetličarna, tržnica, pogrebna služba, vzdrževanje cest in javne razsvetljave, snaga.

Veleželeznina Merkur Kranj

PE Železnina Radovljica

čestita vsem kupcem in poslovnim prijateljem za praznik dela 1. maj in se priporoča za obisk v svojih poslovalnicah v Radovljici, Lescah, Bledu in Jesenicah.

JELOVICA
LESNA INDUSTRIJA
ŠKOFJA LOKA

ČESTITA VSEM
KUPCEM IN
POSLOVNIM PRIJATELJEM
ZA PRAZNIK DELA
1. MAJ

JELOVICA

IN JIM PRIPOROČA
SVOJE IZDELKE:

MONTAŽNE STANOVANJSKE HIŠE,
OKNA IN VRATA.

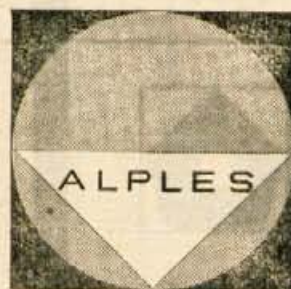
ISKRA

tovarna elektrotehničnih in finomehaničnih izdelkov
v ZP Iskra Kranj

proizvaja telefonske centrale, telefone, števece, stikala, merilne naprave.

Kolektiv tovarne čestita vsem delovnim ljudem za praznik dela in jim želi še veliko delovnih uspehov.

ALPLES

tovarna
pohištva
Železniki

Vsem delovnim ljudem, kupcem in poslovnim partnerjem čestitamo za praznik dela 1. maj.

Projektivno podjetje Kranj

Cesta JLA 6/1
(nebotičnik)

Izdeluje načrte za vse vrste gradenj

čestita vsem delovnim ljudem in poslovnim prijateljem za praznik dela.

Kolektiv zdravstvenega doma Kranj

Z ENOTAMI V KRANJU,
SKOFJI LOKI IN TRZICU

čestita občanom
za praznik dela

CESTNO PODJETJE KRANJ

čestita ob 1. maju vsem poslovnim prijateljem in uporabnikom cest ter jim želi veliko delovnih uspehov

GOZDNO GOSPODARSTVO KRANJ

s svojimi enotami

čestita vsem poslovnim prijateljem in delovnim ljudem za praznik dela — 1. maj

Obrtno podjetje Tržič

se priporoča s svojimi storitvami v mizarški, zidarški, tesarski, tapetniški in slikarski stroki.

Obenem čestita vsem delovnim ljudem za praznik dela.

MESO Kamnik

Vsem delovnim ljudem čestitamo za praznik dela.

Priporočamo: meso, mesne izdelke vedno sveže, zinsko salamo in vseh vrst suho meso najboljše kakovosti po konkurenčnih cenah.

ELEKTRO KRANJ

c. JLA 6

s svojimi delovnimi enotami:

Distributivna enota Kranj
Distributivna enota Žirovnica
Proizvodna enota Kranj
in uprava

čestitajo za praznik dela 1. maj

Živilska industrija Kamnik

Vsem delovnim ljudem čestitamo za 1. maj.

Priporočamo svoje kvalitetne izdelke.

Komunalno podjetje Kamnik

čestita vsem občanom, delovnim ljudem in poslovnim prijateljem za praznik dela 1. maj.

Knjigovoznica Radovljica

čestita vsem delovnim ljudem in poslovnim prijateljem za praznik dela in se priporoča s svojimi storitvami.

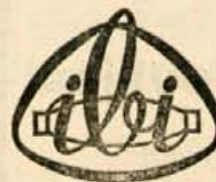

Stanovanjsko podjetje

TRZIC

vsem delovnim ljudem čestita za praznik dela 1. maj in jim želi še vnaprej čim več delovnih uspehov

Industrija
bombažnih
izdelkov

Kranj

Povsod zahtevajte naše izdelke, ker so kvalitetni in priznani na domačem in tujih tržiščih.

V bogatem asortimentu izdelujemo žakardske dekorativne tkanine za pregrinjala, zavese, prevleke in prte, žakard gradle za žimnice in posteljne damaste v pastelnih barvah.

Kolektiv čestita za delovski praznik

Nagradna skandinaviska križanka (Glej 22. stran!)

ČLAN AKA- DE- MITE	LISTINA BEJANJE	ZASTOR- NICA	KOOR POJE ALT	RUSKI VELETOK	ŠPANSKO Ž. IME PERON	ORLOVIČ	FINSKO JEZEKO	MERA ZA DRAGO KAMENJE
KALINA BLATO								
KOOR SE UKVARJA STRJAMI								
NIKELJ				Teža ob- dalže				
UMAZANEC				BUČE				
PRISTAJAL- NA STEZA						IVAN TAVČAR		
ALEKSIČ						ELKTEOR NKA		

FOSFOR	PTIČE- SLOVCE	SOG. ZDRAV. SKRBSKI	VRV	ATENSKI TRAGIK	POŠTA ANTON VOJNIK	TRUB MAŠČOBE ENAKI SAMOCLAS				TONA		POSEBNE JEDI	VRAVIČNI PRISAO
SKLADIŠČE KOPOTIJE									NAM. TENS. ISTVAN SUKAR ANTON				
VRA- ŽARSTVO									SPREJEMNI KISIČ ŠPRA DEFINI				
INDUSTRI- JA TISTENIN					POKADLE- NOST ANICA ZUBOVIC								
ČAS MED DVEMA VOJNAMAMA			BOG ČEZDIJ MATEJA ATL. DISCIN.			MUSIMAN VERSKI POCLAVAR	ALFRED NOBEL	SLAVKO BETNIK NEW YORK		VZVIŠEN PROSTOR			
DRABLE- NJE ATOMOV										STARI KRAJ V J. ARABIJ PRIPRAVA ZA MLETJE			
AVSTRISKO POLITIK FRANZ					KENIJA EDEN				MILANO 1			KMETIČKI KOMBINAT NEGOLOŠKA KID ICAR	
VARNI DOMAČEGA OGNJEVA PRI RIMLT.				EDVAKO LJUBKOVAL ZEL			TEMPO	ORNOČIA (OVETNI PRAH NA ČEDELAR)	ELEMENT KOOR. ROSTAV LJA PRATNO		DVJA MAEKA KRAJ P SIFRESAM		
PANČEVO													IRIDIT POROČILO
VRSTA STOPNIC													
ŽENSKO IME					LUTECIJ SEKRETAR			SLOV. M. IME IMETJE					
GLAS	KLUKA KRMILO	ZAPUŠČINA STEVO								VIRJA ŠOLA	ZHEEKAN KRAMPIR OČETJAVA		
PETI TON					UMET- NINA								FRANCIJA PAREP
VOJUM			LJUBLJANA HITEA TEK		PROSTOR ZA LEZANJE							RENITJ PROLEVA TKANINA	
BEČEK S ČUDEŽNO BLETILKO					VEITELJ ETIKE					ASTARTA ASTARST			
PTICE; TEPCI					LUNINA FAZA MENJAYA					ODDELJANA ZEMLJA			
VETERNI JOPIC					ANGL. PROSTOR MERA					KRAJ V BELGIJI			

JESENICE

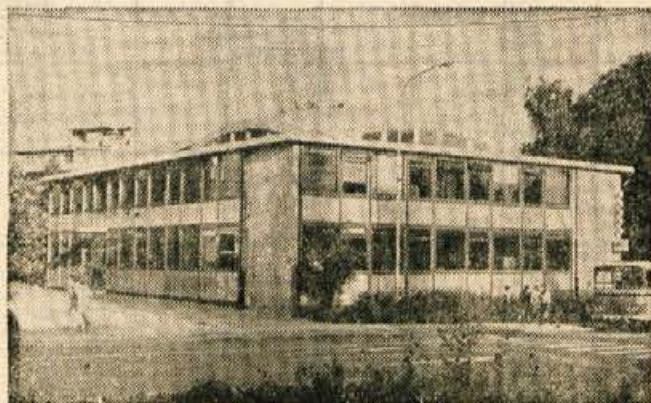
BLLED

TRŽIČ

KADOVLJICA

KRANJ

ŠKOFJA LOKA

GORENJSKA KREDITNA BANKA

iskreno
čestita
za praznik dela
vsem
poslovnim
sodelavcem

Denarne zadeve
vam opravijo hitro,
solidno in v največji
tajnosti
poslovne enote
na Bledu, Jesenicah,
v Kranju,
Radovljici,
Škofji Loki in Tržiču